

Upravno pravo — sudska praksa Bosne i Hercegovine (1. dio)

Praksa advokatske kancelarije Prnjavorac

Javne nabavke – povreda načela zakonitosti od Ureda za rješavanje žalbi BiH

Ureda/Kancelarije za rješavanje žalbi Bosne i Hercegovine urednost žalbe temelji na odredaba Poslovnika o radu Ureda za razmatranje žalbi, počinio je povredu načela zakonitosti koje je propisano u odredbi člana 4 Zakona o upravnom postupku BiH. Pitanje urednosti žalbe ili podneska ne može propisivati poslovníkom o radu bilo koje institucije, nego isključivo zakonima države Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje: Presudu možete preuzeti u cijelosti OVDJE.

(Presuda Suda Bosne i Hercegovine – vijeće za upravne sporove : U – 503 / 08 od 11.05.2010.g.)

Povrat plaćene akcize

Pravo na povrat plaćene akcize prilikom izvoza pripada isključivo uvozniku i/ili proizvođaču akciznog proizvoda koji je platio poseban porez na promet, pod uslovom da je podnio pismeni zahtjev i dostavio dokaz o plaćenju akcizi proizvoda koji se izvoze.

Iz obrazloženja:

Oporezivanje prometa određenih vrsta proizvoda posebnim porezom – akcizom, na teritoriji Bosne i Hercegovine uređeno je Zakonom o akcizama BiH. Akciznim proizvodima se, prema odredbi člana 4. stav 2. tačka c) ovog Zakona, između ostalog, smatraju i bezalkoholna pića, na koja se akciza plaća u iznosu od 0,10 KM po litru (čl. 18. Zakona). Nadalje, prema odredbi člana 22. tačka a) istog Zakona, obaveza obračuna akcize na promet akciznih proizvoda nastaje u trenutku izdavanja računa proizvođača pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda, ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa, a u tom slučaju je poreski obveznik dužan da plati akcizu u roku od 10 dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračuna akcize.

Imajući u vidu da je obveznik plaćanja akcize za proizvode iz člana 4. stav 2. tačka

c) Zakona pravno lice i/ili preduzetnik koji akcizne proizvode uvozi ili proizvodi na teritoriji BiH, te da proizvođač/uvoznik, da bi ostvario pravo na povrat plaćene akcize mora podnijeti pismeni zahtjev i dostaviti dokaz o plaćenju akcizi proizvoda koji se izvoze, to u smislu citiranih propisa, a suprotno stavu tužioca iznesenom u tužbi, ova mogućnost nije data drugim poreskim obveznicima, već isključivo uvozniku i/ili proizvođaču akciznog proizvoda. Prema ocjeni ovog Suda, smisao citiranih propisa je da se poreskom obvezniku koji je platio poseban porez na promet (akcizu), a to je uvoznik i/ili proizvođač akciznog proizvoda, bezalkoholnog pića u konkretnom slučaju, omogući povrat poreza u visini posebnog poreza plaćenog za taj akcizni proizvod, u situaciji kada se takvi akcizni proizvodi ponovo izvoze, a posebni porez pri uvozu je, dakle, obračunat i plaćen.

Kada se radi o uvozu bezalkoholnog pića (akciznog proizvoda) Zakon o akcizama je jasno definisao da je obaveznik plaćanja akcize uvoznik i /ili proizvođač, pa samim tim i pravo na povrat akcize pripada isključivo ovim licima. Osim toga, podzakonskim aktima je propisana procedura prema kojoj se poreski obveznik registruje za plaćanje akcize, podnošenjem posebnog obrasca i prijavom Upravi za indirektno oporezivanje, pa kako u spisu ne postoje

nikakvi dokazi da se tužilac registrovao za plaćanje akcize, niti da je platio, to dodatno ide u prilog pravilnosti odluke da tužilac nema pravo na povrat akcize u konkretnom slučaju.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 U 024008 18 Uvp od 19.03.2019. g.)

Nejednak tretman učesnika u postupku javne nabavke

Svi oblici pristrasnosti i diskriminatorskog ponašanja, kao i korištenja favoriziranih tehničkih specifikacija od ugovornog organa su strogo zabranjeni.

Iz stanja u spisu proizlazi da je vijeće za upravne sporove postupilo u skladu sa zakonom kada je tužbu tužitelja uvažilo djelimično, i to samo u dijelu koji se odnosi na zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka, i u tom dijelu predmet vratilo na ponovni postupak, dok je u preostalom dijelu odbilo tužbu, te za svoju odluku, suprotno navodima iz zahtjeva, dalo jasne i potpune razloge, koje i ovo vijeće prihvata kao pravilne i na zakonu zasnovane.

Naime, rješavajući po žalbi ponuđača „N.M.“ d.o.o. P. izjavljenoj protiv tenderske dokumentacije broj: 96/17 od jula 2017. g., ugovornog organa M.H. a.d. T. ZP

„R. G.“ a.d. G., u postupku javne nabavke otkopavanje, transport, odlaganje i planiranje otkivke, tuženi je donio osporeno rješenje kojim je usvojio žalbu i poništio tendersku dokumentaciju zajedno sa obavještenjem o nabavci broj: 825-1-3-444-3- 411/17 od 20.07.2017. g.. Razlog za takvu odluku zasnovao je na utvrđenju da je tužitelj – ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji pogrešno odredio rok za prijem i otvaranje ponuda, ali i da pojedine zahtjeve iz tenderske dokumentacije nije uskladio s tržišnim stanjem.

Pobijanom presudom je zaključeno da je tuženi organ pravilno odlučio kada je poništio tendersku dokumentaciju zajedno s obavještenjem o nabavci, a s kojim zaključkom se slaže i apelaciono vijeće.

Ugovorni organ je u Poglavlju I Oglas – Obavještenje o nabavci, tačkom II 6.a. procijenio ukupnu vrijednost ugovora bez PDV-a na iznos od 5.900.000,00 KM, dok je tačkom IV 6. propisao da je rok za prijem ponuda 04.08.2017. g.. Tuženi organ je u tom pravcu i po nalaženju ovog vijeća, pravilno zaključio da je ugovorni organ, postavljanjem roka iz gore navedenog člana tenderske dokumentacije, a koji rok iznosi 15 dana od dana slanja obavještenja o nabavci 20.07.2017. g., direktno povrijedio član 40. Zakona o javnim nabavkama, kojim su određeni redovni rokovi za svaku vrstu postupka javne nabavke i svaki vrijednosni razred javne nabavke.

Navedenim članom 40. stav 1. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) propisano je da je ugovorni organ dužan u otvorenom postupku za vrijednosni razred iz člana 14. stav 2. i 3. ovog zakona utvrditi minimalni rok za prijem ponuda od 45 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki, dok je članom 14. stav 2. tačka c) Zakona o javnim nabavkama utvrđeno da je primjena otvorenog postupka obavezna u slučaju kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe iz člana

5. istog Zakona. Iz navedenog jasno proizilazi da je ugovorni organ neispravno cijenio da se predmetna javna nabavka po svojoj vrijednosti uopće može svrstati pod tačku 14. stav 4. Zakona o javnim nabavkama, pa je samim tim pogrešno primijenio i član 40. stav 3. umjesto stava 1. istog Zakona, kada je rok za prijem ponuda odredio 15, umjesto 45 dana. Dakle, ispravan je zaključak tuženog, da je tužitelj tendersku dokumentaciju broj: 96/17 od jula 2017. g. sastavio u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama, zbog čega je opravdano poništio u cijelosti.

Nadalje, ugovorni organ je tenderskom dokumentacijom, tačnije tačkom 4. b) i 4. B)

– tehnička i profesionalna sposobnost ponuđača, izričito propisao minimalnu raspoloživu kadrovsku osposobljenost i tehničku opremljenost, između ostalog da ponuđači moraju imati minimalno 60 vozača dampera, kao i minimalno 20 dampera stalno raspoloživih. Na taj način, postavljanje citiranog uslova iz tačke 4. tenderske dokumentacije,

ugovorni organ je nesumnjivo povrijedio član 3. Zakona o javnim nabavkama, prije svega načelo jednakog tretmana, odnosno nediskriminacije. Naime, u oblasti javnih nabavki ovo načelo zahtijeva jednak tretman za sve učesnike u svim fazama postupka. To znači da ugovorni organ svim potencijalnim ponuđačima mora omogućiti jednake šanse za učešće u postupku javne nabavke i potpisivanju ugovoru, odnosno svim ponuđačima mora obezbijediti jednak tretman. Jednak odnos prema svim stranama ovdje znači, prije svega, da se ne postavljaju nikakva neprikladna ograničenja, što svakako ne sprečava ugovorni organ da insistira na tome da samo kvalifikovane kompanije mogu da se natječu ili od toga da postavi stroge standarde kvaliteta.

S tim u vezi, ovo vijeće podržava tvrdnju tuženog, da je ugovorni organ prilikom sastavljanja tenderske dokumentacije bio u obavezi da ispita kakvo je stvarno tržišno stanje i da li na tržištu uopće postoje ponuđači koji imaju opremu i koji mogu da zadovolje uslove zahtijevane tenderskom dokumentacijom, odnosno da takve uslove propisane tenderskom dokumentacijom prilagodi uslovima na tržištu, kao i da dokaže da su postavljeni uslovi srazmjerni i opravdani za konkretnu javnu nabavku. Dakle, obzirom da je očigledno da je u konkretnom slučaju tužitelj – ugovorni organ propisivanjem uslova da ponuđači imaju minimalno 20 dampera i čak 60 vozača dampera, zapravo primijenio diskriminatorne uslove za učešće prema ponuđačima, čime je na nedvojben način te iste ponuđače doveo u nejednak početni položaj. Zbog svega navedenog, apelaciono vijeće smatra da je tuženi organ ispravno zaključio, a vijeće za upravne sporove ovog suda potvrdilo zaključak, da je u konkretnom slučaju tenderska dokumentacija, u dijelu koji se odnosi na određivanje roka za prijem ponuda i u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, sačinjena u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, iz kojih razloga su svi prigovori tužitelja odbijeni kao neosnovani.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 U 026201 19 Uvp od 25.06.2019. g.)

Poreski tretman sredstava subvencije

Iznos odobrenih sredstava na ime pokrića gubitka (subvencija) u poslovanju koji čini sastavni dio naknade za isporučenu toplotnu energiju, uključen je u poresku osnovicu jer se isporuka toplotne energije smatra prometom dobara.

Odobreni iznos sredstava od strane Vlade Kantona kao većinskog vlasnika u kapitalu tužitelja, predstavlja razliku između cijene po kojoj je tužitelj vršio isporuku toplotne energije i stvarne cijene koštanja, zbog čega je ovaj iznos i trebalo uključiti u poresku osnovicu za kontrolisani period na osnovu pravilne primjene člana 20. stav 1. Zakona o PDV-u. Isporuka toplotne energije u smislu člana 3. stav 1. Zakona o PDV-u podliježe obračunavanju i plaćanju PDV-a, a takva isporuka se smatra prometom dobara u smislu člana 4. stav 2. navedenog Zakona. Kako kalkulacija prodajnih cijena dobara, pored troškova tekućeg održavanja i funkcionisanja komunalnog sistema sadrži i troškove nabavke dobara – uglja i mazuta, to je pravilan zaključak vijeća za upravne sporove i tuženog organa da i plaćeni iznos po fakturama dobavljača iz odobrenih sredstava ulazi u prodajnu cijenu, a sami tim i u poresku osnovicu. Dakle, radi se o naknadi koju je tužitelj primio za izvršenu isporuku toplotne energije krajnjim potrošačima.

Tužitelj neosnovano u zahtjevu ističe da u kontrolisanom periodu nije obavljao djelatnost u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima niti je imao tu obavezu. Naime, tužitelj se bavi prikupljanjem, prečišćavanjem i distribucijom vode, kao i proizvodnjom toplotne energije pravnim i fizičkim licima na području grada V. i industrijske zone „U.-p“. Standardna kvalifikacija djelatnosti u koje je tužitelj kao pravno lice razvrstan je Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, šifra djelatnosti 36.00. Prema shvatanju apelacionog vijeća, tužitelj je davalac komunalne usluge u smislu odredbe člana 4. stav 4. Zakona o komunalnim djelatnostima koja propisuje da se pod snabdijevanjem toplotnom energijom podrazumijevaju poslovi proizvodnje i distribucije pare i tople vode mrežom do podstanice korisnika uključujući i podstanicu odnosno glavni zaporni ventil koji se nalazi ispred ili u objektu, odnosno centralni mjerač utroška toplotne energije. Dakle, djelatnost tužitelja je u smislu odredbe člana 3.

stav 1. tačka d) Zakona o komunalnim djelatnostima, definisana kao komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu sa ovim zakonom u okviru svoje nadležnosti obezbjeđuju Kanton, Grad i općine putem javnog preduzeća komunalnih djelatnosti i putem privrednog društva. Odredbom člana 5. stav 1. navedenog Zakona je propisano da su komunalne djelatnosti od javnog interesa i obavljaju se kao javne službe pa je neosnovana tvrdnja da u kontrolisanom periodu nije obavljao djelatnost u skladu s navedenim Zakonom. Kanton, Grad, općine, pravna i fizička lica koja obavljaju komunalne djelatnosti su obavezni na osnovu ovog Zakona i posebnih propisa između ostalog: osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih usluga. Također u slučaju poremećaja u obavljanju komunalnih usluga davalac komunalnih usluga je dužan u smislu odredbe člana 20. Zakona o komunalnim djelatnostima obavijesti o tome nadležni organ. Članom 21. navedenog Zakona je propisano da se sredstva za obavljanje komunalne djelatnosti obezbjeđuju iz cijene komunalne usluge, budžeta Kantona, Grada i Općine. Vlada Kantona je većinski vlasnik tužitelja (66,33%) i ista je u skladu sa odredbom člana 23. Zakona o komunalnim djelatnostima tužitelju odobrila sredstava za pokriće gubitaka koji je nastao kao rezultat razlike između postojeće i stvarne cijene koštanja isporučene toplotne energije.

I prema shvatanju apelacionog vijeća pravilno je od strane vijeća za upravne sporove prihvaćen zaključak tuženog organa da je prenos sredstava koja su dobivena od Kantona za pokriće gubitaka izvršen u cilju podmirenja obaveza prema dobavljačima za isporučena dobra i usluge. Dakle, dati predmet oporezivanja se u smislu odredbe člana 16. stav 3. Zakona o upravi za indirektno oporezivanje (Službeni glasnik BiH broj 89/05), smatra onim što on u stvari i predstavlja, bez obzira kako ga strane u prometu nazivaju. Stoga nemaju uticaj navodi tužitelja da poreski organi nisu cijenili činjenicu da tuženi u upravnom postupku nije ni na koji način utvrđivao razlog nastanka gubitka, niti je utvrđivao koja bi to bila tržišna cijena isporučene toplotne energije jer je u predmetnom slučaju od odlučnog značaja da sredstva uplaćena od strane Vlade Kantona na ime pokrića gubitka čine sastavni dio naknade za izvršenu isporuku toplotne energije, odnosno ulazi u poreznu osnovicu za obračun PDV-a.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 U 024326 18 od 29.01.2019. g.)

Razrez poreza na dodatu vrijednost (PDV) poreskom obvezniku nad kojim je otvoren stečajni postupak

Ako je nad poreskim obveznikom otvoren stečaj, naplata dugovanja neće se vršiti prinudnim putem propisanim odredbama Zakona o indirektnom oporezivanju već će se u tom slučaju primijeniti odredbe Zakona o stečaju.

Nesporno je da je rješenjem Općinskog suda Z. broj 43 0 St 073542 12 St od 07.06.2013. g. otvoren stečajni postupak nad tužiteljem i za stečajnog upravnika postavljen A.I. Isti je bio uključen u postupak kontrole, te mu je od prvostepenog organa dostavljen zaključak kojim se nalaže tužitelju dostava relevantne dokumentacije, kao i da je stečajnom upravniku dostavljen zapisnik o kontroli, rješenje Grupe za reviziju i kontrolu od 09.04.2014. g., kao i da je isti saslušan. Tužena je pravilno ocijenila da je prvostepeni organ pri donošenju rješenja zanemario zakonske odredbe kojima se reguliše naplata obaveza indirektnih poreza kod poreskog obveznika nad kojim je otvoren stečajni postupak. Članom 44. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja propisano je pravo prvenstva Uprave za indirektno oporezivanje BiH za naplatu dospjelih iznosa duga u odnosu na druge povjerioci izuzev u slučaju kada su drugi povjerioci registrovali svoja prava prije nego je što je UIO registrovala svoj iznos, a stavom 2. tog člana je propisano da u slučaju stečaja, ona dugovanja po osnovu indirektnih poreza koja su ugrožena namirivanjem povjerioca u stečajnom postupku tretiraće se u skladu s važećim propisima o stečaju. Stoga je pravilan zaključak tužene da se primjenom odredbe člana 44. navedenog Zakona postupak namirenja dospjelih indirektnih poreza u stečajnom postupku ima provoditi u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku.

U predmetnom slučaju se radi o razrezu obaveza tužitelju kao poreskom obvezniku, nad kojim je već bio otvoren stečajni postupak, što znači da je otvaranjem stečajnog postupka u kojem se prijavljuju sva potraživanja, pa i ona koja nisu dospjela, derogirana redovna procedura namirenja utvrđenih obaveza propisana Zakonom o postupku

indirektnog oporezivanja o čemu je tužena vodila računa. Stoga je pravilno od strane tužene primjenom odredbe člana 58. Zakona o stečajnom postupku, uočena nepravilnost prvostepenog poreskog organa, koja je ispravljena pobijanim rješenjem od 20.11.2015. g.. Naime, prvostepeni poreski organ nije mogao utvrđivati i nalogati poreskom obvezniku koji je u stečaju prinudno izvršenje, niti tražiti osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu. Stoga je u upravnom postupku tužena iz navedenih razloga uvažila žalbu i poništila odredbe dispozitiva ožalbenog rješenja o prinudnoj naplati indirektnih poreza i predmet vratila na ponovni postupak uz uputu da prvostepeni organ odluči u skladu sa Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja i Zakonom o stečajnom postupku, s tim da razrez poreza sadrži i iznos po osnovu zatezne kamate.

Dakle, tužena je u cijelosti postupila u skladu sa Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja i u skladu sa Zakonom o stečajnom postupku i naložila da se utvrdi poreski dug stečajnog dužnika i da se u skladu sa zakonom predmetno potraživanje ostvari u stečajnom postupku, koje će stečajni upravnik imati mogućnost osporavati na ročištu za ispitivanje potraživanja. Ovo stoga što je odredbom člana 30. Zakona o stečajnom postupku FBiH propisano da stečajni postupak obuhvata cjelokupnu imovinu koja pripada stečajnom dužniku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, kao i imovinu koju dužnik stekne u vrijeme stečajnog postupka, ukoliko drugim propisima nije predviđeno drugačije i da stečajna masa služi namirenju stečajnog povjerioca koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka ima osnovan imovinski zahtjev prema stečajnom dužniku, kao i stečajni povjerilac koji u toku otvorenog stečajnog postupka stekne pravo potraživanja prema masi. Nadalje odredbama člana

110. do 125. Zakona o stečajnom postupku propisan je postupak namirenja povjerilaca, pa je tako povjerilac dužan da prijavi svoje potraživanje stečajnom sudu i u prijavi navede naziv i sjedište povjerioca, pravni osnov i iznos potraživanja i broj žiro-računa ili nekog drugog računa povjerioca, u slučaju da je stečajni upravnik osporio neko potraživanje ili izvršni naslov, stečajni upravnik je dužan podići tužbu da dokaže osnovanost osporavanja.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 U 020826 17 Uvp od 15.01.2018. g.)

Visina carinskog duga nastalog u unutrašnjoj obradi

Kada u unutrašnjoj obradi nastane carinski dug, njegova visina se utvrđuje na osnovu elemenata za određivanje uvoznih dažbina koji su važili za uvezenu robu na dan prihvatanja carinske prijave, po kojoj je ona stavljena u unutrašnju obradu.

Iz stanja spisa proizlazi da je u postupku kontrole postupka unutrašnje obrade po predmetnom odobrenju Grupa za kontrolu RC B.L. utvrdila da tužitelj nije razdužio uvezenu robu u skladu sa članom 27., 42. i 43. Uputstva o carinskom postupku unutrašnje obrade (Službeni glasnik BiH broj 90/06) kao i da je u odnosu na cjelokupnu uvezenu količinu robe nastao carinski dug u skladu s odredbom člana

196. Zakona o carinskoj politici BiH (Službeni glasnik BiH broj 63a/04, 60/06 i 57/08). Pravilno je shvatanje vijeća za upravne sporove da je carinski dug nastao zbog neispunjavanja obaveza iz odobrenja za unutrašnju obradu RC B.L. Kako roba nije razdužena u skladu s datim odobrenjem, to je tuženi organ primjenom odredbe člana 118. Zakona o carinskoj politici, a u vezi sa članom 39. stav 6. Zakona o PDV (Službeni glasnik BiH broj 9/05) pravilno pokrenuo postupak naknadne naplate duga i obavezao tužitelja na plaćanje indirektnih poreza koji se plaćaju pri uvozu robe- carine i PDV, te kompenzatorne kamate u skladu s odredbom člana 40. Uputstva. Kada u unutrašnjoj obradi nastane carinski dug, njegova visina se, shodno članu 118. ZCP, utvrđuje na osnovu elemenata za određivanje uvoznih dažbina (tarifna oznaka, stopa carine, carinska vrijednost, kurs valute), koji su, shodno propisima, važili za uvezenu robu na dan prihvatanja carinske prijave, po kojoj je ona stavljena u unutrašnju obradu. Ako se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju stavljaju u slobodan promet, pri čemu nastaje carinski dug, na obračunati carinski dug, shodno odredbama člana 317. Odluke o provedbenim propisima ZCP BiH, obračunava se i naplaćuje kompenzatorna kamata i to mjesečno, počev od prvog dana u mjesecu nakon mjeseca u

kojem je uvozna roba u vezi s kojom je nastao carinski dug, prvi put prijavljena za unutrašnju obradu, a završava se posljednjeg dana u mjesecu, u kojem je nastao carinski dug, po kamatnoj stopi koja je važeća dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.

Kako pravilno tumači vijeće za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine u pobijanoj presudi, carinski postupak ima svoju regulativu i posebna procesna pravila te se smatra za strogo formalan postupak. U konkretnom slučaju, to znači da se postupak unutrašnje obrade, uključujući i njeno razduženje, mora odvijati po propisanim pravilima i uslovima preciziranim u odobrenju, kako to i propisuje odredba člana 84. Zakona o carinskoj politici BiH. Nadalje, proizilazi da pravila postupka unutrašnje obrade podrazumijevaju da se uvozna roba u postupku unutrašnje obrade po sistemu odloženog plaćanja razdužuje kada su kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, prijavljeni za neki drugi carinski odobreni postupak ili namjenu, a ispoštovani su svi drugi uslovi za korištenje tog postupka, u konkretnom – tužitelj je bio u obavezi da odobreni postupak unutrašnje obrade razduži u skladu s traženim i odobrenim normativom i rokom za razduženje, što nije učinjeno.

Neosnovana je i tvrdnja tužitelja, u zahtjevu ističe da je, u konkretnom slučaju, od organa tužene naloženo plaćanje obaveze po carinskoj prijavi broj C-7117 od 19.03.2013. g. za PDV obavezu koja je već plaćena. Nije osnovan tužbeni navod da je izvršena naplata carinskog duga iz bankarske garancije korisnika izdata od Bobar banke a.d. Bijeljina, kako to pravilno zaključuje vijeće za upravne sporove. Naime, carinski dug je nastao za robu uvezenu na unutrašnju obradu prema odobrenju za unutrašnju obradu RC Banja Luka, iz razloga što je kontrolom provedenog carinskog postupka utvrđeno da roba nije propisno razdužena na način propisan Zakonom o carinskoj politici BiH (Službeni glasnik BiH broj 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11), Odlukom o provođenju Zakona o carinskoj politici BiH (Službeni glasnik BiH broj 63a/04, 60/06 i 57/08) te Uputstvom o carinskom postupku unutrašnje obrade (Službeni glasnik BiH broj 90/06).

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 U 027127 19 Uvp od 20.06.2019. g.)

Član 2. Zakona o upravnim sporovima

LICE KOJE JE UČESTVOVALO U UPRAVNOM POSTUPKU, A O ČIJIM PRAVIMA I INTERESIMA ZASNOVANIM NA ZAKONU SE I VODI UPRAVNI POSTUPAK, IMA SVOJSTVO ZAINTERESOVANOG LICA U UPRAVNOM SPORU I KAO TAKAV OVLAŠTEN JE ZA POKRETANJE UPRAVNOG SPORA ILI UČESTVOVANJE U NJEMU.

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću, broj: 01 0 U 006512 17 U 2 od 03.05.2017. godine, odbijena je, kao neosnovana, tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je u registru udruženja Unsko-sanskog kantona pod registarskim brojem K-V-15 za Udruženje ... upisana promjena članova upravnog tijela udruženja izvršena na sjednici Skupštine Udruženja održanoj dana 10.07.2011. godine, te konstatovana izmjena i dopuna Statuta udruženja, kao i utvrđivanje prečišćenog teksta Statuta udruženja izvršeno na sjednici Skupštine udruženja održanoj dana 11.07.2011. godine.

Protiv pobijane presude prvostepenog suda tužitelj je, po punomoćniku, podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede Zakona o upravnom postupku, Zakona o upravnim sporovima i Zakona o udruženjima i fondacijama navodeći da je Kantonalni sud u Bihaću svoju odluku zasnovao isključivo na stavu da je osporeni akt donesen u zakonitom postupku, jer je zahtjev za upis promjena u registar bio formalno potpun (obrasci pravilno popunjeni i dostavljene sve potrebne odluke), ali je zanemario sve nepravilnosti na koje je tužitelj ukazivao, a koje su se odnosile na povrede Statuta ULO V. K. prilikom sazivanja sjednice Skupštine udruženja zbog čega je sjednica Skupštine na kojoj su te odluke donesene bila nelegalna, pa je, izlažući hronološki tok postupka, te radnji i dešavanja

koji su mu prethodili i ponavljajući navode tužbe, konačno predložio da se zahtjev uvaži, pobijana presuda Kantonalnog suda u Bihaću preinači i uvaži tužbeni zahtjev kao osnovan ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, sve uz naknadu troškova postupka.

Tuženi nije dostavio odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude prvostepenog suda u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je osporenim rješenjem tuženog organa Ministarstva pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona, broj: 07-05-9549-UP-1/2011 od 22.07.2011. godine, kako je to već naprijed navedeno, u registru udruženja Unsko-sanskog kantona pod registarskim brojem K-V-15 za Udruženje ... upisana promjena članova upravnog tijela udruženja izvršena na sjednici Skupštine Udruženja održanoj dana 10.07.2011. godine, te

konstatovana izmjena i dopuna Statuta udruženja, kao i utvrđivanje prečišćenog teksta Statuta udruženja izvršeno na sjednici Skupštine udruženja održanoj dana 11.07.2011. godine; da je u skladu sa uputstvom o pravnom lijeku iz ovog rješenja tužitelj (raniji predsjedavajući Skupštine ULO V. K.) protiv osporenog rješenja, tužbom pokrenuo upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću, koji je tužbu odbio cijeneći da je tuženi pravilno postupio donoseći osporeni akt, jer je odluka iz izreke stava 1. osporenog akta donesena na temelju Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine FBiH“ broj 45/02), Pravilnika o načinu vođenja registra udruženja i fondacija i stranih međunarodnih nevladinih organizacija („Službene novine FBiH“ broja 61/02), te Statuta Udruženja ..., koji je ovjeren rješenjem tuženog organa broj 07-05-9549-UP-1/11 od 22.07.2011. godine.

Imajući u vidu stanje upravnog spisa navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke o učinjenim povredama pravila postupka pokazuju se osnovanim.

Naime, u konkretnom slučaju u upravnom sporu u kome je donesena pobijana presuda osporeni akt, čija je zakonitost ispitivana od strane prvostepenog suda, je rješenje o upisu promjena članova upravnog tijela Udruženja ..., te konstatovanju izmjena i dopuna Statuta udruženja, kao i utvrđivanje prečišćenog teksta Statuta ovog udruženja. Iako se, dakle, radi o rješenju čiji se dispozitiv i pravne posljedice (pa tako i sudbina tog rješenja poslije ocjene zakonitosti u upravnom sporu) odnose na Udruženje ..., ovo udruženje nije ni na koji način obaviješteno o pokretanju upravnog spora, niti u isti uključeno, jer je prvostepeni sud to propustio učiniti. Imajući u vidu sadržinu odredbe člana 2. Zakona o upravnim sporovima kojom je određen krug lica koja imaju pravo pokretanja upravnog spora, koje se vezuje za povredu nekog prava ili neposrednog ličnog interesa zasnovanog na zakonu, odnosno za zaštitu određenih prava ili pravnih interesa zainteresovanog lica proizilazi da je u predmetnom upravnom sporu Udruženje

... lice o čijem se pravu rješavalo osporenim upravnim aktom, zbog čega je to lice (kao zainteresovano lice) moralo biti uključeno u upravni spor pokrenut protiv tog osporenog rješenja radi zaštite svojih prava, odnosno pravnih interesa.

Iz navedenih razloga prvostepena presuda je donesena uz povredu pravila postupka koja je bila od uticaja na odlučivanje, pa je ovaj Sud na osnovu člana 46. stav 2. i 3. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje uvažio, pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak u skladu sa primjedbama ovog Suda, što znači da je taj sud u obavezi dostaviti tužbu zainteresovanom licu na odgovor i na taj način istom omogućiti učešće u upravnom sporu.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 01 0 U 006512 17 Uvp 2 od 08.11.2018. godine)

Član 100. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH

AKO JE POVRIJEĐEN ZAKON NA ŠTETU KORISNIKA PRAVA MOŽE SE TRAŽITI IZMJENA PRAVOSNAŽNOG RJEŠENJA BEZ OBZIRA ŠTO TUŽITELJ NIJE IZJAVLJIVAO ŽALBU PROTIV RJEŠENJA ČIJU IZMJENU TRAŽI.

Presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 07 0 U 009353 13 U od 13.01.2015. godine, odbijena je, kao neosnovana, tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj: FZ3/2-1049446084 od 17.09.2013. godine, a kojim je odbijena njegova žalba izjavljena

protiv rješenja prvostepenog organa direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Mostaru, matični broj: 1049446084 od 18.02.2013. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je tužiteljev zahtjev za izmjenu pravosnažnog rješenja.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude prvostepenog suda tužitelj, po punomoćniku, osporava zakonitost pobijane presude zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku navodeći da je pogrešan stav prvostepenog suda i upravnih organa da se ne može primjenom člana 100. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju izmijeniti pravosnažno rješenje, kojim je povrijeđen zakon na štetu tužitelja, iz razloga što je prestao da važi Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika na temelju koga je doneseno rješenje čija se izmjena traži, budući je navedeni Zakon prestao važiti 2009. godine, a povreda prava je učinjena 2004. godine prilikom donošenja rješenja kada je taj Zakon još bio na snazi. Uz isticanje da odredbom člana 100. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nisu propisani nikakvi rokovi naveo je da je tužitelju onemogućena zaštita i ostvarenje njegovih prava, te predložio da se zahtjev uvaži, pobijana presuda „poništi“ i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje ili da se presuda preinači na način da se tužba uvaži i ponište osporeno rješenje tuženog i rješenje prvostepenog organa, sve uz naknadu troškova postupka.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 9/05) ispitao pobijanu presudu u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. ovog Zakona navedenih u zahtjevu, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je tužitelju rješenjem tuženog organa od 25.05.2004. godine (čija se izmjena traži) priznato pravo na invalidsku penziju u iznosu od =165,24 KM mjesečno počev od 21.11.2002.godine; da je ovo rješenje postalo konačno i pravosnažno, jer tužitelj na isto nije izjavljivao žalbu; da je prema sadržini ovog rješenja od 25.05.2004. godine tužitelj ispunio uslove za sticanje prava na invalidsku penziju u smislu člana 52. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te je visina penzije određena prema članu 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju; da se tužitelj zahtjevom podnesenim dana 04.07.2012. godine obratio prvostepenom organu tražeći izmjenu pravosnažnog rješenja o priznavanju prava na penziju zbog povrede zakona na štetu korisnika prava (član 100. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju), kojim je tražio da se izmijeni rješenje od 25.05.2004. godine na način da mu se prizna na zakonu utemeljena visina penzije, isplate utvrđeni zaostaci i nastavi na zakonu utemeljena isplata ubuduće; da je rješenjem prvostepenog organa direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Mostaru, matični broj: 1049446084 od 18.02.2013. godine odbijen tužiteljev zahtjev za izmjenu pravomoćnog rješenja, podnesen dana 04.07.2012. godine; da je u postupku po tužiteljevoj žalbi izjavljenoj protiv ovog rješenja tuženi osporenim rješenjem žalbu odbio cijeneći da je odluka prvostepenog organa pravilna i zakonita, jer je izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine F BiH“ broj 4/09), koje su stupile na snagu

27.01.2009. godine, a primjenjuju se od 01.01.2009. godine, u članu 156. stav 3. Zakona propisano da se sa danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju primjenjivati: 1. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika ("Službeni list R BiH" broj 2/92 i 13/94) 2. Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika HR-HB ("Narodni list HR-HB" broj 46/95), pa kako se Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika prestao primjenjivati od 01.01.2009. godine, a imenovani je zahtjev za izmjenu rješenja podnio nakon prestanka važenja pomenutog Zakona, to je cijeneći da je pravilno odbijen zahtjev podnesen 04.07.2012. godine. Odlučujući o tužiteljevoj tužbi podnesenoj protiv osporenog rješenja tuženog prvostepeni sud je pobijanom presudom istu odbio, cijeneći da su prvostepeni i tuženi organ pravilno postupili kada su u odnosu na zahtjev, odnosno žalbu tužitelja, negativno odlučili iz razloga što ne postoje uslovi da bi se donijelo novo rješenje po osnovu člana 100. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a na osnovu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika (koji je prestao da se primjenjuje), kako to tužitelj podnesenim zahtjevom traži, cijeneći uz to i da je tužitelj, ukoliko je smatrao da mu prvostepeni organ, po bilo kom osnovu, nije pravilno utvrdio visinu penzije u skladu sa zakonom, imao pravo protiv tog rješenja izjaviti žalbu, a što je tužitelj propustio, pa je na taj način prihvatio da je prvostepenim rješenjem od 25.05.2004. godine organ pravilno utvrdio najpovoljniju penzijsku osnovu i visinu penzije.

Međutim, ovakvo pravno stanovište prvostepenog suda i upravnih organa ne može se prihvatiti kao pravilno.

Naime, odredbom člana 100. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“ broj: 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06, 4/09 i 55/12) propisano je da se pravosnažno rješenje o ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja može izmijeniti novim rješenjem, ako je pravosnažnim rješenjem povrijeđen zakon na štetu korisnika prava.

Imajući u vidu sadržinu naprijed citirane zakonske odredbe (za koju se u navodima zahtjeva pravilno ističe da nije propisan rok u kome se može tražiti izmjena pravosnažnog rješenja po osnovu ove zakonske odredbe), za rješavanje po tužiteljevom zahtjevu u obzir dolazi primjena zakona koji je bio na snazi kada je tužitelj pravosnažnim rješenjem ostvario pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja (pravo na penziju), a Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika HR-HB ("Narodni list HR-HB" broj 46/95) je bio na snazi kada je rješenje tuženog organa od 25.05.2004. godine kojim je tužitelj ostvario pravo na invalidsku penziju postalo pravosnažno. Suprotno stanovištu upravnih organa i prvostepenog suda, u konkretnom slučaju mogu se primijeniti odredbe navedenog Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika HR-HB, koji je važio u vrijeme donošenja rješenja čija se izmjena traži u skladu sa odredbom člana 100. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, jer prestanak važenja odredbi ovog Zakona propisan odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“ broj 4/09) znači da se od dana stupanja na snagu tih izmjena u pogledu ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ubuduće neće primjenjivati odredbe tog Zakona, ali ne isključuje mogućnost primjene istog u situaciji propisanoj članom 100. stav

1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, pri čemu je pogrešan i stav prvostepenog suda iz pobijane presude da činjenica da tužitelj nije ulagao žalbu protiv rješenja tuženog organa od 25.05.2004. godine kojim je ostvario pravo na invalidsku penziju spriječava mogućnost podnošenja zahtjeva za izmjenu pravosnažnog rješenja u skladu sa odredbom člana 100. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, jer se ne radi o vanrednom pravnom sredstvu, već o posebnom načinu izmjene pravosnažnog rješenja u slučaju povrede zakona na štetu tužitelja.

Imajući u vidu naprijed izneseno, ovaj Sud je primjenom člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio i pobijanu presudu prvostepenog suda preinačio na način da je tužba uvažena, osporeno i prvostepeno

rješenje poništeno i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i rješavanje, kako bi taj organ prilikom ponovnog postupanja otklonio nedostatke na koje je ukazano ovom presudom, te u skladu sa naprijed iznesenim utvrdio da li je donošenjem rješenja povrijeđeno pravo na štetu tužitelja.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 07 0 U 009353 15 Uvp od 01.11.2018. godine)

Član 60. stav 2. Zakona premjeru i katastru zemljišta

PROMJENA KORISNIKA U KATASTARSKIM OPERATIMA SE MOŽE PROVESTI SAMO NA OSNOVU PRAVOSNAŽNE ODLUKE SUDA ILI NADLEŽNOG ORGANA I NA OSNOVU UGOVORA.

Presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 002086 14 U od 21.08.2014. godine, odbijena je, kao neosnovana, tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Općine Široki Brijeg broj: 07/2-31-13/12 od 23.05.2013. godine. Tim prvostepenim rješenjem otklanja se greška i dozvoljava izjednačavanje površine zemljišno-knjižnog stanja na parceli označenoj kao k.č. 667/1 k.o. U. po starom premjeru s katastarskim stanjem na parcelama označenim kao k.č. 613, k.č. 614, k.č. 615 i dio k.č. 4940 k.o. U. po novom premjeru, s tim da će se po pravomoćnosti tog rješenja, u skladu sa skicom preklapanja starog i novog premjera broj: 07/2- 31-13/12-1 od 15.10.2012. godine, koja čini sastavni dio rješenja, izvršiti cijepanje parcele označene kao dio k.č. 4940 k.o. U. po novom premjeru na dio gruntovne površine parcele označene kao k.č. 667/1 k.o. U. po starom premjeru tj. na površinu od 4830 m² i tako odcijepljeni dio od k.č. 4940 k.o. U. pripojiti površinama parcela označenim kao k.č. 613, k.č. 614 i k.č. 615 k.o. U. po novom premjeru.

Protiv navedene presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu Federalno pravobranilaštvo/ pravobraniteljstvo, kao ovlašteni zakonski zastupnik imovine i imovinskih interesa Federacije

BiH, podnijelo je zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku navodeći da su donošenjem pobijane presude povrijeđene odredbe Zakona o vodama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 70/06), Zakona o vlasničko-pravnim odnosima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 6/98), Zakona o zemljišnim knjigama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 58/02) i Zakona o premjeru i katastru zemljišta („Službeni list SRBiH“ broj: 14/78, 12/87, 26/90, „Službeni list RBiH“ broj: 4/93 i 13/94), kao i odredbe Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 9/05), Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 2/98 i 48/99) i Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 53/03, 73/05 i 19/06). Nadalje je istakao da pobijana presuda uopšte nije obrazložena, a da je osporeno rješenje doneseno u postupku izvršenja ranije presude istog suda broj 08 0 U 001822 13 U od 10.04.2014. godine, kojom je poništeno ranije rješenje tuženog, kojim je bila uvažena tužiteljeva žalba izjavljena protiv navedenog rješenja prvostepenog organa Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Općine ... broj: 07/2-31-13/12 od 23.05.2013. godine i predmet vraćen tom organu na ponovni postupak, te da je ta ranija presuda donesena nezakonito i suprotno sudskoj praksi budući se nije radilo o konačnom upravnom aktu. Uz ukazivanje na odredbu člana 9. stav 3. tačka 1. Zakona o vodama, kojom je propisano da je javno vodno dobro od opšteg interesa i u vlasništvu je Federacije, u vezi sa odredbom člana 7. stav 1. istog Zakona, kojom je propisano da javno vodno dobro čine zemljišne čestice koje su do dana stupanja na snagu Zakona o vodama iz 2006. godine bile upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro, državno vlasništvo, vlasništvo grada ili općine, odnosno koje su na temelju zakona postale državno vlasništvo, istaknuto je da prvostepeni organ (Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Općine ...) nije ovlašten da izjednačava površine zemljišno-knjižnog stanja sa katastarskim stanjem na način da potpuno zanemaruje vlasnička prava upisanog korisnika dijela sporne parcele, kao i da je odredbom člana 41. tačka

1. Zakona o zemljišnim knjigama regulisano da je upis u zemljišnu knjigu dozvoljen samo uz suglasnost lica koje je u vrijeme podnošenja zahtjeva upisano u zemljišnu knjigu kao nosilac prava vlasništva ili nekog drugog stvarnog prava koje se prenosi, mijenja, ograničava ili briše, te da je u prvostepenom postupku nesporno utvrđeno da za predmetnu nekretninu nisu iznijete nikakve primjedbe, žalbe, niti prigovori koji se odnose na izložene podatke što se vidi iz kopija popisnih listova, a što se moglo učiniti jedino u postupku izlaganja, a katastarski operat je stupio na snagu 1974. godine, pa u konkretnom slučaju nema osnova za primjenu člana 56. Zakona o premjeru i katastru zemljišta, a stavovi prvostepenog suda iz pobijane presude koji se odnose na odredbe Zakona o vlasničko-pravnim odnosima su neprihvatljivi. Zbog svega navedenog konačno je predložio da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati Kantonalnom sudu na ponovni postupak ili da Vrhovni sud meritorno riješi ovu upravnu stvar.

Na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 9/05) ovaj Sud je ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, te, nakon što je našao da je zahtjev osnovan, odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga : Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je osporeno rješenje tuženog, protiv koga je tužitelj tužbom pokrenuo upravni spor u kome je donesena pobijana presuda, doneseno u postupku izvršenja ranije presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj 08 0 U 001822 13 U od 10.04.2014. godine, te da isto predstavlja četvrto po redu rješenje tog organa u predmetnom upravnom postupku koji je pokrenut po zahtjevu zainteresovanog lica iz ovog upravnog spora kojim je traženo usklađenje zemljišno-knjižnog i posjedovnog stanja u k.o. U.. U ovom zahtjevu podnositelj Z. S. naveo je da parcela označena kao k.č. Č. oranica k.o. U. po starom premjeru ima površinu od 8200 m² i u zemljišnim knjigama je upisana kao privatno vlasništvo njega i njegovih prednika, te da je ista bila i u privatnom posjedu prednika podnositelja, da je avio snimanjem 1970. godine snimljena kao više cjelina i dobila oznake k.č. 613, k.č. 614, k.č. 615 i dio k.č. 4940, k.o. U., te da su parcele označene kao k.č. 613, k.č. 614. i k.č. 615 ukupne površine 3370 m² upisane kao posjed prednika podnositelja zahtjeva, a dio parcele u površini od 4830 m² snimljen je u sklopu k.č. 4940 i upisan kao Društvena svojina „V.“ U. uz oznaku kulture – rijeka, a njemu nije poznato zašto je ta privatna parcela upisana kao društvena svojina iako na terenu ne predstavlja rijeku, niti ugrožava korito rijeke, već je on drži u mirnom i neometanom posjedu i na istoj je izgradio gospodarski objekat, pa je ovim zahtjevom tražio da prvostepeni organ, nakon provedenog postupka, izvrši usklađivanje zemljišno-knjižnog i katastarskog stanja i ispravi grešku u katastarskom operatu, te da se navedene nekretnine upišu kao njegov posjed. Postupajući po ovom zahtjevu prvostepeni organ je prvim rješenjem (broj: 07/2-31-13/12 od 11.04.2012. godine) isti odbio smatrajući da nisu ispunjeni uslovi iz člana 56. Zakona o premjeru i katastru zemljišta, jer u postupku izlaganja nisu iznijete nikakve primjedbe, ni žalbe koje se odnose na izložene podatke, što se vidi iz popisnih listova broj: 53, 455 i 446

K.O. U., koje su stranke uredno potpisale. Po žalbi podnositelja zahtjeva tuženi je rješenjem broj: 05-30-2-716/12 od 17.09.2012. godine navedeno rješenje prvostepenog organa poništio i predmet vratio na ponovi postupak ukazujući na uočene nedostatke u provedenom postupku, odnosno nedostatke u popisnom listu broj 53, te zavedenu primjebdu pod P-583 kod k.č. 4940, koje prvostepeni organ nije razmotrio, kao i obavezu da se izvrši uviđaj na livcu mjesta uz učešće vještaka geodetske struke, te omogućavanje učešća svim zainteresovanim licima. U ponovnom postupku prvostepeni organ donio je rješenje broj: 07/2-31-13/12 od 23.10.2012. godine kojim se otklanja greška i dozvoljava izjednačavanje površine zemljišno-knjižnog stanja na parceli označenoj kao k.č. 667/1 k.o. U. po starom premjeru s katastarskim stanjem na parcelama označenim kao k.č. 613, k.č. 614, k.č. 615 i dio k.č. 4940 k.o. U. po novom premjeru, s tim da će se po pravomoćnosti tog rješenja, u skladu sa skicom preklapanja starog i novog premjera broj: 07/2-31-13/12-1 od 15.10.2012. godine, koja čini sastavni dio rješenja, izvršiti cijepanje parcele označene kao dio k.č. 4940 k.o. U. po novom premjeru na dio gruntovne površine parcele označene kao k.č. 667/1 k.o. U. po starom premjeru tj. na površinu od 4830 m² i tako odcijepljeni dio od k.č. 4940 k.o. U. pripojiti površinama parcela

označenim kao k.č. 613, k.č. 614 i k.č. 615 k.o. U. po novom premjeru (identično kao navedeno rješenje prvostepenog organa od 23.05.2013. godine koje je prethodilo osporenom rješenju tuženog u ovom upravnom sporu). Nakon što je protiv ovog rješenja žalbu izjavila Agencija za vodno područje Jadranskog mora Mostar osporavajući utvrđenja sa uviđaja na licu mjesta, te ukazujući na nadležnost Federacije BiH, koja je vlasnik predmetnog zemljišta, kao dobra u opštoj upotrebi, tuženi je rješenjem broj: 05-30-2-1996/12 od 05.03.2013. godine navedeno rješenje prvostepenog organa od 23.10.2012. godine poništio i predmet vratio na ponovi postupak ukazujući ponovno da nije utvrđen sadržaj primjedbe zavedene pod P-583 u popisnom listu broj 53 za k.č. 4940, kao i da nisu navedeni razlozi zbog kojih je utvrđeno da je neslaganje podataka starog i novog premjera nastalo kao greška premjera u postupku uspostave katastra zemljišta 1974. godine, te ukazujući na odredbe Zakona o vodama i obavezu učešća u postupku predstavnika Federalnog pravobranilaštva. U ponovnom (trećem po redu) postupku prvostepeni organ donio je ranije spomenuto rješenje broj: 07/2-31-13/12 od 23.05.2013. godine sa istim dispozitivom (otklanjanje greške i dozvoljavanje izjednačavanja površine kako je naprijed izloženo), a po žalbi tužitelja iz ovog upravnog spora (Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva) tuženi je donio rješenje broj: 05-30-2-948/13 od 05.07.2013. godine kojim je navedeno rješenje prvostepenog organa od 23.05.2013. godine

poništio i predmet vratio na ponovni postupak ukazujući, pored svih ranije iznošenih nedostataka u vođenju prvostepenog postupka i na odredbu člana 60. stav 2. Zakona o premjeru i katastru zemljišta. Po tužbi podnositelja zahtjeva Z. S. protiv ovog rješenja tuženog organa, donesena je, kako je to već naprijed navedeno, presuda Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 001822 13 U od 10.04.2014. godine, kojom je to rješenje tuženog od 05.07.2013. godine poništeno i drugostepenom organu date upute za ponovno rješavanje, a nakon čega je doneseno osporeno rješenje kojim je žalba Federalnog pravobranilaštva izjavljena protiv rješenja prvostepenog organa odbijena iz razloga na koje je ukazao sud u spomenutoj presudi. U upravnom sporu pokrenutom po tužiteljevoj tužbi protiv ovog rješenja tuženog, prvostepeni sud je osporeno rješenje tuženog organa (doneseno u skladu sa uputama tog suda iz ranije presude) ocijenio pravilnim i zakonitim, te tužiteljevu tužbu podnesenu protiv osporenog rješenja tuženog organa odbio kao neosnovanu. Pri tome je svoju odluku (kako proizilazi iz obrazloženja presude) zasnovao na činjenici da su predmetne nekretnine u posjedu Z. S., da je on na tom zemljištu izgradio kuću i dvorište, te faktički koristi te nekretnine, pa se ovakvim aktom organa uprave ne nanosi šteta ni Federaciji BiH, ni kantonu, a ni gradu, ni općini, te ocijenio da se „temeljem same okolnosti da se parcela k.č. 4940 k.o. U. po novom premjeru vodi u katastru kao društveno vlasništvo, ne može smatrati da ju je raniji vlasnik napustio, te da je to zemljište napuštanjem od strane vlasnika tj. Z. S. prešlo u društveno vlasništvo“.

Međutim, po ocjeni ovog Suda, ovakav stav prvostepenog suda izražen prilikom donošenja pobijane presude ne može se prihvatiti kao pravilan i to upravo iz razloga na koje ukazuje zahtjev za vanredno preispitivanje.

Naime, odredbom člana 56. Zakona o premjeru i katastru zemljišta propisano je da je nadležni općinski organ uprave u vršenju poslova održavanja premjera i katastra zemljišta dužan da otklanja sve nedostatke i propuste u snimanju detalja, geodetskom elaboratu, planovima, karti i u katastarskom operatu (stav 1.), kao i da nadležni općinski organ uprave vrši obnovu dotrajalih dijelova ili cijelog katastarskog operata i stara se o blagovremenoj reprodukciji dotrajalih ili oštećenih radnih originala (stav 2.).

U smislu ove zakonske odredbe radi se, dakle, o nadležnostima općinskog organa na poslovima održavanja premjera i katastra zemljišta, kao što je to navedeno i u zakonskom tekstu i u nazivu glave u kojoj se ovaj člana nalazi (III – ODRŽAVANJE PREMJERA I KATASTRA ZEMLJIŠTA) i u okviru tih nadležnosti otklanjanju nedostataka i propusta, a tuženi je uz, ovu odredbu, u svojim ranije donesenim rješenjima prvostepenom organu ukazivao i na odredbe člana 24., 49., 50., 51. i 53. istog Zakona koji se odnose na obilježavanje biljezima zemljišta i objekata, izlaganje podataka, mogućnost prigovora, razmatranje prigovora i žalbi, te okončanje postupka izlaganja nakon čega se izrađuje katastarski operat i određuje dan njegovog stupanja na snagu, dakle na sve ono što prethodi kasnijoj

obavezi održavanja premjera i katastra zemljišta u smislu člana 56. ovog Zakona. Isto tako tuženi je ukazao i na odredbu člana 60. stav

2. istog Zakona kojom je propisano da se promjene korisnika u katastarskom operatu provode na osnovu pravosnažne odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i na osnovu ugovora ovjerenog kod suda.

Međutim, postupajući suprotno ovim (vrlo jasno i precizno datim) uputama, kao i suprotno uputama o vođenju postupka, prvostepeni organ je donošenjem rješenja od 23.05.2013. godine pod navodnim ispravljanjem greške i usklađivanjem zemljišno-knjižnog i katastarskog stanja izvršio i promjenu korisnika, na šta pravilno ukazuje Federalno pravobranilaštvo i u žalbi protiv prvostepenog rješenja i u tužbi i zahtjevu za vanredno preispitivanje u ovom upravnom sporu, iako je naprijed spomenutom odredbom člana 60. stav 2. Zakona o premjeru i katastru zemljišta izričito propisano na temelju kojih isprava i akata se provode promjene korisnika u katastarskom operatu, zanemarujući pri tome i odredbe Zakona o vodama, a tuženi je, kao drugostepeni organ, (doista, postupajući u skladu sa uputama Kantonalnog suda) takvo rješenje ocijenio pravilnim.

Prvostepeni sud je, smatrajući ovo rješenje tuženog pravilnim jer je rješenje prvostepenog organa cijenio pravilnim (iz kojih razloga je i poništio ranije rješenje tuženog od 05.07.2013. godine i dao upute za donošenje osporenog rješenja od 12.05.2014. godine), te odbijajući tužbu u ovom upravnom sporu iz istih razloga, zauzeo potpuno pogrešan pravni stav, pri čemu je pravilno citirao odredbe Zakona o vodama, ali je iste nepravilno cijenio, kao i odredbe Zakona o premjeru i katastru zemljišta, sve to još vezujući za vlasničko pravo da se stvar posjeduje i njome raspolaze, a zanemarujući pri tome upisano pravo vlasništva na predmetnim nekretninama (društveno vlasništvo), odnosno vlasništvo Federacije na vodnom dobru u smislu odredbe člana 7. Zakona o vodama.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog Suda, prvostepeni sud nije mogao osporeno rješenje tuženog ocijeniti kao pravilno i zakonito, a ni rješenje prvostepenog organa, već je zbog svih navedenih nepravilnosti prvostepenog upravnog postupka na koje je tuženi više puta ukazivao u ranijom rješenjima, a koje nije otklonio prvostepeni organ, sud trebao o podnesenoj tužbi riješiti kako je to i traženo tužbom da bi se otklonile sve navedene povrede prvostepenog upravnog postupka, pa kako to nije učinio i sam je donošenjem pobijane presude povrijedio pravila federalnog zakona o postupku koja su bila od uticaja na rješenje stvari, na što se opravdano ukazuje navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Radi odgovora na sve navode zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke (iako ovaj Sud ne može u ovom sporu preispitivati pravilnost ranije presude istog suda broj 08 0 U 001822 13 U od 10.04.2014. godine, kojom je poništeno ranije rješenje tuženog, kojim je bila uvažena tužiteljeva žalba izjavljena protiv navedenog rješenja prvostepenog organa i predmet vraćen tom organu na ponovni postupak) osnovano su u navodima zahtjeva ukazuje da je ova presuda donesena suprotno stanovištima sudske prakse, kao i stavovima ovog Suda, u situaciji kada se tužbom osporava rješenje kojim se predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak. Imajući u vidu sve navedeno ovaj Sud je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, te pobijanu presudu prvostepenog suda preinačio tako što je tužbu tužitelja uvažio i poništio osporeno rješenje tuženog organa, te predmet vratio tom organu na ponovni postupak u kojem će, imajući u vidu primjedbe ovog Suda, donijeti pravilno rješenje, a u slučaju da prvostepeni organ niti u ponovnom postupku ne postupi u skladu sa datim uputama drugostepenog organa postupiti u skladu sa odredbom člana 240. stav 1. Zakona o upravnom postupku.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 08 0 U 002086 14 Uvp od 22.11.2018.godine)

Član 267. stav 1. i 2. Zakona o upravnom postupku

Član 25. stav 1. tačka 3. u vezi sa članom 2. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

TUŽITELJ NEMA PRAVO POKRENUTI UPRAVNI SPOR PROTIV RJEŠENJA ORGANA UPRAVE KOJIM NIJE POVRIJEĐEN NJEGOV NEPOSREDNI LIČNI INTERES ZASNOVAN NA ZAKONU, TE TAKVU TUŽBU TREBA ODBACITI.

Presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 07 0 U 008396 13 U od 16.08.2013. godine, je odbijena tužba tužiteljice kojom je osporavala zakonitost rješenja tuženog broj: UP-II-06-04- 43-10/13 od 15.03.2013. godine. Ovim rješenjem je odbijena kao neosnovana žalba tužiteljice izjavljene protiv rješenja prvostepenog upravnog organa-Službe za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja Općine J. broj: UP-I-03-II-43-211/13 od 25.02.2013. godine. Ovim rješenjem odbijen je zahtjev tužiteljice za dobijanje klauzule pravomoćnosti i izvršnosti na rješenje Sekretarijata za raseljena lica, izbjeglice i socijalnu politiku Općine J. broj: 12-1/3-534-55-2/97 od 28.03.1997. godine.

Protiv navedene presude prvostepenog suda zahtjev za vanredno preispitivanje podnijela je tužiteljica, putem svoga punomoćnika, zbog povrede federalnog zakona. U zahtjevu ističe da prvostepeni sud i upravni organi se pozivaju na propise koji su prestali važiti i zakonske odredbe oko zastare potraživanja a da tužiteljica traži samo davanje klauzule pravomoćnosti i izvršnosti na rješenje koje je donio prvostepeni upravni organ dana 28.03.1997. godine, te da nema nikakve zakonske zapreke po odredbama Zakona o upravnom postupku za dobijanje ovih klauzula. Predloženo je da se prvostepena presuda preinači i udovolji zahtjevu tužiteljice i da klauzula pravomoćnosti i izvršnosti na rješenje iz 1997. godine.

U odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi, je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05) ispitao pobijanu presudu u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. ovog zakona navedenih u zahtjevu, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u upravnom postupku došao do zaključka da je tuženi u pravilno provedenom postupku, te pravilnom primjenom odredbi Zakona o upravnom postupku pravilno i zakonito donio osporeno rješenje o odbijanju žalbe na prvostepeno rješenje oko odbijanja zahtjeva tužiteljice za dobijanje klauzule pravomoćnosti i izvršnosti na rješenje od 1997. godine.

Upravni organi kao i prvostepeni sud smatraju da tužiteljici ne pripada pravo na davanje klauzule pravomoćnosti i izvršnosti na rješenje iz 1997. godine iz razloga što je već 2000. godine donijeto novo rješenje kojim je tužiteljici tim rješenjem prestala primjene prethodnog rješenja iz 1997. godine, a utvrđen tim rješenjem iz 2000. godine nastavak ostvarivanja prava na ličnu invalidninu. Prvostepeni sud prihvatajući ove razloge kao i činjenicu da u predmetnom spisu nedostaje dostavnica o uručanju rješenja iz 1997. godine utvrđuje da se ne može sa sigurnošću utvrditi datum pravomoćnosti a da je sa druge strane protekao opći zastarni rok od 5. godina za izvršenje ovoga rješenja. Također navodi da je donošenjem Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine F BiH“, broj: 36/99, 54/04 i 39/06) prestala primjena propisa na osnovu kojih je donijeto rješenje iz 1997. godine, i iz kojih razloga je donijeto novo rješenje od 07.06.2000. godine odnosno naknadno i rješenje od 19.04.2007. godine-te da samim tim nema nikakvog razloga za davanje klauzule pravomoćnosti i izvršnosti jer je takav zahtjev bespredmetan.

Institut pravosnažnosti je nesumljivo značajni institut u svim procesnim zakonima pa i u Zakonu o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj: 2/98). On daje svakoj donesenoj odluci: sigurnost, autoritet i izvjesnost u njenoj nepromjenjivosti. Odredbom člana 11 citiranog zakona je regulisano da rješenje protiv kojeg se ne može izjaviti žalba, niti pokrenuti upravni spor, a kojim rješenjem je stranka stekla određena prava postaje poravomoćno a što je regulisano i odredbom člana 267. stav 1. i 2. ZUP-a da se rješenje u upravnom postupku izvršuje kada postane izvršno, a to postaju ili istekom roka za žalbu ili ako žalba nije izjavljena ...

U konkretnom slučaju tužiteljica ne osporava da je primila rješenje od 1997. godine a među strankama je nesporno da na isto rješenje nije izjavljena žalba.

Na osnovu ovako poredanih činjenica proizilazi neprokosnoveni zaključak da stoji pravo tužiteljici da upravni organi daju klauzulu pravomoćnosti odnosno prema odredbi člana 275. stav 1. ZUP-a zaključkom utvrditi da je neko rješenje postalo izvršno. Ovdje, samo radi napomene, treba naglasiti da davanje klauzule pravomoćnosti u odnosu na klauzulu izvršnosti se ne donose u istom postupku nego pravomoćnosti od strane upravnog organa donosioca

prvostepenog rješenja, a klauzula izvršnosti tek pri administrativnom izvršenju, zaključkom, a taj postupka nije uopće ni pokrenut od strane tužiteljice.

Treba, također, napomenuti kada se nabrajaju razlozi za značaj pravomoćnosti bilo koje odluke da se pored autoriteta i sigurnosti, pojavljuje i elemenat izvjesnosti u nepromjenjivost, ovaj treći elemenat je limitiran naravno zakonskim propisima, a što je i decidno kod ovakvih rješenja i posebno naglašeno u dispozitivu tih rješenja (...dok postoje zakonski uvjeti...).

Prema tome, analizirajući ova dva instituta (pravomoćnost i izvršnost) proizilazi da je prvostepeni sud (kada je došao do zaključka da je tužba bezpredmetna) trebao na osnovu člana 25. stav 1. tačka 3. a u vezi sa članom 2. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine F BiH“, broj: 8/00) tužbu odbaciti, a ne istu odbiti.

Naime, tužiteljica u toku cijelog upravnog postupka, a i upravnog spora, ne dokazuje koji je njoj pravni interes zasnovan na zakonu, jer iz svih činjenica proizilazi da samo traženje klauzule pravomoćnosti i izvršnosti od strane tužiteljice ne dira u njezina prava ili njezin neposredni lični pravni interes zasnovan na zakonu. Prema tome, tužiteljica nema pravo pokrenuti upravni spor protiv rješenja organa uprave kojim nije povrijeđen neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Nakon donošenja rješenja iz 1997. godine tužiteljica nije izjavila žalbu te je po službenoj dužnosti ova odluka izvršavana sve do donošenja rješenja iz 2000. godine kada je rješenje iz 1997. godine zamijenjeno novim, sa istim postotkom invalidnosti, a potom je i ovo rješenje izmijenjeno rješenjem iz 2007. godine, pa se stvarno postavlja pitanje što tužiteljici sada treba klauzula pravomoćnosti i izvršnosti na rješenje iz 1997. godine, a posebno treba naglasiti da prilikom podnošenja tužbe u upravnom sporu tužiteljica ne dokazuje, niti navodi, koji joj je neposredni pravni interes povrijeđen.

Prema tome kako je presuda prvostepenog suda donesena uz povredu pravila federalnog zakona o postupku koja je bila od uticaja na rješenje stvari, to je ovaj sud na osnovu člana 46. stav 1. i

2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio i pobijanu presudu preinačio tako da je tužbu tužiteljice odbacio, a na osnovu člana 25. stav 1. tačka 3 istoga zakona.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 07 0 U 008396 13 Uvp od 15.03.2018. godine)

Član 249. stav 3. Zakona o upravnom postupku

Član 53. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica

OBJEKTIVNI ROK OD PET GODINA ZA OBNOVU UPRAVNOG POSTUPKA ZA STRANKU POČINJE TEĆI OD DANA KADA JOJ JE DOSTAVLJENO RJEŠENJE PO KOJEM SE OBNOVA TRAŽI, A ZA NADLEŽNI ORGAN OD DANA DONOŠENJA RJEŠENJA.

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 007005 14 U od 06.10.2014. godine, odbijena je kao neosnovana tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena kao neosnovana njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Službe opće uprave i društvenih djelatnosti općine Jajce, broj: 07-41-2-229/13 od 02.09.2013. godine (kojim se po nalogu iz rješenja Inspektorata Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, broj: UP-I-06-41-94/13 od 21.06.2013. godine, prvostepeno rješenje istog prvostepenog organa, broj: 07-41-1666/04 od 09.01.2006. godine, mijenja i glasi da tužitelju, priznatom ratnom vojnom invalidu VIII grupe sa 40% vojne invalidnosti, prestaje svojstvo ratnog vojnog invalida sa 30.06.2013. godine), a prvostepeno rješenje se mijenja utoliko što tužitelju svojstvo ratnog vojnog invalida prestaje sa 31.05.2013. godine i što se ukida rješenje Kantonalne uprave za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata T., broj: R-02-41-8572/06 od 21.11.2006. godine.

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je osporio zakonitost i pravilnost pobijane presude zbog povrede federalnih propisa i to: Zakona o pravima branitelja i članova njihovih porodica, kao i Pravilnika o radu liječničkih komisija i Pravilnika o utvrđivanju postotka vojnog invaliditeta sa Listom tjelesnih oštećenja. U obrazloženju zahtjeva, u kojem tužitelj ponavlja navode tužbe, se navodi da nalaz i mišljenje liječničke komisije za nadzor i medicinsko vještačenje S., broj: KLJV-SA-77/13 od 06.05.2013. godine nije dat u smislu odredbe člana 8. Pravilnika o radu liječničkih komisija, te da je suprotan odredbi člana 2. i 4. stav 5. Pravilnika o utvrđivanju vojnog invaliditeta. U odnosu na povrede postupka se navodi da je pogrešno pozivanje upravnih organa na odredbu člana 34. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih porodica, jer se ne radi o okolnostima koje predviđa ova odredba, već o obnovi postupka po nalogu inspektorata federalnog ministarstva, da je obnova postupka provedena istekom roka od (5) godina iz odredbe člana 249. Zakona o upravnom postupku, da se Izmjene i dopune Zakona o pravima branitelja na koje se poziva sud ne mogu primjenjivati retroaktivno u odnosu na rješenje kojim je tužitelju priznata invalidnost i pravo na ličnu invalidninu, a koje je postalo konačno prije stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o pravima branitelja, te da je odluka po žalbi donijeta bez pribavljanja novog nalaza i mišljenja liječničke komisije. Predlaže da sud iz navedenih razloga zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijanu presudu preinači na način da se osporeno i prvostepeno rješenje poništi i predmet vrati prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05), ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima iz spisa predmeta proizilazi da je ranijim rješenjem Kantonalne uprave za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata T., broj: R-02-41-8572/06 od 21.11.2006. godine, tužitelju priznato svojstvo ratnog vojnog invalida VIII (osme) grupe sa 40% vojnog invaliditeta (te poništeno prvostepeno rješenje od 09.01.2006. godine), te da su nadležni organi u predmetnoj stvari u ponovnom postupku, postupajući po nalogu iz navedenog rješenja Inspektorata od 21.06.2013. godine, prvostepenim i osporenim rješenjem, primjenom člana 34. stav 3. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, a na osnovu nalaza i mišljenja Ljekarske komisije za nadzor

i medicinsko vještačenje lica obuhvaćenih Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica u postupku nadzora medicinskog vještačenja, broj: KLJV- SA-77/13 od 06.05.2013. godine, koja je invaliditet tužitelja ocijenila ispod 20%, tužitelju utvrdili prestanak svojstva ratnog vojnog invalida sa 31.05.2013. godine, ukidajući pri tome

ranije rješenje od 21.11.2006. godine (jer je nastupila promjena u odnosu na ranije utvrđeni procenat invaliditeta). Prvostepeni sud je, po tužbi tužitelja, osporeno rješenje tuženog ocijenio kao pravilno i na zakonu zasnovano (te tužbu odbio), pozivajući se pri tome na odredbu člana

52. stav 2. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica (jer je navedeni nalaz i mišljenje razlog za obnovu upravnog postupka ukoliko je drugačiji u odnosu na nalaz i mišljenje drugih ljekarskih komisija).

Međutim, nije sporno da je odredbom člana 34. stav 3. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 33/04, 56/05, 70/07 i 9/10), a na koju se pozivaju nadležni organi u svojim rješenjima, regulisano da će prvostepeni nadležni organ za branilačko-invalidsku zaštitu po službenoj dužnosti, na osnovu prijave korisnika prava ili saznanja na drugi način o nastaloj promjeni iz stava 2. ovog člana (koja utiče na korištenje, obim i prestanak prava), pokrenuti postupak odmah a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtijeva, odnosno saznanja, te donijeti rješenje o prestanku ili izmjeni priznatih prava prema ovom Zakonu, sa pravnim djelovanjem od prvog narednog mjeseca po nastaloj promjeni.

Kako prema stanju spisa predmeta proizlazi da je od strane prvostepenog nadležnog organ za branilačko-invalidsku zaštitu, odnosno Službe za opće upravne i društvene djelatnosti općine J., rješenje Inspektorata tuženog od 21.06.2013. godine zaprimljeno dana 05.07.2013. godine (što čini momenat saznanja ovog organa o nastaloj promjeni iz citirane odredbe člana 34. stav

3. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, od kada prema ovoj odredbi prvostepenom organu teče rok od 15 dana da pokrene postupak po službenoj dužnosti, te donese rješenje o prestanku ili izmjeni priznatih prava tužitelju prema ovom Zakonu, sa pravnim djelovanjem od prvog narednog mjeseca po nastaloj promjeni, u konkretnom slučaju nastala promjena utvrđena je nalazom i mišljenjem nadležne ljekarske komisije od 06.05.2013. godine), a da je tek dana 29.08.2013. godine od strane prvostepenog organa stavljen prijedlog za pokretanje postupka po službenoj dužnosti radi donošenja rješenja (a prema službenoj zabilješci iz spisa predmeta tužitelju je 14.08.2013. godine upućena obavijest o rješenju Inspektorata) i da je u skladu sa tim prijedlogom dana 02.09.2013. godine doneseno prvostepeno rješenje, to u smislu člana 34. stav 3. citiranog zakona prvostepeni organ nije pokrenuo postupak u zakonom propisanom roku (15 dana od dana saznanja-od 05.07.2013. godine).

Nadalje, nije sporno da je odredbom člana 52. stav 2. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, na koju se pozvao prvostepeni sud u pobijanoj presudi, propisano da ukoliko u postupku nadzora i medicinskog vještačenja posebna ljekarska komisija iz člana 47. stav 4. tog zakona donese drugačiji nalaz i mišljenje u odnosu na nalaz i mišljenje ljekarskih komisija iz člana 47. stav 1., 2. i 3. tog zakona, taj nalaz i mišljenje će poslužiti kao razlog za obnovu postupka. Međutim, prvostepeni sud u potpunosti iz vida gubi odredbu člana 249. stav 3. Zakona o upravnom postupku – Službene novine Federacije BiH, broj: 2/98 i 48/99 (na čiju primjenu upućuje i odredba člana 53. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica), kojom je propisano da nakon proteka roka od pet godina od dostavljanja konačnog rješenja stranci obnova se ne može tražiti niti se može pokrenuti po službenoj dužnosti. Kod činjenice da je konačno rješenje od 21.11.2006. godine (u odnosu na koje se sada po službenoj dužnosti provodi postupak), uručeno tužitelju dana 29.01.2007. godine, tada proizilazi da u predmetnoj stvari nisu ni bili ispunjeni uvjeti za obnovu postupka primjenom odredbe člana 52. stav 2. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, obzirom na protek roka od pet godina od dostavljanja konačnog rješenja tužitelju (pokretanje postupka zatraženo naloženom mjerom Inspektorata tek rješenjem od 21.06.2013. godine, a obnova postupka pokrenuta 29.08.2013. godine).

Kako iz navedenih razloga proizlazi da su rješenja nadležnih organa, a i pobijana presuda doneseni uz povrede federalnog materijalnog zakona i pravila federalnog zakona o postupku koje su bile od uticaja na rješenje ove stvari, to je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke osnovan, pa je ovaj sud, primjenom člana 46. stav 1. 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev uvažio, preinačio pobijanu presudu prvostepenog suda i riješio tako što je uvažio tužbu tužitelja, te poništio osporeno tuženog od 14.03.2014. godine, kao i prvostepeno rješenje od 02.09.2013. godine.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 06 0 U 007005 15 Uvp od 01.11.2018. godine)

Član 60. Zakona o upravnim sporovima

POSTOJI DRUGI VID SUDSKE ZAŠTITE POSREDNIM PUTEM IZJAVLJIVANJEM ŽALBE NA ODLUKE UPRAVNIH ORGANA, KOJE SE BAZIRAJU NA NALAZIMA I MIŠLJENJIMA LJEKARSKE KOMISIJE, JER BI U SUPROTNOM BILA ZLOUPOTREBA PROCESNIH PRAVA, OMOGUĆITI STRANCI PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA ZAŠTITU SLOBODA I PRAVA POJEDINACA ZAJAMČENIH USTAVOM F BiH.

Rješenjem Kantonalnog suda u Zenici broj: 04 0 U 007890 15 Uz od 17.11.2015. godine, je odbačen zahtjev za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine podnosioca R. P..

Protiv navedenog rješenja prvostepenog suda zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnio je podnositelj zahtjeva navodeći kao razlog da ovakva odluka suda nije pravilna jer je obrazloženje da on ima drugu sudsku zaštitu netačna, jer ni u jednom sudskom postupku se nijedan zahtjev ne može odbaciti kao nedopušten. Ističe da je očigledno da sudija nije razumio primjenu ovoga instituta. Potom podnositelj zahtjeva analizira prvostepeno rješenje te navodi da smatra da je donošenjem akta drugostepene ljekarske komisije došlo do povrede njegovog prava i sloboda zagarantovanih Ustavom, a da u Zakonu u upravnim sporovima ne postoji odredba da je ova zaštita isključena ukoliko postoji druga sudska zaštita. To da li je uspio ili ne u upravnom sporu protiv rješenja na koje se bazirao ovaj nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije, nije ni u kakvoj vezi sa njegovom zahtjevom za zaštitu sloboda i prava protiv nalaza i mišljenja drugostepene ljekarske komisije, jer je njemu poznato da to nije upravni akt ali zato je i predviđena ova zaštita. Smatra da je rješenje prvostepenog suda nezakonito i da je potrebno ili ga ukinuti i vratiti na ponovno suđenje istom sudu ili što bi bilo puno bolje da Vrhovni sud F BiH sam riješi ovu neupravnu stvar, jer se radi o kršenju evropskih propisa i Ustavom zagarantovanih prava.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja i uvida u predmetni spis ovaj sud je utvrdio da je tužitelj podnio „Zahtjev za zaštitu prava povrijeđenih drugostepenim pojedinačnim aktom Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja“ dana 13.11.2015. godine te je prvostepeni sud rješenjem od 17.11.2015. godine isti zahtjev odbacio kao nedopušten iz razloga što u konkretnom slučaju postoji drugi vid sudske zaštite stranke.

Po mišljenju ovoga suda ovo rješenje prvostepenoga suda je pravilno i na zakonu zasnovano. Institut Zaštite sloboda i prava pojedinaca zajamčenih ustavom Federacije Bosne i Hercegovine

je regulisan u Zakonu u upravnim sporovima odredbama od člana 60. do člana 72. te su u biti regulisana dva vida ove zaštite.

Jedan vid je određen članom 60. kada su ta prava ili slobode povrijeđene pojedinačnim aktom dok je drugi vid zaštite određen članom 62. istoga zakona kada je to pravo ili sloboda povrijeđena radnjom službenog lica u organima uprave i dr.

U prvom slučaju (član 60. ZUS-a) je određeno da se ovaj institut može primjeniti samo ako nije osigurana druga sudska zaštita dok u drugoj situaciji kada je pravo povrijeđeno radnjom službenoga lica u organu uprave odredbom člana 62. stav 2. Zakona o upravnim sporovima je regulisano da će se rješavati samo „ako nije osigurana druga sudska zaštita“.

Prema tome, tužitelj u svom Zahtjevu navodi da su mu prava i slobode zagarantovane Ustavom povrijeđene pojedinačnim aktom Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo, Odeljenje za drugostepeni posutpak broj: DOV-NI-PL-SA-234/15 od 15.09.2015. godine, jer je povrijeđeno njegovo pravo na jednakost pred Zakonom i socijalnu zaštitu zagarantovana Ustavom F BiH i Evropskom socijalnom poveljom sa dopunskim Protokolom broj 1.

Ovaj nalaz i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja je donesen u izvršenju presude Kantonalnog suda u Zenici broj: 04 0 U 007050 14 U od 23.03.2015. godine, jer je poništeno rješenje upravnih organa koje se baziralo na prethodnim mišljenjima ove lječarske komisije, pa je upravo po tužbi podnosioca ovoga zahtjeva prvostepeni sud poništio upravna rješenja i uputio upravne organe na ponovno vještačenje i donošenje odluke povodom zahtjeva podnosioca sa invaliditetom po odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom („Službene novine F BiH“, broj: 36/99, 54/04 i 14/09).

Podnositelj zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke u jednom je u pravu da korištenje sudske zaštite prema odredbama ovoga poglavlja je jedna posebna vrsta pravne zaštite koja se u procesno-pravnom smislu osigurava kod nadležnog suda odgovarajućom primjenom („shodnom“) primjenom Zakona o upravnim sporovima Federacije Bosne i Hercegovine. To je supsidijarno postupanje prema Zakonu o upravnim sporovima samo ako građaninu „ nije osigurana druga sudska zaštita“ u slučaju povrede njegovih prava i sloboda zajamčenih Ustavom Federacije i Aneksima uz taj Ustav. Za korištenje sudske zaštite prema odredbama ovih članova zakona moraju se kumulativno ispuniti sljedeći uvjeti:

-da se radi o pravima i slobodama građanina koja su izričito zajamčeni Ustavom Federacije BiH i „ instrumentima-„ Aneksa Ustava Federacije;

-da su ta ustavna prava i slobode građanina povrijeđena „konačnim pojedinačnim aktom nadležnog organa“ i

-da u pravnom sistemu Federacije građaninu „nije osigurana druga sudska zaštita“ protiv tog pojedinačnog akta za koji isti smatra da su mu povrijeđena prava i slobode .

Prema tome, očigledno je da se u konkretnom slučaju radi o „pojedinačnom aktu“, kao i da se radi o povredama prava građanina (subjektivni osjećaj), jer mu je drugostepena komisija dala manji postotak invalidnosti od one koje on smatra da mu i pripada.

No međutim, ono što je bitno i osnovno, nalaz i mišljenje vještaka (Instituta i dr.) nije upravni akt (što je očigledno jasno i samom podnositelju zahtjeva) ali sa druge strane nalaz i mišljenje vještaka bilo koje struke je samo sredstvo dokazivanja u sudskim postupcima pa tako i u upravnom postupku pa kao takvo se može uspješno osporavati i u upravnom sporu o glavnoj stvari a to je, da li podnosiocu zahtjeva pripada ili ne pripada određeno pravo. Prema tome, stav prvostepenog suda da je zahtjev za zaštitu prava i sloboda građanina zajamčenih Ustavom F BiH nedozvoljen ili nedopušten, jer isti ima drugu sudsku zaštitu, je ispravan i utemeljen na odredbama Zakona o upravnim sporovima i to članom 60 istog zakona.

Naime podnositelj ima „drugu sudsku zaštitu“ istina ne direktno nego indirektno kroz upravni spor, jer je sam nalaz i mišljenje samo jedno od dokaznih sredstava u tom postupku a koje se može uspješno pobijati tužbom u upravnom sporu o glavnoj stvari, naravno ukoliko uopće drugostepeni upravni organ, postupajući po izjavljenoj žalbi, prihvati

taj nalaz i mišljenje vještaka. Naime, kako sud tako i upravni organi sva sredstva dokazivanja pa tako i nalaz i mišljenje vještaka stavljaju u kontekst drugih provedenih dokaza po prijedlogu podnosioca zahtjeva za ostvarivanje nekog prava, pa tako i cijene sve dokaze kako pojedinačno tako i u vezi jedan sa drugim.

Da je to tačno ukazuje upravo sam slučaj podnosioca zahtjeva jer iako prvobitni nalaz i mišljenje nije bio povoljan za njega on uspijeva kroz upravni spor da ishoduje povoljno rješenje i da se predmet vrati na ponovno rješavanje, pa tako ima novo provođenje dokaza vještačenjem njegovoga zdravstvenoga stanja.

Prema tome, donošenjem nalaza i mišljenja Instituta za vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo, Drugostepena ljekarska komisija Sarajevo nije povrijeđeno njegovo ustavom utvrđeno osnovno pravo ili slobodu, jer je obezbjeđena druga sudska zaštita. Tu drugu sudsku zaštitu predlagač je već koristio i to vrlo uspješno.

Kako donošenjem pobijanog rješenja prvostepeni sud nije povrijeđio federalni zakon, odnosno prvostepena rješenje nije donesena uz povredu pravila postupka na koje se pozvao podnositelj zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, ovaj sud je primjenom člana 46. stav 2. Zakona o upravnim sporovima zahtjev odbio kao neosnovan.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 04 0 U 007890 15 Uvp od 12.07.2018. godine)

Član 169. Zakon o upravnom postupku

UVJERENJE (POTVRDA) PO SVOJOJ PRAVNOJ PRIRODI JE KONKRETNI PRAVNI AKT KOJI SPADA U DOKUMENTACIONE ISPRAVE I PREDSTAVLJA SAMO DOKAZNO SREDSTVO KOJIM SE POTVRĐUJU ODREĐENE ČINJENICE, PA KAO TAKAV, NE PREDSTAVLJA UPRAVNI AKT.

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 018001 13 U od 13.05.2013. godine, je odbijena tužba tužitelja kojom su osporavali zakonitost rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude a kojim je odbijena njihove žalbe izjavljene na rješenje Porezne uprave – Kantonalni ured S. broj: 10-9/03-15-872-13/03 od 27.05.2005. godine, protiv potvrde Službe za prinudnu naplatu Kantonalnog poreznog ureda S. broj: 10-9/03-15-872-6/03 od 16.03.2005. godine i uvjerenja istog organa broj: 10-9/03-15-872-5/03 od 16.03.2005. godine kao i tužbu pokrenutu od strane tužitelja od 15.11.2005. godine zbog ćutanja administracije. Na prijedlog tužitelja prvostepeni sud je radi ekonomičnosti postupka spojio ova dva predmeta-spora, radi donošenja jedinstvene odluke.

Tuženi je u odgovoru na Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Uvidom u predmetni spis ovaj sud je ustanovio da je po prijedlogu tužitelja prvostepeni sud spojio dvije tužbe istih tužitelja i to: od 15.11.2005. godine „zbog šutnje uprave“ i drugu tužbu od 29.06.2006. godine protiv rješenja tuženog 31.03.2006. godine. Kako se tužitelji nisu izjasnili da li ostaju kod prvobitne tužbe za ćutanje administracije to je prvostepeni sud pravilno uradio kada je spojio ove parnice radi vođenja jedinstvenoga postupka a prema odredbi člana

26. stav 3. Zakona o upravnim sporovima a sve zbog poštivanja načela ekonomičnosti postupka.

Prema tome, zanemarujući pri tome tužbu zbog ćutanja administracije (jer je u međuvremenu donijeti traženi akt) pa je samim tim ova tužba bespredmetna, suština ovoga spora jeste rješenje tuženog broj: 07-15-627/05 od 31.03.2006. godine kojim je žalba tužitelja protiv rješenja Porezne uprave Kantonalnog ureda S. broj: 10-9/03-15-827-13/05-Č.J. od 27.05.2005. godine odbijena kao neosnovana. Ovim rješenjem je odbačena žalba tužitelja izjavljena na uvjerenje Službe za prinudnu naplatu Kantonalnog poreznog ureda S. broj: 10-09/03-15-872-5/03 i potvrdu istog organa broj: 10/9/03-15-872-6/03 obje od 16.03.2005. godine kao nedopuštena. Obrazloženje kako upravnih organa tako i prvostepenoga suda, kada negativno rješavaju žalbe

tj. tužbe tužitelja, jeste da prema odredbi člana 169. Zakona o upravnom postupku uvjerenje i potvrde kojim se potvrđuju određene činjenice nije upravni akt pa da prema tome nema niti zaštite u upravnom postupku niti u upravnom sporu.

Naime, porezni organi su na osnovu odredbi stava 1. i 2. člana 169. Zakona o upravnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 9/98 i dr.) donijeli osporeno rješenje kojim su odbili izjavljenu žalbu tužitelja na rješenje kojim je žalba protiv uvjerenja tj. potvrde odbačena kao nedopuštena.

Uvjerenje odnosno potvrde i tome slično po svojoj pravnoj prirodi su konkretni pravni akti koji spadaju u dokumentarna isprave i predstavljaju samo dokazno sredstvo kojim se potvrđuje ili navode, određene činjenice onakve kakve jesu, odnosno kakve su utvrđene u trenutku izdavanja takve potvrde tj. uvjerenja.

Konkretno uvjerenje i potvrda od 16.03.2005. godine izdato od strane Službe za prinudnu naplatu Kantonalnog poreznog ureda Sarajevo je izdato na zahtjev Društva „M.“ d.o.o. Sarajevo kao dokaz o kupovini imovine u dijelu od 30/100 u vlasništvu II tužitelja i koja potvrda tj. uvjerenje će istom služiti kao dokaz o kupovini dijela navedene imovine odnosno nekretnine i predstavlja osnov za registraciju takve kupovine kod zemljišno knjižnog registra ali i kod drugih registara.

Porezni organi su ovo uvjerenje tj. potvrdu izdali na osnovu činjenica o kojima oni vode službenu evidenciju a prema stavu 3. istoga člana 169. Zakona o upravnom postupku jer je tim stavom određeno da: „Uvjerenje i druge isprave o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija se moraju izdavati sukladno podacima službene evidencije“ a tužitelji ničim nisu iste činjenice doveli u pitanje.

Svi njegovi prigovori u pogledu povreda osnovnih načela upravnoga postupka, povreda sloboda i prava zagarantovanih Evropskom konvencijom o zaštiti sloboda i prava su za ovaj spor irelevantni jer je činjenica da uvjerenje tj. potvrda o nekim činjenicama NIJE UPRAVNI AKT jer se njime ne rješava o pravu ili obavezi određenog pojedinca ili pravne osobe. Takvo uvjerenje predstavlja samo ispravu za svjedočenje o stanju prinudne naplate poreznog obveznika prema poreznim knjigama i stanju u konkretnom predmetu.

Iz svega izloženog proizlazi da je prvostepeni sud pravilnim tumačenjem pozitivnih pravnih propisa-materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje donio pravilnu i zakonitu odluku a da pri tome nije povrijedio pravo na pravično suđenje niti odredbu člana 6. stav 1. Evropske konvencije kao i odredbe člana 7. (načelo materijalne istine), 133. (puni postupak) i dr. Zakona o upravnom postupku kao i odredbi Zakona o upravnim sporovima, jer je u svojoj odluci prvostepeni sud dao razloge o odlučnim činjenicama za donošenje takve odluke i odgovorio na sve prigovore tužitelja date u tužbi i u toku postupka pa se ni u kom slučaju odluka prvostepenoga suda ne može smatrati proizvoljnom –kako to tvrde tužitelji.

Neosnovan je prigovor podnosioca Zahtjeva da je Ustavni sud F BiH Sarajevo utvrdio neustavnost odredbe člana 30. Zakona o poreznoj upravi F BiH. Naime, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine svojom Odlukom broj: U-14/10 od 19.03.2011. godine (objavljena u Službenim novinama F BiH „ broj: 29/11 I 27/12), utvrdio da odredba člana 50 Zakona o poreznoj upravi F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 33/02, 28/04, 57/09 i 40/10) nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine kao i član 16. Zakona o izmjenama i dopunama ovoga Zakona („Službene novine F BiH“, broj: 40/10), ali to nije u nikakvoj vezi sa ovom pravnom stvari a eventualno se taj prigovor mogao isticati u postupku utvrđenja porezne obaveze a ne u postupku izdavanja uvjerenja.

Kako je donošenjem pobijane presude prvostepeni sud, odbijanjem tužbenog zahtjeva tužitelja napravio povredu pravila postupka, jer je tužbe trebao odbaciti (prema odredbi člana 25. stav

1. točka 2. Zakona o upravnim sporovima), jer akt kojim se tužbom osporava nije upravni akt, a ista je stvar i za ćutanje administracije jer se i takav spor može voditi samo ako se radi o nedonošenju upravnog akta u upravnoj

stvari, a ne i u slučaju nedonošenja akta u nekoj drugoj stvari koja nije upravna i o kojoj se ne rješava u upravnom postupku, to je iz tih razloga ovaj sud prvostepenu presudu preinačio tako što je tužbe tužitelja odbacio a primjenom člana 46. stav 2. Zakona o upravnim sporovima a u vezi sa članom 25. stav 1. točka 2. istoga zakona.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 09 0 U 018001 13 Uvp od 07.06.2018. godine)

Član 5. Zakona o upravnim sporovima

Član 19. stav 2. u vezi sa članom 22. stav 4. Zakona o parničnom postupku

NAKON DOSTAVLJANJA TUŽBE NA ODGOVOR TUŽENOM, SUD SE NE MOŽE PO SLUŽBENOJ DUŽNOST OGLASITI MJESNO NENADLEŽNIM.

Rješenjem broj: 09 0 U 021814 14 U od 11.12.2017. godine Kantonalni sud u Sarajevu oglasio se mjesno nenadležnim za postupanje u ovom upravnom sporu, te po pravosnažnosti rješenja spis dostavio stvarno i mjesno nadležnom Kantonalnom sudu u Tuzli, smatrajući da je taj sud mjesno nadležan za postupanje u ovom predmetu. Iz obrazloženja rješenja proizilazi da je tužiteljica tužbom osporila zakonitost rješenja tuženog, broj i datum naveden u uvodu ovog rješenja, kojim je odbijena njezina žalba izjavljena protiv rješenja prvostepenog organa Agencije za finasijske, informatičke i posredničke usluge d.d. S., Poslovnica T. broj: R-794/12 od 02.11.2012. godine, kojim je rješenjem odbijen zahtjev tužiteljice za verifikaciju potraživanja po osnovu stare devizne štednje.

Pismenim podneskom broj: 03 0 U 017406 18 U od 08.02.2018. godine Kantonalni sud u Tuzli izazvao je sukob mjesne nadležnosti sa Kantonalnim sudom u Sarajevu. U podnesku se poziva na odredbe člana 19. stav 2. Zakona o parničnom postupku, te navodi da Kantonalni sud u Sarajevu nije imao valjan pravni osnov da se po službenoj dužnosti oglasi mjesno nenadležnim, jer je rješenje donio nakon što je od tužene strane zatražio i pribavio odgovor na tužbu. Smatra da je za postupanje po tužbi nadležan Kantonalni sud u Sarajevu, pa predlaže da Vrhovni sud Federacije BiH kao nadležni sud riješi predmetni sukob nadležnosti na način da poništi rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu i za suđenje u ovom upravnom sporu odredi Kantonalni sud u Sarajevu.

Rješavajući o izazvanom negativnom sukobu mjesne nadležnosti između Kantonalnog suda u Tuzli i Kantonalnog suda u Sarajevu ovaj sud je odlučio kao u izreci rješenja iz sljedećih razloga:

Prema odredbi član 19. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) sud se može proglasiti po službenoj

dužnosti mjesno nenadležnim samo kad postoji isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda, ali najkasnije do podnošenja odgovora na tužbu.

Kantonalni sud u Sarajevu se proglasio mjesno nenadležnim rješenjem od 11.12.2017. godine nakon podnošenja i prijema odgovora tuženog na tužbu tužioca (10.10.2014. godine datum prijema odgovora na tužbu Kantonalnom sudu u Sarajevu).

Predmet ovog upravnog spora je verifikacija potraživanja po osnovu stare devizne štednje pa je isključiva mjesna nadležnost u upravnim sporovima propisana odredbom člana 5. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 9/05), da upravne sporove rješava kantonalni sud i to prema sjedištu prvostepenog organa, odnosno njegove organizacijske jedinice, a u konkretnom slučaju je prvostepeni organ Agencija za finasijske, informatičke i posredničke usluge d.d. S. a Poslovnica u T. nema svojstvo pravnog lica po odredbama Zakona o privrednim organizacijama F BiH (“Službene novine F BiH”, broj: 23/99, 45/00, 2/02 6/02 ,29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09, 63/10 i 75/13).

S obzirom da je u ovom upravnom sporu propisana isključiva mjesna nadležnost drugog suda, Kantonalni sud u Sarajevu se nije mogao po službenoj dužnosti proglasiti mjesno nenadležnim za postupanje u ovom upravnom sporu poslije dostavljenog odgovora tuženog na tužbu tužioca, jer je odredbom člana 19. stav 2. Zakona o parničnom postupku ta mogućnost propisana samo do podnošenja odgovora na tužbu.

Stoga je shodnom primjenom člana 22. stav 4. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj : 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) u vezi sa članom

55. Zakona o upravnim sporovima odlučeno kao u izreci rješenja.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 03 0 U 017406 18 R od 08.03.2018. godine)

Član 197. stav 1. Zakona o parničnom postupku

NAKON DONOŠENJA ODLUKE SUD NE MOŽE NA PRIJEDLOG TUŽITELJA STAVITI ODLUKU – PRESUDU VAN SNAGE, TE TAKAV PODNESAK TUŽITELJA TREBA ODBACITI KAO NEDOZVOLJEN.

Presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 08 0 U 002045 14 Uvp od 31.05.2018. godine odbijen je tužiteljev zahtjev za vanredno preispitivanje podnesen protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 002045 14 U od 23.06.2014. godine, kojom je odbijena njegova tužba podnesena protiv rješenja tuženog broj 02/1-35/1-390/14 od 13.03.2014. godine, a kojim je odbijena tužiteljeva žalba izjavljena protiv rješenja Službe za zapošljavanje ... kantona, broj: 05-03-32/5-14 od 10.02.2014. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je tužiteljev zahtjev za utvrđivanje prava na novčanu naknadu temeljem učestvovanja u odbrani Bosne i Hercegovine za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2008. godine, od 01.01.2009. godine do 31.12.2009. godine i od 01.01.2010. godine do 30.04.2010. godine iz razloga što je zahtjev već pravosnažno riješen.

Podneskom od 24.08.2018. godine tužitelj je, po punomoćniku, predložio da se stavi van snage donesena presuda iz razloga što je, prije prijema pismenog otpavka presude, dana 02.07.2018. godine povukao zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Ovaj Sud je prethodno ispitao da li postoje procesno-pravni uslovi za podnošenje naprijed navedenog prijedloga za stavljanje van snage donesene presude, pa je cijenio da ne postoje iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 41. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 9/05) propisano je da se protiv pravomoćne odluke kantonalnog suda donesene u upravnom sporu može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu Federacije, dok je odredbom člana navedenog 55. Zakona propisano je da će se, ukoliko ovaj Zakon ne sadrži odredbe o postupku u upravnim sporovima, shodno primjenjivati odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

Odredbom člana 244. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) propisana je mogućnost odustajanja od revizije, te odredbom člana

204. stav 2. istog Zakona (na čiju primjenu upućuje odredba člana 253. navedenog Zakona) propisano da do donošenja odluke drugostepenog suda stranka može odustati od već podnesene žalbe.

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe proizilazi da u upravnim sporovima postoji mogućnost pobijanja pravomoćne odluke (isključivo) kantonalnog suda podnošenjem zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, te mogućnost odustajanja od podnesenog zahtjeva za vanredno preispitivanje do donošenja sudske odluke, a nijednom odredbom niti Zakona o upravnim sporovima, niti Zakona o parničnom postupku nije predviđena

mogućnost „stavljanja van snage” donesene presude Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Budući je u skladu sa odredbom člana 197. stav 1. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa članom 55. Zakona o upravnim sporovima, sud vezan za svoju presudu čim je donesena, to momentat prijema donesene presude u odnosu na momentat povlačenja zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke nije od bilo kakvog uticaja, niti omogućava postupanje po tužiteljevom prijedlogu za „stavljanje van snage” donesene presude.

Imajući u vidu naprijed izloženo odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 08 0 U 002045 18 Uvp 2 od 13.09.2018. godine)

Član 301. b. stav 2. Zakona o parničnom postupku

NAKNADNIM DAVANJEM PUNOMOĆI ADVOKATU ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE NISU OTKLONJENE SMETNJE ZA PODNOŠENJE OVOGA VANREDNO PRAVNOG SREDSTVA OD STRANE ZAKONSKOG ZASTUPNIKA KOJI NEMA PRAVOSUDNI ISPIT.

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj i datum nevedeni u uvodu ovog rješenja, odbijena je tužba tužitelja Društvo za vanjski i unutrašnji promet R. d.o.o. T., podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj: 03-15-1140/06 A.D. od 02.06.20114. godine, kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Porezne uprave, Središnjeg ureda S. broj: 10/06-15-703-2/2004 od 31.10.2006. godine, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Sektora za kontrolu velikih obveznika S., Regionalnog odsjeka T., broj: 10/06-15-703-1/2004 od 14.09.2006. godine. Tim prvostepenim rješenjem o dodatno utvrđenim poreznim obavezama, naloženo je tužitelju da u roku od 8 dana izvrši uplatu dodatno utvrđenih poreznih obaveza, utvrđenih zapisnikom o inspekcijskom nadzoru broj: 10/06-15-703-1/04 od 31.05.2004. godine u ukupnom iznosu od 560.444,62 KM, te da obračuna i uplati kamatu na iznos porezne obaveze koja nije plaćena u zakonom ostavljenom roku, zaključno sa danom koji prethodi uplati, te je riješeno da se ovim rješenjem zamjenjuje rješenje o dodatno utvrđenim poreznim obavezama, ovog organa broj: 10/06-15-703/2004 od 18.07.2006. godine.

Protiv pobijane presude prvostepenog suda tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede odredaba člana 12. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine F BiH“, broj: 9/05), povrede odredaba člana 5. do 9., te članova 164. i 207. Zakona o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 2/98 i 48/99), kao i povrede odredaba Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga („Službene novine F BiH“, broj: 49/02-Prečišćen tekst), s prijedlogom da Vrhovni sud Federacije BiH, zahtjev uvaži, presudu prvostepenog suda preinači i upravnu stvar riješi na način da se tužba uvažava, osporeno rješenje tuženog poništava i predmet vraća tuženom organu na ponovno rješavanje.

U podnesenom odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, tuženi je predložio da Vrhovni sud Federacije BiH zahtjev odbije.

Ovaj sud je prethodno ispitao da li postoje procesno-pravne pretpostavke za meritorno rješavanje zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, pa je našao da ne postoje iz slijedećih razloga:

Zakon o upravnim sporovima ne sadrži odredbe kojima se propisuju uslovi pod kojima stranke same mogu poduzimati radnje u upravnim sporovima (konkretno za podnošenje zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke), pa se u ovoj stvari, u smislu člana 55. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05), shodno primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).

Prema odredbi člana 301b. stav 1. Zakona o parničnom postupku stranka može podnijeti reviziju putem punomoćnika koji je advokat, a prema stavu 2. istog člana, izuzetno od stava 1. ovog člana, stranka može sama podnijeti reviziju ako ima položen pravosudni ispit, odnosno za nju može reviziju podnijeti kao punomoćnik osoba koja je prema odredbama ovog ili kojeg drugog zakona ovlaštena zastupati je u tom svojstvu iako nije advokat, ako ima položen pravosudni ispit.

Dakle, shodno citiranoj odredbi pravna osoba može sama podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke preko zastupnika koji ima položen pravosudni ispit.

U konkretnom slučaju tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke putem zakonskog zastupnika-direktora koji je po Zakonu o privrednim društvima („Službene novine F BiH“, broj: 81/2015), ovlašten ga zastupati.

Međutim, kako zakonski zastupnik tužitelja nema položen pravosudni ispit (o čemu dokaz nije dostavio ni nakon poziva suda), a što je uslov koji zakonski zastupnik mora imati za podnošenje

zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke u smislu naprijed citirane odredbe člana 301

b. stav 2. Zakona o parničnom postupku, to je zahtjev nedozvoljen (član 247. stav 2. Zakona o parničnom postupku), pa ga je primjenom odredbe člana 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, kao takav valjalo odbaciti.

Pored toga, tužitelj je dana 30.07.2018. godine dostavio sudu punomoć za advokate M. B. i T.

G. iz T. za zastupanje u predmetu kod ovog suda broj: 09 0 U 021295 18 Fp 2 od 19.01.2018. godine, kao i zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke sačinjen i potpisan od strane ovih punomoćnika.

Međutim, zahtjev koji je tužitelj izjavio putem punomoćnika advokata M. B. i T. G. nije blagovremen.

Naime, advokati M. B. i T. G. nisu zastupali tužitelja tokom upravnog postupka, nego im je tužitelj punomoć dao nakon što je primio prvostepenu presudu, pa se rok za podnošenje zahtjeva računa od dana prijema prvostepene presude od strane tužitelja.

Kako je prema podacima u spisu predmeta tužitelj prvostepenu presudu primio dana 29.12.2017. godine, a zahtjev putem punomoćnika advokata izjavio dana 30.07.2018. godine (preporučenom pošiljkom) to je zahtjev predat sudu izvan roka za izjavljivanje zahtjeva od trideset dana propisanog članom 42. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, pa je isti neblagovremen.

S obzirom na navedene razloge ovaj sud je, primjenom odredbe člana 44. stav 1., zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesen od strane zakonskog zastupnika tužitelja, odbacio kao nedozvoljen, dok je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesen putem punomoćnika u osobi advokata, odbacio kao neblagovremen, primjenom odredbe člana 42. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 09 0 U 021295 18 Uvp od 01.11.2018. godine)

Član 249. stav 1. i član 253. stav 1. i 2. Zakona o upravnom postupku

KADA UPRAVNI ORGAN PRIJEDLOG ZA OBNOVU POSTUPKA ODBACI KAO NEBLAGOVREMEN, NIJE POTREBNO UTVRĐIVATI DA OKOLNOSTI NA KOJIMA SE PRIJEDLOG ZASNIVA NISU UČINJENE VJEROVATNIM

Zaključkom tuženog organa, broj i datum naveden u uvodu ove presude, odbačen je prijedlog tužioca za obnovu postupka okončanog rješenjem istog organa broj: UP-I-03-41-ZKZ-2947/11 od 11.07.2012. godine donesenog po

službenoj dužnosti u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava na ličnu invalidninu.

Protiv navedenog zaključka tuženog organa tužilac je putem punomoćnika pokrenuo upravni spor protiv zaključka tuženog organa zbog bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, pogrešno i nepotpuno utvrdenom činjeničnom stanju i pogrešne primjene materijalnog prava. U tužbi navodi da je prijedlog za obnovu postupka odbačen jer ga je podnijela neovlaštena osoba, da je neblagovremen i da okolnost na kojoj se temelji prijedlog nije učinjena vjerovatnom što čini zaključak nejasnim i kontradiktornim. Smatra da se nije mogao prijedlog odbaciti zbog punomoći prije nego se ispita valjanost punomoći, niti zbog neblagovremenosti, jer je podnesen u roku od 30 dana od dana kada je njegova majka kao njegov punomoćnik saznala za postojanje novih činjenica. U dopuni tužbe navodi da je osporeni zaključak dostavljen majci tužioca dana 09.02.2015. godine, kao dokaz da je dopuna tužbe predata u zakonskom roku, a kao dokaz da je zahtjev za obnovu bio blagovremen i osnovan dostavlja ovjerenu fotokopiju izjave službenog lica u Službi za branitelje Općine L. od 27.02.2015. godine. Predlaže da se tužba uvaži, osporeni zaključak poništi i predmet vrati tuženom na ponovno odlučivanje ili da sud sam riješi ovu upravnu stvar.

U odgovoru na tužbu tuženi organ je predložio da se tužba odbije kao neosnovana.

Cijeneći zakonitost osporenog zaključka u granicama zahtjeva iz tužbe u smislu člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 5/09), sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja osporenog zaključka i podataka u spisu predmeta proizilazi da je majka tužioca podnijela tuženom organu prijedlog za obnovu postupka okončanog rješenjem istog organa broj: UP-I-03-41-ZKZ-2947/11 od 11.07.2012. godine iz razloga predviđenih članom 246. stav

1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 2/98 i 48/99), kako iz sadržaja prijedloga proizilazi. U prijedlogu se navodi da je navedenim konačnim rješenjem, koje je doneseno na osnovu člana 14. i člana 7. stav 6. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 82/09 i 11/10-ispravka), rješavajući po službenoj dužnosti u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava na ličnu invalidninu tužiocu prestalo svojstvo ratnog vojnog invalida sa 23.02.2012. godine, te pravne i materijalne posljedice koje je konačno rješenje tuženog broj: UP-II-03/1-41-276/07 od 10.09.2007. godine proizvelo. Kao novi dokazi navode se medicinski nalazi iz 2012. godine i potvrda, ovjereni i prevedeni od ovlaštenog sudskog prevodioca poslati putem pošte na adresu Instituta za medicinsko vještačenje u S. dana 28.07.2012. godine, koji su dostavljeni u upravni spis predmeta i da je iste majka tužioca imala priliku vidjeti u spisu prvostepenog organa Službe za branitelje Općine L., te da su ti medicinski dokazi nove činjenice koje su bitne za drugačije rješavanje ove upravne stvari. Tuženi, kao nadležan organ u smislu člana 252. stav 2. Zakona o upravnom postupku, primjenom člana 253. stav 1. istog Zakona ispitao je da li je prijedlog pravovremen, izjavljen od ovlaštene osobe i da li je okolnost na kojoj se prijedlog temelji učinjena vjerovatnom, pa je našao da uvjeti iz stava 1. navedenog člana nisu ispunjeni i zaključkom broj: UP-I-03-41-ZKZ-2947/11 od 15.01.2015. godine primjenom stava 2. istog člana Zakona prijedlog je odbačen.

Ovaj sud nalazi da osporenim zaključkom tuženog organa nije povrijeđen zakon na štetu tužioca, a iz razloga što je odredbom člana 253. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99) propisano da kada organ koji je nadležan za rješavanje o prijedlogu za obnovu postupka primi prijedlog dužan je da ispita da li je prijedlog pravovremen, izjavljen od ovlaštene osobe i da li je okolnost na kojoj se prijedlog temelji učinjena vjerovatnom. U spisu predmeta nalazi se punomoć ovjerena od strane Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine u Njujorku Reg. broj: 1161/98 od 04.12.1998. godine, kojom je tužilac opunomoćio svoju majku da ga zastupa u svrhu regulisanja osobnih prava kao ratnog vojnog invalida u Bosni i Hercegovini, a kasnije je dostavljena

nova punomoć od 02.13.2015. godine sa istim sadržajem. Zaključak od 15.01.2015. godine, kojim je odbačen prijedlog za obnovu postupka, a koji je u ime tužioca podnijela njegova majka, dostavljen je

lično majci tužioca, kao njegovom punomoćniku dana 09.02.2015. godine (dostavnica u spisu predmeta). Pravilno je tuženi utvrdio da je prijedlog neblagovremen, jer odredbom člana 249. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku propisano je da u slučaju iz člana 246. tačka 1. stranka može tražiti obnovu postupka u roku od 30 dana od dana kada je mogla iznijeti nove činjenice, odnosno upotrijebiti nove dokaze, a na kojoj odredbi je i zasnovan prijedlog za obnovu postupka. Tužilac je putem punomoćnika (majke) tek dana 13.02.2014. godine podnio prijedloga za obnovu postupka koji je zasnovao na medicinskoj dokumentaciji iz 2012. godine kao novoj činjenici, odnosno dokazu, koji su bili poznati tužiocu, odnosno njegovoj majci 28.07.2012. godine, kako se i navodi u prijedlogu, pa se prijedlog mogao podnijeti u roku od 30 dana od saznanja za te činjenice, odnosno dokaza (od 28.07.2012. godine). S obzirom da je tuženi pravilno utvrdio da je prijedlog neblagovremen, nisu ispunjeni uvjeti iz člana 253. stav

1. Zakona o upravnom postupku, pa je pravilno primjenom člana 253. stav. 2. istog Zakona odbacio prijedlog za obnovu postupka. S obzirom da je pravilno utvrđeno da je prijedlog za obnovu postupka neblagovremen nije ni bilo potrebno utvrđivati da okolnosti na kojima se prijedlog zasniva nisu učinjene vjerovatnim.

Navodi iz zahtjeva za vanredno preispitivanje koje je podnio tužilac putem punomoćnika (punomoć u spisu predmeta) u cijelosti se ukazuju neosnovanim iz naprijed navedenih razloga i nemaju uticaja na drugačije odlučivanje u ovoj upravnoj stvari.

Iz navedenih razloga ovaj sud je primjenom člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima tužbu odbio kao neosnovanu.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 70 0 U 005043 15 U od 11.10.2018. godine)

Član 249. Zakona o upravnom postupku u vezi sa članom 7. stav 9. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite

KADA SE U UPRAVNOM SPORU PO PODNESENOJ TUŽBI PRIMJENJUJE ZAKON O PROVOĐENJU KONTROLE ZAKONITOSTI KORIŠTENJA PRAVA IZ OBLASTI BRANILAČKO-INVALIDSKE ZAŠTITE U UPRAVNOJ STVARI OBNOVE POSTUPKA, STVARNO JE NADLEŽAN VRHOVNI SUD FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, A NE KANTONALNI SUD.

Presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 07 0 U 007718 15 U od 14.10.2015. godine odbijena je tužba tužioca podnesena protiv rješenja tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ovog rješenja, kojim je odbijen prijedlog tužioca za obnovu postupka okončanog rješenjem tuženog broj: UP-I-03-41-ZKZ-2791/12 od 11.09.2012. godine, koje je doneseno po službenoj dužnosti u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava na ličnu invalidninu.

Protiv presude Kantonalnog suda u Zenici zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke podnio je tužilac zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od utjecaja na rješenje stvari, a iz razloga koji su u zahtjevima detaljno navedeni sa prijedlogom da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Članom 17. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), koji se primjenjuje shodno odredbi člana 55. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 9/05), propisano je da svaki sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi na svoju stvarnu nadležnost.

Prema podacima u spisu, predmet ovog upravnog spora je obnova postupka okončanog rješenjem tuženog organa broj: UP-I-03-41-ZKZ-2791/12 od 11.09.2012. godine. Rješenje je doneseno po službenoj dužnosti u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava na ličnu invalidninu primjenom člana 14. i člana 7. stav 3. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 82/09 i 11/10-ispravka), kojim je ukinuto konačno rješenje prvostepenog organa Službe za društvene djelatnosti općine Ž. broj: UP-I-06-41-826/05 od 23.08.2005. godine i rješenje tuženog organa broj: UP-II-04/1-41-4722/05 od 12.01.2006. godine i upravna stvar riješena tako da se tužiocu priznaje svojstvo ratnog vojnog invalida X grupe sa 20% vojnog invaliditeta po osnovu oboljenja koje se pogoršalo za vrijeme vršenja vojne dužnosti kao pripadnik Oružanim snagama (HVO) sa pravom na ličnu invalidninu i ostalim pravima propisanim Zakonom koja mu pripadaju od 11.09.2012. godine i traju dok postoje Zakonom propisani uslovi za korištenje priznatih prava.

Kako se u konkretnoj slučaju radi o primjeni Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite za postupanje po podnesenoj tužbi protiv rješenja tuženog organa od 24.06.2015. godine u upravnoj stvari obnove postupka nadležan je Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, a ne kantonalni sud koji bi bio nadležan da se radi o primjeni odredaba Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica u postupku priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida u upravnoj stvari obnove postupka.

Odredbom člana 7. stav 9. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 82/09 i 11/10-ispravka) propisano je da se protiv rješenja Federalnog ministarstva donesenih u postupku revizije ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. U rješenju tuženog organa od 24.06.2015. godine pogrešno je u pouci navedeno da se tužba podnosi kantonalnom sudu, ali pogrešna pouka ne obavezuje sud da kao nenadležan postupi po podnesenoj tužbi. O podnesenoj tužbi će odlučiti Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine kao nadležan sud u ovoj upravnoj stvari.

Iz navedenih razloga ovaj sud je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio primjenom člana 46. stav 2. Zakona o upravnim sporovima i ukinuo presudu prvostepenog suda.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 04 0 U 007718 15 Uvp od 30.08.2018. godine)

Član 3a. stav 1. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima. RAZVEDENA SUPRUGA NOSIOCA STANARSKOG PRAVA, KOJI JE OSTAO U AKTIVNOJ VOJNOJ SLUŽBI I NAKON 19.05.1992. GODINE, IMA PRAVO NA POVRAT STANA, JER PREDMETNI STAN PREDSTAVLJA ZA NJU I DJECU DOM U SMISLU ODREDBI ANEXA VII OPĆEG OKVIRNOG SPORAZUMA ZA MIR U BIH – SPORAZUM O IZBJEGLICAMA I RASELJENIM LICIMA.

Presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 009621 14 U od 10.12.2014. godine, odbijena je, kao neosnovana, tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena, kao neosnovana, žalba K. Z. i Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH izjavljena na rješenje Grada M.-Odjela za društvene djelatnosti, broj: 07/II -3-1211/99 od 02.10.2013. godine, a kojim rješenjem se M.D. priznaje stanarsko pravo i vraća u posjed stan na adresi u M. ..., (raniji naziv ...), stan broj 1, ukupne površine 52 m², a Z. K. i članovima njegovog porodičnog domaćinstva prestaje pravo korištenja istog, iz navedenog stana su dužni iseliti u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja bez prava na smještaj.

Zahtjevom za vanredno preispitivanje presude prvostepenog suda podnesenim u zakonom propisanom roku putem punomoćnika, tužitelj pobija prvostepenu presudu zbog povrede materijalnog zakona iz oblasti stambenih odnosa i pravila federalnog zakona o postupku koje su mogle biti od uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu navodi da kantonalni sud pobijanim odlukama pogrešno utvrđuje istovjetnost ovog slučaja i primjenjivost Odluke Evropskog

suda za ljudska prava, slučaj Mago protiv BiH, jer suprug gospođe Mago nije podnosio samostalan zahtjev za povrat stana-čime je de facto došlo do opredjeljenja razvedenih supružnika Mago da gospođa Mago bude nosilac stanarskog prava po zakonskom određenju da je supruga ex lege sunosilac stanarskog prava. Ističe da je vanbračnom suprugu M.Ž. prestala profesionalna služba u vojsci 14.04.2000. godine i da je u Srbiji dobio stan iz vojnog fonda u kojem se nastavlja vanbračna zajednica, iz kojih razloga predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži, osporena presuda Kantonalnog suda preinači tako da se tužba uvaži, rješenje tuženog od 21.11.2013. godine i prvostepeno rješenje od 02.10.2013. godine ponište, a zahtjev M. D. za povrat stana u M. ..., stan broj 1., odbaci.

Tuženi, a ni zainteresovano lice M. D., nisu dali odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga: Prema obrazloženju pobijane presude proizilazi da su organi uprave pravilno i zakonito postupili kada su primjenom odredbe člana 3a. stav 1. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima (prema kojoj se raniji nosilac stanarskog prava ne smatra izbjeglim i raseljenim licem ako je nakon 19.05.1992. godine bio u aktivnoj vojnoj službi u bilo kojim oružanim snagama izvan teritorije BiH izuzev ako mu je odobren boravak u statusu izbjeglice u nekoj od zemalja izvan bivše SFRJ prije 14.12.1995. godine) udovoljili zahtjevu tužiteljice za vraćanje u posjed predmetnog stana, bez obzira što je M. Ž., bivši suprug tužiteljice, ostao u oružanim snagama van teritorije BiH nakon 19. maja 1992. godine, da nije opravdano vezati pravo M.D. za povrat stana, sa statusom njenog bivšeg muža, jer je brak razveden prije izbijanja ratnih dejstava u BiH (1986. godine) i da je nakon razvoda ostala da živi sa djecom u predmetnom stanu, pa da njeno pravo (koja je ex lege sunositeljica stanarskog prava) na povrat stana ne treba vezati za pravo nosioca stanarskog prava, pozivajući se na stav koji je zauzeo i Evropski sud za ljudska prava u predmetu Mago i dr. protiv BiH (odluka od 03.05.2012. godine).

Prema navedenom stanju stvari donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke ukazuje neosnovanim.

Naime, u postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude, utvrđeno je da je tužiteljica blagovremeno podnijela zahtjev za povrat stana u M. ..., na kojem je kao nosilac stanarskog prava bio upisan njen bivši muž M.Ž. Njemu je stan dodijeljen na korištenje rješenjem Komande garnizona M. od 05.02.1980. godine, te je zaključio ugovor o korištenju stana sa Direkcijom za izgradnju i održavanje stambenog fonda JNA dana 05.03.1980. godine, Utvrđeno je i da je njegova aktivna vojna služba u Vojsci Jugoslavije prestala u toku 2000. godine, a na osnovu Naredbe komandanta ratnog vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane Vojske Jugoslavije, objavljene u „Službenom listu Vojske Jugoslavije“, broj: 15/2000 od 19.06.2000. godine. Takođe iz činjeničnog stanja koje je ustanovljeno u upravnom postupku očigledno proizilazi da je tužiteljica sa dvoje djece živjela u predmetnom stanu do izbijanja ratnih dejstava, te da je stan za nju i djecu predstavljao dom, a također i da se tužiteljica razvela od M. Ž. još 1986. godine (u spisu postoji kopija pravomoćne presude Općinskog suda u Mostaru, broj: P-205/85 od 25.06.1986. godine, kojom se razvodi brak zaključen dana 23.2.1976. godine između M. Ž. i M. D., tj. tužiteljice).

U ponovnom postupku, a u izvršenju presude Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 07 0 U 004087 11 Uvp od 08.02.2013. godine, prvostepeni organ je rješenjem od 02.10.2013. godine utvrdio: da je D. M., nosilac stanarskog prava, vratio je u posjed stana u M. ..., stan broj: 1., a tužitelju Z. K., sa članovima zajedničkog domaćinstva, prestanak prava korištenja predmetnog stana i naložio da se iseli iz stana u roku od 15 dana; da je D. M. blagovremeno podnijela zahtjev za povrat predmetnog stana dana 06.09.1999. godine; da je uz zahtjev priložila ugovor o korištenju stana, broj: 40-281/80 od 05.03.1983.godine; da je uvidom u dopis MUP-a, Odjeljenja za

administraciju i potporu, broj: 02-03/1-09-2-1699/09 od 25.12.2009.godine utvrđeno da je podnositeljica zahtjeva bila prijavljena na adresi A. Š., od 11.09.1987. godine, a

iz dopisa Federalnog zavoda za statistiku, broj: 04-329-1263/09 od 28.12.2009. godine da je ista bila popisana na adresi A. Š. broj: 109, te da je presudom suda u Mostaru, broj: P 205/85 od 25.06.1986. godine, koja je postala pravomoćna 28.07.1986. godine, razveden brak između Ž.M. i D.M.; da predmetni stan koristi Z. K. i članovi njegovog domaćinstva i to temeljem rješenja Općinskog suda Mostar, broj: Dn I:732/12 od 12.11.2012. godine, kao etažni vlasnik; da je na dan 30.04.1991. godine stanovao u porodičnoj kući sa ocem, majkom, sestrom i bratom na adresi S. u K., za koju nije podnesen zahtjev za povrat, a njegov brat, koji je takođe bio član porodičnog domaćinstva, je dobio zemljište za gradnju kuće u naselju O., te da se, shodno članu

11. stav 1. tačka 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima, smatra višestrukim korisnikom. S obzirom na navedene činjenice i pravno shvatanje Vrhovnog suda izraženo u navedenoj presudi od 08.02.2013. godine, osporenim rješenjem tuženog organa od 21.11.2013. godine, odbijene su žalbe K. Z. i Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH kao neosnovane, jer je tuženi organ našao da je prvostepeni organ pravilno proveo postupak i da je prvostepeno rješenje od 02.10.2013. godine pravilno i osnovano na zakonu.

Odredbom člana 3a. stav 1. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 11/98, 38/98, 12/99, 18/99, 27/99, 43/99, 31/01, 56/01, 15/02, 24/03 i 29/03), propisano je da izuzetno od odredbe člana 3. stav 1. i 2. tog zakona, nosilac stanarskog prava na stanu koji je proglašen napuštenim na teritoriji Federacije BiH, a kojim raspolaže Federalno ministarstvo odbrane, koji je nakon 19. maja 1992. godine ostao u službi vojnog ili civilnog lica u bilo kojim oružanim snagama van teritorije BiH, se ne smatra izbjeglicom, niti ima pravo na povrat stana u FBiH, izuzev ako mu je odobren boravak u statusu izbjeglice ili drugi vid zaštite koji odgovara tom statusu u nekoj od zemalja van bivše SFRJ prije 14. decembra 1995. godine.

Međutim, u konkretnoj upravnoj stvari okolnosti su skoro identične kao u gore navedenoj situaciji, dakle odlučivano je o pravu na povrat stana razvedene supruge, čiji suprug je bio nosilac stanarskog prava na stanu. Budući da je veza između supružnika prekinuta, supruga (kao sunosilac stanarskog prava na predmetnom stanu) i njena djeca ne mogu odgovarati za ponašanje nosioca stanarskog prava, tim prije što je predmetni stan za njih predstavljao dom u smislu relevantnih odredbi Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH – Sporazuma o izbjeglicama i raseljenim licima, kao i Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ovo iz razloga što nije opravdano vezati pravo tužiteljice za povrat stana, sa statusom njenog bivšeg muža, a kako čine upravni organi i prvostepeni sud, pri čemu navode da ona svoje pravo crpi iz prava svoga bivšeg muža. U konkretnom slučaju, kada je brak razveden prije izbijanja ratnih dejstava u Bosni i Hercegovini, nije pravilno shvatanje da se supruzi nosioca stanarskog prava (a koja je ex lege sunosioc stanarskog prava, kako se pravilno navodi u zahtjevu za vanredno preispitivanje presude), koja je ostala da živi u stanu sa svojom djecom, njeno pravo za povrat stana veže za pravo nosioca stanarskog prava, koji je kao vojno lice dobio stan na korišćenje (tim prije što u predmetnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da bivši suprug tužiteljice nije podnosio samostalan zahtjev za povrat spornog stana). Ovakav stav je zauzeo i Evropski sud za ljudska prava kada je rješavao u predmetu Mago i dr. protiv Bosne i Hercegovine u istovjetnom slučaju (odluka je donijeta 03.05.2012 godine) u kome je gospođa Mago Ljeposava bila razvedena od svog muža koji je bio nosilac stanarskog prava na stanu u vlasništvu bivše JNA, a u kom slučaju gospodin Mago nije predao zahtjev za povrat stana i time se prešutno složio da ga gospođa Mago preuzme. S obzirom na te okolnosti, po ocjeni Evropskog suda, status gospodina Mage nije trebao biti uzet u obzir prilikom odlučivanja u pogledu zahtjeva gospođe Mago za povrat stana, pa je stoga došlo do kršenja prava u pogledu gospođe Mago. Nadalje, Evropski sud za ljudska prava u obrazloženju svoje

odluke navodi da je samom činjenicom da je samo gospođa Mago podnijela zahtjev za povrat stana (a ne i njen bivši suprug) došlo do opredjeljenja supružnika da gospođa Mago bude nosilac stanarskog prava nakon razvoda braka. U konkretnoj upravnoj stvari okolnosti su potpuno iste kao u gore navedenoj situaciji, dakle odlučivano je o pravu na povrat stana razvedene supruge, čiji suprug je bio nosilac stanarskog prava na stanu. Budući da je veza između supružnika prekinuta, supruga (kao sunosilac stanarskog prava na predmetnom stanu) i njena djeca ne mogu odgovarati za ponašanje nosioca stanarskog prava, tim prije što je predmetni stan za njih predstavljao dom u smislu relevantnih odredbi Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH- Sporazuma o izbjeglicama i raseljenim licima, kao i Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Prigovori tužitelja iz zahtjeva i tužbe, da je on etažni vlasnik na osnovu zaključenog kupoprodajnog ugovora, su irelevantni i nisu mogli uticati na drugačije rješenje ove upravne stvari, jer je u vrijeme otkupa predmetnog stana bio u toku upravni postupak za povrat stana u posjed predratnog nosioca stanarskog prava, pa ta činjenica apsolutno nema nikakvog uticaja. Također su upravni organi pravilno odlučili kada su utvrdili da shodno odredbama člana 11. stav 1. tačka 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima Z. K. i članovima njegovog porodičnog domaćinstva prestaje pravo korištenja istog i da su iz navedenog stana dužni iseliti u roku od 15 dana, jer se smatra višestrukim korisnikom, s obzirom da je provedenim dokazima predmetnog spisa i činjenica koje tužitelj nije osporavao utvrđeno da je isti na dan 30.04.1991. godine stanovao u porodičnoj kući sa ocem, majkom, sestrom i bratom na adresi S. u K., za koju nije podnesen zahtjev za povrat, a da je njegov brat, koji je takođe bio član porodičnog domaćinstva dobio zemljište za gradnju kuće u naselju O..

Imajući u vidu sve izneseno ovaj sud je ocijenio da su organi uprave pravilno proveli upravni postupak, pravilno utvrdili činjenično stanje i pravilno primijenili materijalni zakon kada su zahtjev tužitelja odbili. Iz istih razloga pravilno je prvostepeni sud odbio tužbu tužitelja podnesenu protiv osporenog rješenja tuženog.

Kako Kantonalni sud u Mostaru nije povrijedio federalni zakon i pravila postupka koja su od uticaja na rješenje ove upravne stvari, to je ovaj sud primjenom odredaba člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci presude.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 07 0 U 009621 15 Uvp od 18.10.2018. godine)

Član 1. stav 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica

KOD UTVRĐIVANJA PROCENTA INVALIDNOSTI ZA RANJAVANJE I ZAROBLJAVANJE PRIPADNIKA OS BIH, KAO I LICA SA PODRUČJA NA KOJEM JE POČINJEN GENOCID, KOJI JE PRIZNAT OD MEĐUNARODNOG SUDA U HAGU, UKOLIKO POSTOJE DOKAZI O TOME, KAO I MEDICINSKA DOKUMENTACIJA DA SU VEĆ OSTVARILI PRAVO NA PROCENAT INVALIDNOSTI, LJEKARSKA KOMISIJA IZ STAVA 1. ČLAN 1. PRAVILNIKA NE MOŽE UTVRĐITI MANJI PROCENAT INVALIDNOSTI OD 20% X GRUPA.

Osporenim rješenjem tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, koje je doneseno u izvršenju presude Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 70 0 U 003100 12 U od 29.04.2015. godine, ukinuto je konačno rješenje Odjela za društvene djelatnosti, povratak i obnovu Općine Č., Ured za pitanja branitelja (HVO, MUP i A BiH) broj: 05-43-1168/1 od 04.06.2007. godine i upravna stvar riješena tako da tužiocu prestaje svojstvo ratnog vojnog invalida i pravo na ličnu invalidninu zaključno sa 08.10.2012. godine.

Tužilac je tužbom pokrenuo upravni spor kod ovog suda protiv rješenja tuženog organa iz razloga navedenih u članu 12. stav 1. tačka 1., 2. i 4. Zakona o upravnim sporovima. U tužbi navodi da tuženi nije postupio po presudi ovog

suda od 29.04.2015. godine, jer su u postupku povrijeđena osnovna načela upravnog postupka propisana članom 7., 8., 9., 140. stav 3., 141. i

157. Zakona o upravnom postupku. Ovakvim postupanjem tuženog organa došlo je do pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Poziva se na presudu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-17/12 od 07.02.2013. godine, te u cijelosti pobija Nalaz i mišljenje broj: Z-RIV-KTN-MO-44/17 od 20.02.2017. godine, jer je komisija propustila da cijeni svu medicinsku dokumentaciju, a isti mu je dostavljen uz osporeno rješenje. Posebno ističe da je komisija propustila da primjeni član 1. stav 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 63/15). Predlaže da se tužbu uvaži i osporeno rješenje tuženog poništi.

Cijeneći zakonitost osporenog rješenja u granicama zahtjeva iz tužbe u smislu člana 34. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05), sud je odlučio kao u iz reci ove presude iz slijedećih razloga:

Presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 70 0 U 003100 12 U od 20.04.2015. godine uvažena je tužba tužioca, poništeno je osporeno rješenje tuženog organa broj: UP-I-03-41-ZKZ-1352/12 od 08.10.2012. godine i predmet vraćen istom organu na ponovno rješavanje iz razloga što je tuženi organ na osnovu člana 14. i člana 7. stav 3. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 82/09 i 11/10-ispravka), rješavajući po službenoj dužnosti u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava na ličnu invalidninu tužioca ostvarenu na osnovu rješenja prvostepenog organa od 04.06.2007. godine, ukinuo prvostepeno rješenje i upravnu stvar riješio na način kako je naprijed navedeno. Rješenje tuženog organa doneseno je na osnovu nalaza i mišljenja Ljekarske komisije za medicinsko vještačenje u postupku po Zakonu o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite broj: Z-RVI-MO-3017/12 od 12.09.2012. godine, koja je ukupni vojni invaliditet tužioca cijnila ispod 20%. S obzirom da je tužiocu u upravnom postupku povrijeđeno osnovno načelo upravnog postupka propisano članom 7. i 8. stav 1. Zakona o upravnom postupku, kao i da je došlo do povrede člana 141. istog Zakona, a imajući u vidu presudu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-17/12 od 07.02.2013. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/13) ovaj sud je odlučio kao u izreci presude od 20.04.2015. godine.

Postupajući u izvršenju navedene presude ovog suda, tuženi je kompletan spis sa izjavom tužioca dostavio nadležnoj ljekarskoj komisiji koja je donijela novi nalaz i mišljenje broj: Z- RVI-MO-5946/15 od 20.12.2016. godine, kojim je utvrđeno da vojni invaliditet kod tužioca iznosi ispod 20% sa obrazloženjem da je funkcionalni status kičme u potpunosti uredan bez

neurološkog deficita, da nije opravdana primjena tačke 46, koja se odnosi na kontrakturu lakatnog zgloba, da je funkcija obje šake uredna bez hipotrofije malih mišića, opozicija palca također uredna. EMNG nalaz od 10.12.2016. godine je uredan, pa nije opravdana primjena tačke 75. Tužilac je blagovremeno uložio prigovor na nalaz i mišljenje nadležne Ljekarske komisije, koja je po prigovoru donijela novi nalaz i mišljenje broj: Z-RVI-KTN-MO-44/17 od 20.02.2017. godine, koja je ukupni vojni invaliditet tužioca cijnila ispod 20% sa obrazloženjem da su postupajući po prigovoru tužioca na posljednju ocjenu od 20.12.2016. godine izvršili ponovni uvid u kompletanu dokumentaciju u spisu i izvršili neposredni pregled tužioca, te konstatovali da u dijelu ocjene koji se odnosi na povredu od 10.07.1995. godine u cijelosti su saglasni sa prethodnom ocjenom, a zbog uočenih propusta vezanih za zatočeništvo nisu u mogućnosti se izjašnjavati o posljedicama istog, pa se spis vraća nadležnom organu za rješavanje da se iste otklone. U nalazu i mišljenju je konstatovano da je priložen Certifikat ICRC BAZ-369360 u kojem se navodi da je tužilac bio zatočen, registrovan 30.08.1993. godine, oslobođen 30.12.1993. godine, a prema podacima iz Uvjerjenja

cijelo vrijeme je bio pripadnik OS, a ni u jednom Uvjerenju o okolnostima stradanja nema podataka o zatočeništvu, pa se o istom ne mogu izjasniti. Na nalaz i mišljenje broj: Z-RVI-KTN-MO-44/17 od 20.02.2017. godine stavljena je klauzula da je konačan sa 20.03.2017. godine.

Ovaj sud smatra da zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, koje se odnosi na zatočeništvo tužioca, a imajući u vidu odredbu člana 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica, tuženi nije mogao na osnovu nalaz i mišljenje Ljekarske komisije broj: Z- RVI-KTN-MO-44/17 od 20.02.2017. godine, koja je u obrazloženju svog nalaza i mišljenja navela da se spis vraća nadležnom organu za rješavanje da se otklone uočeni propusti vezani za zatočeništvo tužioca, donijeti osporeno rješenje dok se tačno ne utvrde činjenice o zatočeništvu. Odredbom člana 1. stav 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 63/15) propisano je da se u članu 13.a Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 41/04 i 29/11) iza stava 7. dodaju se novi stavovi 8. i 9.

Stavom 8. propisano je da Ljekarska komisija iz stava 1. ovog člana kod utvrđivanja procenta invaliditeta za ranjavanje i zarobljavanje pripadnika OS BiH, kao i za lica sa područja na kojem je počinjen genocid koji je priznat od Međunarodnog suda u Hagu bez obzira na osnov invaliditeta, koji su već ostvarili pravo i o čemu postoji medicinska dokumentacija u spisu predmeta, procenat invalidnosti neće utvrđivati manje od 20%-X grupa.

Imajući u vidu da je Ljekarska komisija u nalazu mišljenju od 20.02.2017. godine navela da se u spisu nalazi ICRC BAZ-369360 od 21.07.1994. godine (u kojem se potvrđuje da je tužilac, rođen 04.03.1955. godine u H. registrovan od delegata MKCK dana 30.08.1993. godine u mjestu zatočenja G. i oslobođen dana 30.12.1994. godine), a da iz Uvjerenja proizilazi da je tužilac svo vrijeme bio pripadnik OS, te u obrazloženju nalaza i mišljenja je navedeno da zbog uočenih propusta vezanih za zatočeništvo nisu u mogućnosti se izjašnjavati o posljedicama istog i da se spis vraća nadležnom organu za rješavanje da se iste otklone, ovaj sud nalazi da je potrebno prvo potpuno i tačno utvrditi činjenično stanje u vezi zatočeništva tužioca, a pored toga treba istaći da iz Uvjerenja Grupe za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze Č. broj: 07/62-01-41/1-130/11 od 29.04.2011. godine proizilazi da je tužilac bio pripadnik TO Č. od 04.04.1992. do 08.07.1992. godine i pripadnik AR BiH VJ 5093 od 10.01.1994. do 22.04.1996.

godine. Prema tome u nalazu i mišljenju je pogrešno navedeno da je tužilac cijelo vrijeme bio pripadnik OS, jer period zatočeništva nije registrovan i naveden u Uvjerenju.

Iz naprijed navedenih razloga ukazuju se osnovanim navodi iz tužbe da je tuženi organ morao imati u vidu odredbu člana 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica, jer je tužiocu u ranijem postupku utvrđen invaliditet 70% i priznato mu svojstvo ratnog vojnog invalida V grupa na osnovu medicinske dokumentacije koja u spisu predmeta postoji.

S obzirom na navedene razloge ovaj sud je primjenom člana 36. stav 2. i 3. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude, da bi tuženi u ponovnom postupku postupio po primjedbama datim u ovoj presudi i nakon provedenog postupka eventualno donio novo rješenje.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 70 0 U 003100 18 U 2 od 18.10.2018. godine)

PRAVNO SHVATANJE UPRAVNOG ODJELJENJA OD 12.02.2019. GODINE

RETROAKTIVNOM UPLATOM DOPRINOSA OD STRANE POSLODAVCA, KAO OBVEZNIKA OSIGURANJA, TUŽITELJU PRIPADA PRAVO NA NOVOUSPOSTAVLJENU VISINU STAROSNE

Član 8. Zakona o upravnim sporovima

Član 25. stav 1. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima

ODLUKA O USVAJANJU IZMJENE I DOPUNE REGULACIONOG PLANA KOJU JE DONIJELO OPĆINSKO VIJEĆE NIJE UPRAVNI AKT, PA SE PROTIV TAKVOG AKTA NE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

Rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću broj: 01 0 U 007109 12 U od 20.11.2012. godine odbačena je tužba tužioca podnesena protiv Odluke o usvajanju izmjene i dopune Regulacionog plana „Prekounje“ Općinskog vijeća Općine Bihać, te je odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova za sastav tužbe po punomoćniku u ukupnom iznosu od 959,40 KM, kao neosnovan.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužilac je osporio zakonitost odluke prvostepenog suda zbog povrede pravila postupka, odnosno člana

8. Zakona o upravnim sporovima i člana 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku. Navodi da sud nije mogao odbaciti tužbu iz razloga da se ne radi o upravnom aktu, jer Odluka Općinskog vijeća o usvajanju izmjene i dopune Regulacionog plana „Prekounje“ objavljena u „Službenom glasniku Općine Bihać“, broj 12/12, predstavlja upravni akt u smislu člana 8. Zakona o upravnim sporovima. Predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno rješavanje.

Odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi nije dostavio. Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine

Federacije BiH“, broj 9/05) ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. ovog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Pobijanim rješenjem prvostepeni sud je odbacio tužbu tužioca primjenom člana 25. stav

1. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 9/05) iz razloga što Odluka o usvajanju izmjene i dopune Regulacionog plana „Prekounje“ Općinskog vijeća Općine Bihać, koja se tužbom osporava, nije upravni akt.

Po ocjeni ovog suda prvostepeni sud je pravilno postupio kada je pobijanim rješenjem odbacio tužbu tužioca iz razloga propisanih u članu 25. stav 1. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima, jer akt koji se tužbom osporava nije upravni akt (član 8.). Prema odredbama člana

8. Zakona o upravnim sporovima upravni spor se može voditi samo protiv upravnog akta, a upravni akt u smislu ovog Zakona jeste akt kojim nadležni organ iz člana 4. ovog Zakona rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari. Odluka o usvajanju izmjene i dopune Regulacionog plana „Prekounje“, koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Bihać, nije upravni akt, jer istim nije rješavano o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca, odnosno tužioca u nekoj upravnoj stvari, već se radi o općem aktu tuženog. Odluke Općinskog vijeća o usvajanju Regulacionog plana ili izmjeni i dopuni Regulacionog plana nisu upravni akti u smislu citiranih odredbi Zakona o upravnim sporovima, pa se protiv takvih akata ne može voditi upravni spor.

Neosnovani su navodi tužioca da je sud pogrešno primijenio odredbu člana 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), koja se u upravnom sporu primjenjuju shodno odredbama člana 55. Zakona o upravnim sporovima, koju odredbu je sud pravilno citirao u pobijanom rješenju, pa kako je osnovni kriterij za odlučivanje o troškovima uspjeh u parnici, odnosno u ovom slučaju uspjeh u upravnom sporu, tužilac je pravilno odbijen sa zahtjevom za naknadu troškova.

Donošenjem pobijanog rješenja prvostepenog suda nije došlo do povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan, pa je ovaj sud je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 01 0 U 007109 13 Uvp od 18.08.2017. godine)

Član 22. Zakona o upravnim sporovima

U TUŽBI SE NE MOGU IZNOSITI NOVE ČINJENICE I PREDLAGATI NOVI DOKAZI, OSIM AKO NESUMNJIVO UKAZUJU DA JE ČINJENIČNO STANJE OČIGLEDNO DRUGAČIJE OD ONOGA KOJE JE UTVRĐENO U UPRAVNOM POSTUPKU I POD UVJETOM DA TUŽILAC PRUŽI DOKAZE DA IH BEZ SVOJE KRIVICE NIJE MOGAO IZNIJETI, ODNOSNO PREDLOŽITI DO OKONČANJA UPRAVNOG POSTUPKA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 09 0 U 016792 15 Uvp od 02.11.2017. godine)

Član 41. Zakona o upravnim sporovima

U ZAHTJEVU ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE, KAO VANREDNOM PRAVNOM SREDSTVU, NE MOGU SE PRVI PUT IZNOSITI NOVE ČINJENICE I PREDLAGATI NOVI DOKAZI.

Član 2. stav 2. i član 13. stav 1. tačka 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika

Član 3. stav 2. i član 63. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine

PENZIJSKIM OSIGURANJEM OBEZBJEĐUJE SE PRAVO ODREĐENIM ČLANOVIMA PORODICA NA PORODIČNU PENZIJU POSLIJE SMRTI VOJNOG OSIGURANIKA. VOJNI OSIGURANICI U SMISLU ZAKONA JESU LICA KOJA IMAJU SVOJSTVO AKTIVNIH VOJNIH LICA PO ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE VOJNA SLUŽBA, PA SE TO PRAVO STIČE AKO JE VOJNI OSIGURANIK U MOMENTU SMRTI BIO AKTIVNO VOJNO LICE.

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 016792 12 U od 07.08.2015. godine odbijena je tužba tužilaca podnesena protiv rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njihova žalba izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Sarajevu matični broj: FZ12/2-1192145752 od 04.06.2012. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužilaca za priznavanje prava na porodičnu penziju po odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika.

Odredbom člana 2. stav 2. preuzetog Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika („Službeni list SFRJ“, broj 7/85 do 29/89 i „Službeni list RBiH“, broj 2/92 i 13/94) propisano je da se penzijskim osiguranjem obezbjeđuje pravo određenim članovima porodica na porodičnu penziju poslije smrti vojnog osiguranika. Prema članu 13. stav 1. tačka

1. toga zakona vojni osiguranici u smislu tog zakona jesu lica koja imaju svojstvo aktivnih vojnih lica po zakonu kojim se uređuje vojna služba.

Prema odredbi člana 3. stav 2. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine („Službeni list RBiH“, broj 11/92 do 20/95) aktivna vojna lica su podoficiri, oficiri i generali, a članom 63. toga zakona propisano je da se penzijsko i invalidsko osiguranje aktivnih vojnih lica uređuje propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika.

Iz obrazloženja pobijane presude i podataka u spisu predmeta proizilazi da je A.I., supruga poginulog A.Š., podnijela prvostepenom organu zahtjev za priznavanje prava na porodičnu penziju za djecu A.Z. i A.DŽ. po odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika. U postupku je na osnovu materijalnih dokaza utvrđeno da je A.Š., kao vojni obveznik, bio pripadnik Armije RBiH u period od 14.06.1992. godine do 11.11.1993. godine, da je obavljao formacijske dužnosti i da u vrijeme pogibije dana 11.11.1993. godine nije bio aktivno vojno lice. Na osnovu akta Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sektor za pitanja evidencije iz oblasti vojne obaveze broj: 07-03-361/12 od 23.04.2012. godine, koji je pribavljen u postupku

izvršenja presude prvostepenog suda broj: 09 0 U 010248 10 U od 06.12.2011. godine, utvrđeno je, da je A.Š. dana 11.11.1993. godine poginuo kao pripadnik OS RBiH – vojni obveznik, na dužnosti u VJ 5065, da je sukladno toj činjenici imao svojstvo vojnog osiguranika u smislu člana 5.b. Zakona o izmjenama i dopunama Uredbe sa zakonskom snagom o penzijskom i invalidskom osiguranju za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti („Službeni list RBiH“, broj 13/94), ali ne i da je u času pogibije imao čin OS RBiH. U toku postupka je utvrđeno da je A.Š. Odlukom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj: 02-011- 35/96 od 12.01.1996. godine posthumno unaprijeđen u čin pukovnika Armije Republike Bosne i Hercegovine, te da je u bivšoj JNA imao čin rezervnog pješadijskog potporučnika, a da mu je u OS BiH dodijeljen čin potporučnika i da nije podnosio zahtjev za prijem u aktivnu vojnu službu i čin iz JNA nije preveden do 01.08.1993. godine, kako je propisano članom 21. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine. Prema ovako utvrđenom činjeničnom stanju i primjenom navedenih zakonskih propisa prvostepeni organ je zahtjev A.I. za djecu A.Z. i

A.DŽ. za priznavanje prava na porodičnu penziju po vojnim propisima (koji su ostvarili pravo na porodičnu penziju po opštim propisima počev od 15.08.1995. godine), odbio kao neosnovan. Rješavajući po žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja tuženi organ je ocijenio da je na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja pravilno primijenjeno materijalno pravo iz kojih razloga je žalba odbijena kao neosnovana. Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje i naprijed citirane zakonske odredbe, na koje se pozvao prvostepeni sud u pobijanoj presudi, tužba tužilaca je odbijena kao neosnovana.

Po ocjeni ovog suda pravilno i zakonito je postupio prvostepeni sud kada je pobijanom presudom odbio tužbu tužilaca, a iz razloga što tuženi organ donošenjem osporenog rješenja

nije povrijedio zakon na štetu tužilaca, jer je pravilan zaključak oba organa da nisu ispunjeni zakonom propisani uvjeti za priznavanje prava na porodičnu penziju po vojnim propisima. Tužiocima bi pripadalo pravo na porodičnu penziju po Zakonu o penzijskom i invalidskom

osiguranju vojnih osiguranika samo u slučaju da je A.Š. u vrijeme pogibije, dana 11.11.1993. godine, a time i danom prestanka vojnog osiguranja, imao svojstvo aktivnog vojnog lica kako je propisano članom 13. stav 1. tačka 1. istog

zakona, koji propisi se primjenjuju na osnovu člana 63. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine. Međutim, iz podataka u spisu predmeta ne proizilazi da je A.Š. u vrijeme pogibije imao svojstvo aktivnog vojnog lica (članom 3. stav 2. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine je propisano da su aktivna vojna lica podoficiri, oficiri i generali), nego je angažovan u Oružane snage BiH kao vojni obveznik i poginuo je kao pripadnik OS RBiH, na dužnosti u VJ 5065.

Iz naprijed navedenih razloga neosnovni su navodi iz zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke da se obnašanjem dužnosti formacijskog mjesta načelnika štaba brigade ili načelnika štaba OG stiče priznanje čina aktivnog vojnog lica. A.Š. je u bivšoj JNA imao čin rezervnog pješadijskog potporučnika, a u OS BiH dodijeljen mu je čin potporučnika.

Odredbe člana 72., 73., 76. i 77. Uredbe sa zakonskom snagom o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine, na koje se tužioci pozivaju, odnose se na aktivna vojna lica, generale, oficire i aktivne podoficire.

Činjenica da je Odlukom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj: 02-011- 35/96 od 12.01.1996. godine A.Š. posthumno proizveden danom donošenja te odluke u čin pukovnika i po ocjeni ovog suda nema uticaja na drugačije rješenje ove upravne stvari, jer je čin postumnog proizvođenja u aktivno vojno lice navedenom odlukom čin priznavanja za zasluge A.Š., ali ne i zakonski osnov za izvođenje traženih prava po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika. Odredbe člana 20., 21. i 22. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine odnose se na aktivna vojna lica, a članom 22-a, koji je dodat iza člana 22. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine („Službeni list RBiH“, broj 4/95 od 04.02.1995. godine) propisano je ko se može posthumno proizvoditi, odnosno unapređivati u više činove. U zahtjevu tužioci

pogrešno smatraju da je posthumno unapređenje u čin pukovnika u stvari dobijeno onog momenta kada je A.Š. raspoređen na mjesto komandanta štaba kao formacijsku dužnost, dana 23.11.1993. godine (poslije pogibije), samo što ga je smrt spriječila, pa nije tog momenta činovan.

Tužioci u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke se pozivaju na nove činjenice i prilažu nove dokaze, koji se ne mogu predlagati prvi put u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke kao vanrednom pravnom sredstvu. Ni u tužbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako nesumnjivo ukazuju da je činjenično stanje očigledno drugačije od onog koje je utvrđeno u upravnom postupku i pod uvjetom da tužilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti, odnosno predložiti do završetka upravnog postupka, kako je propisano članom 22. Zakona o upravnim sporovima. U tom slučaju svaka stranka je dužna dokazati činjenice na koje se poziva, a ako stranka ne predoči dokaze za svoje navode ili se na osnovu izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neka odlučna

činjenica, o njenom postojanju sud će zaključiti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

U zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke ponavljaju se navode iz tužbe koje je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude pravilno cijenio u skladu sa članom 39. Zakona o upravnom sporu. Povrede postupka koje se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje ovaj sud nije cijenio, jer po odredbama člana 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje ne može se podnijeti zbog povrede pravila postupka koje se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon, niti je došlo do povrede pravila federalnog zakona zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan, pa je ovaj sud je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

Član 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

Član 69. u vezi sa članom 67. Zakona o upravnim sporovima Član 70. Zakona o upravnim sporovima

U SLUČAJU KADA SE U SKLADU SA ČLANOM 70. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA PODNESE ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE ZBOG ĆUTANJA KANTONALNOG SUDA, ZAHTJEV ĆE SE ODBACITI KAO NEDOPUŠTEN, JER ZAKONOM O UPRAVNIM SPOROVIMA NIJE PROPISANA MOGUĆNOST DA SE OVO VANREDNO PRAVNO SREDSTVO MOŽE PODNIJETI ZBOG ĆUTANJA KANTONALNOG SUDA.

Tužilac je podnio ovom sudu zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede odredaba Zakona o upravnim sporovima iz razloga što Kantonalni sud u Zenici nije u zakonskom roku postupio po njegovom zahtjevu za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Zahtjev je podnesen zbog nezakonite radnje odgovornog službenog lica Federalnog zavoda penzijskog i invalidskog osiguranja Kantonalna administrativna služba Zenica, Pašalić Nihada. Predložio je da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži i sud sam riješi podneseni zahtjev.

Prema odredbi člana 41. stav 1. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05) zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke stranka može podnijeti protiv pravosnažne odluke kantonalnog suda donijete u upravnom sporu Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine zbog povrede federalnog zakona ili drugog federalnog propisa ili zbog povrede pravila federalnog zakona ili drugog federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješavanje stvari. Iz ovih odredbi proizilazi da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke može podnijeti samo protiv pravosnažne odluke kantonalnog suda.

Odredbom člana 70. Zakona o upravnim sporovima propisano je da se protiv rješenja iz stava 1. člana 69. ovog Zakona ne može izjaviti žalba, ali se može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu Federacije u roku od osam dana od dana

dostavljanja rješenja stranci.

U konkretnom slučaju tužilac je ovom sudu podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog ćutanja Kantonalnog suda u Zenici, odnosno zbog nedonošenja rješenja primjenom člana 69. u vezi sa članom 67. Zakona o upravnim sporovima. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke je podnesen na osnovu člana 70. Zakona o upravnim sporovima, koji se, prema naprijed citiranoj odredbi, može podnijeti u roku od osam dana od dana dostavljanja stranci rješenja iz stava 1. člana 69. ovog Zakona. Međutim, u konkretnom slučaju Kantonalni sud u Zenici nije donio rješenje kako je propisano članom 69. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, da bi se protiv tog rješenja mogao podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Imajući u vidu citirane odredbe Zakona o upravnim sporovima ne postoje procesne pretpostavke za podnošenje zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, jer se ovo vanredno pravno sredstvo može podnijeti Vrhovnom sudu Federacije samo protiv pravosnažne odluke kantonalnog suda ili protiv rješenja kantonalnog suda kojim je rješavano po zahtjevu za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, koje u ovom slučaju nije doneseno. Zakonom o upravnim sporovima nije propisana mogućnost da se ovo vanredno pravno sredstvo može podnijeti u slučaju ćutanja kantonalnog suda, kako je tužilac u zahtjevu naveo, i da ovaj sud u tom slučaju sam riješi njegov zahtjev podnesen Kantonalnom sudu u Zenici. Samo odredbama člana 20. istog

Zakona propisani su uvjeti za pokretanje upravnog spora u slučaju „ćutanja administracije“, a ne i ćutanja kantonalnog suda.

Iz navedenih razloga ovaj sud je primjenom odredbe člana 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odbacio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke kao nedozvoljen.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 04 0 U 008981 17 Uvp od 24.08.2017. godine)

Član 31. a Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica

AKO U UPRAVNOM POSTUPKU NIJE UTVRĐENA NESPOSOBNOST ZA PRIVREĐIVANJE I (PRVE) KATEGORIJE, STRANKA NE MOŽE OSTVARITI PRAVO NA INVALIDSKU PENZIJU.

Presudom Kantonalnog suda u Livnu broj: 10 0 U 002095 12 U od 11.06.2013. godine

odbijena je, kao neosnovana, tužba tužioca podnesena protiv rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja Kantonalne administrativne službe tuženog u Livnu matični broj: 88012415822 od 08.05.2012. godine. Navedenim prvostepenim rješenjem tužiocu nisu priznata prava iz invalidskog osiguranja.

Prema obrazloženju pobijane presude i podataka u spisu predmeta proizilazi da je tužilac dana 16.02.2012. godine podnio zahtjev prvostepenom organu za priznavanje prava iz invalidskog osiguranja. Prvostepenim rješenjem od 08.05.2012. godine tužiocu nisu priznata prava iz invalidskog osiguranja, jer kod tužioca u smislu člana 22. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 29/98 do 81/09) invalidnost ne postoji. Rješenje je doneseno na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja stručnog organa vještačenja u prvom stepenu broj: ORS-540/12 od 25.04.2012. godine, kojim je na osnovu medicinske dokumentacije, koju je prezentirao sam tužilac, i izvršenog neposrednog pregleda utvrđeno da kod tužioca invalidnost ne postoji. Tužilac je u žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja naveo da je potrebno ispitati pravilnost prvostepene ocjene invalidnosti, jer smatra da kod njega postoji nesposobnost za privređivanje I (prve) kategorije po članu 31.a Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 33/04, 56/05 i 70/07). Rješavajući po žalbi tužioca tuženi je pribavio nalaz i mišljenje stručnog organa vještačenja u drugom stepenu broj: ORS-DOV-SA-903/12 od 18.07.2012. godine, koji je, na osnovu medicinske dokumentacije i neposrednog pregleda tužioca, dao svoje mišljenje na nalaz od 25.04.2012. godine u kojem je navedeno, da nisu saglasni sa navedenom ocjenom i mišljenjem, pa je nalaz dopunjen na način da kod tužioca na osnovu neposrednog pregleda i uvida u kompletnu dokumentaciju u spisu i novo priloženu medicinsku dokumentaciju, prema članu 31.a Zakona o pravima branilaca i

članova njihovih porodica ne postoji nesposobnost za privređivanje I (prve) kategorije. S obzirom na ovako utvrđeno činjenično stanje i odlučnu činjenicu da kod tužioca ne postoji invalidnost, odnosno nesposobnost za privređivanje I (prve) kategorije, pravilno je odbijen njegov zahtjev za priznavanje prava na invalidsku penziju, a što je prihvatio i prvostepeni sud kada je pobijanom presudom tužbu odbio kao neosnovanu.

Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je ocijenio da su prvostepeni i tuženi organ, suprotno navodima tužbe, kojim tužilac nije doveo u sumnju činjenično stanje utvrđeno u upravnom postupku, pravilno odbili zahtjev tužioca za priznavanje prava iz invalidskog osiguranja, odnosno pravo na invalidsku penziju, jer kod tužioca nije utvrđena nesposobnost za privređivanje I (prve) kategorije, pa nisu ispunjeni uvjeti iz člana 31.a Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, koju odredbu je sud pravilno citirao u pobijanoj presudi, kao i tuženi u osporenom rješenju. Iz navedenih razloga tužilac nije mogao ostvariti pravo na invalidsku penziju pod uvjetima

propisanim u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, kako je navedeno u članu 31.a Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Tužilac u zahtjevu ponavlja navode iz tužbe koji se odnose na utvrđeno činjenično stanje (da je njegovo zdravstveno stanje takvo da je nesposoban za privređivanje i da kod njega postoji I (prva) kategorija invalidnosti) koje navode ovaj sud nije cijenio, jer prema odredbi člana 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje se ne može podnijeti zbog povrede pravila postupka koja se odnosi na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Iz navedenih razloga, ovaj sud nalazi da prvostepeni sud pobijanom presudom nije povrijedio federalni zakon na štetu tužioca, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje odbio kao neosnovan.

(presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 10 0 U 002095 13 Uvp od 18.08.2017. godine)

Član 47. stav 3 i član 52. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica

NALAZ I MIŠLJENJE LJEKARSKE KOMISIJE ZA REVIZIONI POSTUPAK MOŽE POSLUŽITI KAO RAZLOG ZA OBNOVU POSTUPKA OKONČANOG RJEŠENJEM UPRAVNOG ORGANA AKO NIJE UPOTRIJEBLJEN U POSTUPKU REVIZIJE ZBOG TOGA ŠTO JE DAT PO PROTEKU ROKA ZA REVIZIJU RJEŠENJA.

Presudom Kantonalnog suda u Livnu broj: 10 0 U 002148 13 U od 23.10.2013. godine, odbijena je, kao neosnovana, tužba tužioca podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Službe za pitanja branitelja i braniteljsko-invalidsku zaštitu Općine Tomislavgrad broj: 09-41- 201/09 od 30.11.2010. godine i prvostepeno rješenje izmijenjeno utoliko što tužiocu svojstvo ratnog vojnog invalida prestaje zaključno sa 31.08.2008. godine. Prvostepenim rješenjem od 30.11.2010. godine u obnovi postupka po službenoj dužnosti poništeno je rješenje istog organa broj: 09-41-201/09 od 07.07.2010. godine i upravna stvar riješena tako da tužiocu priznatom ratnom vojnom invalidu VI grupe sa 60% vojnog invaliditeta do 31.09.2008. godine prestaje pravo na ličnu invalidninu zaključno sa danom 31.08.2009. godine.

Odredbom člana 52. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 33/04, 56/05 i 70/07) propisano je da nalaz i mišljenje ljekarske komisije iz člana 47. stav 3. ovog Zakona može poslužiti kao razlog za obnovu postupka, ako nije upotrijebljen u postupku revizije zbog toga što je dat po proteku roka za reviziju rješenja propisanom u članu 41. ovog Zakona. Ljekarska komisija za revizioni postupak broj: RVI-R-200/10 od 11.11.2010. godine donijela je nalaz i mišljenje kojim je utvrđeno da kod tužioca vojni invaliditet iznosi ispod 20%. Navedeni nalaz i mišljenje Ljekarske komisije za revizioni postupak primjenom člana 52. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica poslužio je kao razlog za obnovu postupka okončanog rješenjem prvostepenog organa broj: 09-41-201/09 od 07.07.2010. godine, pa je riješeno da tužilac ne ispunjava uslove iz člana 3. navedenog Zakona za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida. Rješavajući po žalbi tužioca izjavljenoj protiv rješenja prvostepenog organa pribavljen je nalaz i mišljenje Ljekarske komisije za drugostepeni postupak u Sarajevu broj: DOV-RVI- SA-45/11 od 11.04.2011. godine, koji je dat na osnovu iscrpnog razgovora i detaljnog pregleda tužioca, kao i uvida u priloženu medicinsku dokumentaciju, te je utvrđeno da vojni invaliditet kod tužioca iznosi ispod 20% iz kojih razloga je žalba odbijena kao neosnovana, a što je prihvatio i prvostepeni sud kada je tužbu odbio kao neosnovanu.

Navodi iz zahtjeva, koje je tužilac isticao i u tužbi, o nezakonitom postupanju Ljekarskih komisija ukazuju se neosnovanim, a iz razloga što je nalaz i mišljenje Ljekarske komisije za drugostepeni postupak u revizionom postupku, i po ocjeni ovog suda, jasan, potpun i dovoljno obrazložen i sadrži sve činjenice i okolnosti koje su sa medicinskog stanovišta od značaja za donošenje pravilnog rješenja, odnosno dat je u skladu sa članom 8. stav 2. Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 41/04). Prvostepena ljekarska komisija u nalazu i mišljenju od 25.05.2010. godine cijenila je invaliditet tužioca u visini 20%, dok su Reviziona i Drugostepena ljekarska komisija utvrdile da je invaliditet kod tužioca ispod 20%, sa obrazloženjem da je Prvostepena ljekarska komisija

pogrešno primijenila procenat po osnovu PTSP-a prema uvjerenju o okolnostima stradavanja od 19.05.2005. godine, a prema obrazloženju Drugostepene ljekarske komisije, koja je nalaz i mišljenje dala na osnovu neposrednog pregleda tužioca i na osnovu priložene medicinske dokumentacije, kako je propisano članom 12. navedenog Pravilnika o radu ljekarskih komisija, sa obrazloženjem da se radi o oboljenju za koje se ne može pouzdano zaključiti da je prouzrokovano pod uslovima vršenja vojne službe u Oružanim snagama, ali se može zaključiti da je služba u Oružanim snagama uticala na pogoršanje oboljenja iz kojih razloga smatra da je invaliditet tužioca ispod 20%. Prigovori tužioca da mu nalaz i mišljenje Drugostepene ljekarske komisije nije dostavljen prije donošenja osporenog rješenja tuženog, čime mu je uskraćeno pravo očitovanja na nalaz i time i učestvovanje u upravnom postupku, ukazuju se neosnovanim. Nalaz i mišljenje ljekarske komisije je u potpunosti naveden u obrazloženju rješenja tuženog od 10.05.2011. godine, protiv kojeg je tužilac vodio upravni spor i uz tužbu nije pružio dokaze, niti iznio činjenice koje bi nesumnjivo ukazivale da je činjenično stanje drugačije. Po ocjeni ovoga suda nedostavljanje ljekarskog nalaza ne može utjecati na rješenje ove upravne stvari, jer se radi o nedostacima postupka iz člana 237. stav 2. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 2/98 i 48/99. Iz naprijed navedenih razloga nemaju uticaja na drugačije rješenje ove upravne stvari prigovori tužioca da su povrijeđene odredbe člana 7. i 8. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 2/98 i 48/99), odnosno načelo materijalne istine i načelo saslušanja stranke, jer su u postupku utvrđene sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.

Iz navedenih razloga ovaj sud je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 10 0 U 002148 13 Uvp od 26.10.2017. godine)

Član 66. stav 1. i 2. i član 70. stav 3. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Član 2. stav 2. Odluke o uvjetima pod kojima se smatra da je osiguranik izdržavao članove porodice

DIJETE, KOD KOGA NASTANE POTPUNA I TRAJNA NESPOSOBNOST ZA SAMOSTALNI ŽIVOT I RAD POSLIJE NAVRŠENJA GODINA ŽIVOTA DO KOJIH SE DJECI OSIGURAVA PRAVO NA PORODIČNU PENZIJU, A PRIJE SMRTI OSIGURANIKA, STIČE PRAVO NA PORODIČNU PENZIJU AKO GA JE OSIGURANIK IZDRŽAVAO DO SVOJE SMRTI, IAKO JE ŽIVIO VAN DOMAĆINSTVA OSIGURANIKA.

Presudom Kantonalnog suda u Odžaku broj: 02 0 U 000724 13 U od 14.05.2013. godine odbijena je tužba tužiteljice kojom je osporila zakonitost rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude. Tim rješenjem odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Orašju broj: 1139051293 od 30.08.2012. godine, kojim se tužiteljici, kao bračnom drugu umrlog osiguranika B.F., te J.K., djetetu

potpuno i trajno nesposobom za samostalan život i rad od prije smrti oca, rođenoj 14.05.1973. godine, priznaje se pravo na porodičnu penziju u iznosu od 104,42 KM mjesečno počev od 01.06.2011. godine. Isplata porodične penzije po ovom rješenju pripada od

01.06.2011. godine uz obračun već isplaćene penzije udovici B.A. u iznosu od 52,21 KM mjesečno, tj. u $\frac{1}{2}$ od određenog iznosa porodične penzije, a djetetu J.K. u iznosu od 52,21 KM mjesečno, odnosno preostala $\frac{1}{2}$ od ukupno određenog iznosa porodične penzije (tačka 1. i 2. dispozitiva rješenja). Umjesto ovako određenog iznosa isplaćivat će se najniži iznos penzije utvrđen odlukom Upravnog odbora tuženog, podijeljen imenovanim na dva dijela. Ovim rješenjem zamijenjeno je rješenje od 09.06.2011. godine (točka 3. i 4. dispozitiva rješenja).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tužiteljica je osporila zakonitost pobijane presude zbog bitne povrede odredbi Zakona o upravnom postupku. Navodi da prvostepeni sud nije otklonio bitne povrede odredbi upravnog postupka iz člana 8. stav 1., člana 133. stav 1., člana 140. stav 1. i člana 141. stav 1. i 2. Zakona o upravnom postupku, jer je osporeno rješenje doneseno bez znanja stranke, čime je neposredno povrijeđen njen pravni interes, jer je zamijenjenim prvostepenim rješenjem smanjen obim prava koji ostvaruje i prepolovljena njezina penzija. Smatra da je organ trebao zakazati usmenu raspravu, jer se radi o suprotnim interesima stranaka i postupku u kojem je vršeno medicinsko vještačenje. Sud prije donošenja presude nije pravilno proveo postupak kako je u tužbi navedeno, niti je cijenio sve navode tužbe, kao ni tuženi organ sve navode žalbe. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači.

J.K. od 10.10.2011. godine, za priznavanje prava na porodičnu penziju, kao djetetu umrlog osiguranika B.F., potpuno i trajno nesposobnom za samostalan život i rad od prije smrti oca, nakon provedenog postupka, utvrđeno da članovi porodice umrlog osiguranika ispunjavaju uvjete propisane za sticanje prava na porodičnu penziju u smislu člana 60. i 61. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/98 do 55/12). Rješenjem prvostepenog organa broj: 01139051293 od 09.06.2011. godine tužiteljici je bilo priznato pravo na porodičnu penziju iza umrlog osiguranika B.F. u iznosu od 91,364000 KM počev od 01.06.2011. godine. U postupku provedenom po zahtjevu J.K. pribavljen je nalaz, ocjena i mišljenje Instituta za medicinsko vještačenje u Sarajevu Odjel za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja u Mostaru broj: OZ-1570/11 od 07.09.2011. godine kojim je utvrđeno da kod J.K. postoji potpuna i trajna nesposobnost za samostalan život i rad, dan prije smrti oca (otac umro 31.05.2011. godine). U žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja od 30.08.2012. godine tužiteljica je osporila zakonitost rješenja zbog pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede pravila postupka. Tuženi je odbio žalbu kao neosnovanu, jer su se stekli uvjeti iz člana 66. stav 1. i 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao i člana 70. stav 3. istog Zakona za priznavanje prava na porodičnu penziju članovima porodice umrlog osiguranika, pa tuženi nalazi da je prvostepeno rješenje pravilno i na zakonu zasnovano. Prvostepeni sud je odbio, kao neosnovanu, tužbu tužiteljice kojom je osporila zakonitost rješenja tuženog organa zbog povrede pravila postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je tužbu podnesenu protiv rješenja tuženog organa odbio kao neosnovanu, a iz razloga što je u toku postupka na osnovu materijalnih dokaza prikupljenih u postupku utvrđeno da su ispunjeni uvjeti propisani

Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju da J.K. ispunjava uvjet propisan članom 66. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju za ostvarivanje prava na porodičnu penziju. Članom 66. stav 1. i 2. navedenog Zakona propisano je da dijete, koje postane potpuno nesposobno za samostalan život i rad do navršениh godina života do kojih se djeci osigurava pravo na porodičnu penziju, ima pravo na porodičnu penziju za sve vrijeme dok takva nesposobnost traje. Dijete, kod koga nastane potpuna i trajna nesposobnost za samostalan život i rad poslije navršения godina života do kojih se djeci osigurava pravo na porodičnu penziju, a prije smrti osiguranika, stiće pravo na porodičnu penziju ako ga je osiguranik izdržavao do svoje smrti. Odredbom člana 2. stav 2. Odluke o uvjetima

pod kojima se smatra da je osiguranik izdržavao članove porodice ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/02) propisano je da kada je član porodice živio van domaćinstva osiguranika, smatra se da ga je osiguranik izdržavao ako je član porodice na dan smrti osiguranika ostvario stalni mjesečni prihod koji ne prelazi iznos najniže penzije, a osiguranik mu je do dana smrti obezbjeđivao mjesečno sredstva za izdržavanje. Odredbom člana 70. stav 3. istog Zakona propisano je, ako neki od korisnika porodične penzije živi odvojeno, porodična penzija dijeli se na jednake dijelove svim korisnicima porodične penzije. Na osnovu uvjerenja JU "Centra za socijalni rad" Općine Žepče broj: 05-35-03-146/11 od 20.10.2011. godine utvrđeno je da je J.K. živjela sama u stanju socijalne potrebe i kao takva korisnik je jednokratnih-privremenih socijalnih pomoći kod Centra, a prema dopisu JU "Centra za socijalni rad" broj: 05-35-246/12 od 21.05.2012. godine umrli otac B.F. do svoje smrti osiguravao je mjesečna sredstva za izdržavanje J.K. Imajući u vidu citirane zakonske odredbe i utvrđeno činjenično stanje ispunjeni su zakonski uvjeti za priznavanje prava na porodičnu penziju J.K. iza umrlog oca.

Neosnovani su navodi tužiteljice da sud prije donošenja presude nije pravilno proveo postupak, kako je u tužbi navedeno, a iz razloga što u skladu sa članom 33. stav 1. Zakona o upravnim sporovima sud rješava spor po pravilu na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku. Tužiteljica je u tužbi osporila utvrđeno činjenično stanje iako uz tužbu nije priložila druge dokaze na osnovu kojih bi proizilazilo da je činjenično stanje drugačije od onog koje je utvrđeno u postupku, jer osnovno pravilo u upravnom postupku jeste da se svaka činjenica može utvrđivati dokaznim sredstvima. Međutim, utvrđeno činjenično stanje ovaj sud nije cijenio, jer zahtjev za vanredno preispitivanje se ne može podnijeti zbog povrede pravila postupka koja se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje – član 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima. Neosnovani su i prigovori iz zahtjeva da je tuženi počinio povredu postupka, jer je rješenje po žalbi doneseno bez znanja stranke, te da se rješenje nije moglo donijeti prije nego što se stranci pruži mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima da bi zaštitila svoja prava i pravne interese. Prvostepeno rješenje od 30.08.2012. godine, koje je doneseno po zahtjevu J.K., djeteta umrlog osiguranika B.F., dostavljeno je tužiteljici, kao zainteresovanoj stranci u postupku, protiv kojeg rješenje je tužiteljica izjavila žalbu, a protiv rješenja tuženog organa od 11.03.2013. godine, donesenog po žalbi tužiteljice, tužiteljica je podnijela tužbu kojom je pokrenula upravni spor pred Kantonalnim sudom u Odžaku. Prema tome, tužiteljica, kao zainteresovana stranka, je učestvovala u postupku na način da je imala mogućnost da osporava prvostepeno i osporeno rješenje, a podnošenjem vanrednog pravnog sredstva osporila i presudu prvostepenog suda. Na taj način joj je pružena mogućnost da učestvuje u postupku i da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima radi zaštite svojih prava i pravnih interesa.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 02 0 U 000724 13 Uvp od 30.11.2017. godine)

Član 57. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju

POVRAT – REFUNDACIJA ISPLAĆENIH NAKNADA PLAĆA ZA VRIJEME PRIVREMENE SPRIJEČENOSTI ZA RAD POSLODAVCU NIJE UPRAVNA PRAVNA STVAR, PA JE POTREBNO TUŽBU ODBACITI.

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 03 0 U 009039 12 U od 04.04.2013. godine odbijena je tužba tužitelja podnesena protiv rješenja tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je, kao neosnovana, odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Poslovnice zdravstvenog osiguranja Živinice, broj: 13/37-3-57/12 od 20.01.2012. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužitelju nije priznato pravo na povrat sredstava za priznavanje naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona za mjesec novembar 2011. godine u iznosu od 16.809,69 KM, od čega se na neto naknadu

odnosi 11.598,68 KM, na doprinose za PIO 2.857,65 KM, doprinose za zdravstveno osiguranje 2.101,21 KM i doprinose za nezaposlene u iznosu od 252,15 KM.

Tuženi organ je u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da se isti kao neosnovan odbije.

tužitelja za refundaciju naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad za mjesec novembar 2011. godine u iznosu od 16.809,69 KM, iz razloga što je nesporno utvrđeno da tužitelj po istom osnovu ima dugovanja prema tuženom organu, a prema zapisnicima o kontroli obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje sačinjenih 2003., 2004. i 2006. godine, te da stoga prema odredbi člana 7. stav 3. Pravilnika o naknadi plaća za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja TK (kojim je propisano da se povrat naknade vrši pod uslovom da poslodavac nema dospelih, a neizmirenih doprinosa), tužitelj ne ostvaruje pravo na povrat uplaćenih sredstava. Prvostepeni sud nalazi da su pravilno odlučili organi uprave kada su odbili tužitelja sa zahtjevom primjenom naprijed citirane odredbe člana 7. stav 3. Pravilnika o naknadi plaća za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja TK, te da osporenim kao i

prvostepenim aktom nisu povrijeđena prava tužitelja, kao i da u upravnom postupku nije došlo do povrede odredbi postupka, te pogrešne primjene materijalnog prava.

Odredbom člana 57. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) je propisano da naknada plaće u vezi sa korištenjem zdravstvene zaštite iz člana 42. tačka 3. do 5. ovog zakona isplaćuje se osiguraniku na teret sredstava kantonalnog zavoda osiguranja od prvog dana korištenja prava. Stavom 2. istog člana je propisano da naknadu plaće iz stav 1. ovog člana obračunava i isplaćuje pravno, odnosno fizičko lice, s tim da je kantonalni zavod osiguranja obavezan vratiti isplaćenu naknadu u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat, dok je stavom 3. istog člana propisano da će provedbene propise o načinu ostvarivanja prava na naknadu plaće iz stava

1. ovog člana donijeti Upravni odbor kantonalnog zavoda osiguranja.

Prema citiranim odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju i podacima u spisima predmeta proizlazi da se u ovom slučaju nije rješavalo o izvjesnom pravu ili obavezi tužitelja u nekoj upravnoj stvari (što bi prema odredbi člana 62. istog zakona, kojim je osigurana dvostепенost rješavanja u postupku koji je pokrenulo osigurano lice, predstavljalo autoritativno rješavanje tuženog o nekom pravu ili obavezi osiguranika u postupku pokrenutom po njegovom zahtjevu) već isključivo o zahtjevu tužitelja, kao poslodavca, za povrat – refundaciju isplaćenih naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad za mjesec novembar 2011. godine u iznosu od 16.809,69 KM, zbog čega akt tuženog organa (o odbijanju povrata isplaćene naknade plaće tužitelju kao poslodavcu) nema svojstvo upravnog akta u smislu odredbi člana 9. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, a protiv kojeg se može voditi upravni spor. Naime, u konkretnom slučaju se radilo isključivo o obligacionom odnosu tužitelja i tuženog, odnosno o obavezi tuženog, kao nadležnog kantonalnog zavoda osiguranja, da vrati – refundira isplaćenu naknadu plaće po zahtjevu poslodavca za povrat u skladu sa članom 57. Zakona o zdravstvenom osiguranju, koje pitanje se, ni u kakvom slučaju, ne može rješavati kao upravna, već građansko- pravna stvar. Ovo posebno što citiranim, a ni jednom ostalom odredbom Zakona o zdravstvenom osiguranju, nije propisan nikakav postupak, niti način rješavanja po podnesenom zahtjevu poslodavca za povrat isplaćene naknade plaće uposleniku, kao osiguraniku.

Iz navedenih razloga prvostepeni sud nije mogao rješavati o predmetnoj tužbi podnesenoj protiv osporenog rješenja tuženog koje nije upravni akt, pa je ovaj sud primjenom člana 46. stav 2. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio zbog naprijed navedenih razloga i pobijanu presudu preinačio tako što je na osnovu člana 25. stav 1. tačka 2. istog zakona tužbu tužitelja odbacio.

Član 6. Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima

Član 3a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima

PO ODREDBI ČLANA 3A. IZMJENA I DOPUNA OVOGA ZAKONA PRAVO NA STAROSNU PENZIJU PRIPADA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVIH IZMJENA I DOPUNA (04.05.2012. GODINE) JER JE TEK TADA OSTVAREN UVJET ZA STICANJE OVOGA PRAVA.

Presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 007945 13 U od 14.06.2013. godine odbijena je, kao neosnovana, tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Mostaru, matični broj: 1042793363 od 09.08.2012. godine. Navedenim rješenjem od 09.08.2012. godine tužitelju, kao pripadniku bivše Vojske FBiH, je priznato pravo na starosnu penziju u mjesečnom iznosu od 429,6688 KM počev od 01.01.2012. godine.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Prema podacima spisa predmeta proizilazi da je tužitelj, dana 18.05.2012. godine, podnio zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju po osnovu člana 3a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uslovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/12); da tužitelj pripada kategoriji lica iz člana 1. stav 2. alineja 3. Uredbe o sticanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske Federacije BiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/06, 58/07, 89/07 i 31/08) – u daljem tekstu Uredba III (tužitelj je bio kapetan); da je prvostepeni organ tužitelju utvrdio penzijski osnov primjenom člana 4. stav 2. Uredbe III, a visinu penzije je utvrdio primjenom člana 4. stav 1. Uredbe III, jer tužitelj (ne pripada kategoriji lica iz člana 1. stav 2. alineja 3. Uredbe III) pripada kategoriji lica iz člana 1. stav 2. alineja 1. Uredbe III; da su prvostepeni organ i tuženi utvrdili da tužitelju isplata penzije pripada od 01.01.2012. godine po osnovu člana 3. stav 2. Zakona o potvrđivanju prava (iako se taj član Zakona odnosi na određene kategorije osoba koje su već ostvarile pravo na starosnu penziju po Uredbi II, u koju kategoriju ne spada tužitelj), što je prvostepeni sud prihvatio sa obrazloženjem da je utvrđeni datum isplate povoljniji za tužitelja.

Postupajući po tužbi tužitelja prvostepeni sud je ocijenio da su organi tuženog pravilnom primjenom odredbi Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju

ostvarenu pod povoljnijim uvjetima pravilno utvrdili pravo tužitelja na starosnu penziju, kao i njenu visinu, da donošenjem osporenih rješenja nisu povrijeđena ni pravila postupka, radi čega je tužbu tužitelja odbio.

Tužitelj je dana 18.05.2012. godine podnio zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju po osnovu člana 3a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/12) koji je stupio na snagu 04.05.2012. godine.

Odredbama člana 3a. stav 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima je propisano da pravo na starosnu penziju pod povoljnijim

uvjetima ostvaruju pripadnici bivše Vojske Federacije BiH iz člana 1. stav 2. alineja 1. Uredbe III, a koji su u ostvarivanju prava na starosnu penziju bili isključeni članom 8. Uredbe III, pod uvjetom da su u godini otpusta napunili 40 godina života i 20 godina penzionog staža – od čega tri godine muškarci i dvije godine žene

efektivnog staža u toku rata, koji se računa kao poseban staž u dvostrukom trajanju, bez obzira na iznos otpremnine koji su primili u vrijeme otpusta, te da u vrijeme podnošenja zahtjeva nisu u radnom odnosu. Članom 3a. stav 2. navedenog Zakona je propisano da se prava iz prethodnog stava ostvaruju pod uvjetima, u postupku i na način propisan Uredbom III i ovim zakonom. Inače, Uredba III se odnosi na Uredbu o sticanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske Federacije BiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/06, 58/07, 89/07 i 31/08).

Članom 2. i članom 5. Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima („Službene novine FBiH“, broj: 42/11) je propisano da je stupanjem na snagu Zakona prestala da važi i Uredba III. Naime, presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-40/10 od 5.4.2011. godine, a koja presuda je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 34/11 dana 06.06.2011. godine, Ustavni Sud je utvrdio da

Uredba o sticanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske Federacije BiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/06, 58/07, 89/07 i 31/08) nije u skladu sa Ustavom Federacije BiH.

Član 3a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima („Službene novine FBiH“, broj: 37/12 – koji je stupio na snagu 04.05.2012. godine) ponovno je dao pravnu snagu navedenoj Uredbi III, ali samo na slučajeve propisane članom 3a. Zakona.

Zakonom o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod

povoljnijim uvjetima („Službene novine FBiH“, broj: 42/11), koji je stupio na snagu 14.07.2011. godine, zakonodavac je u cilju izvršenja presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-40/10, koja je objavljena 06.06.2011. godine (iz koje proizilazi da je cijela Uredba III u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine iz razloga što je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, u konkretnom slučaju, prekoračila svoju ustavom utvrđenu nadležnost i regulisala materiju koja se odnosi na sticanje prava na starosnu penziju za određene kategorije lica pod povoljnijim uvjetima, koja spada u oblast socijalne politike i koja je u nadležnosti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a ne Vlade Federacije Bosne i Hercegovine) donio navedeni Zakon o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima koji je, članom 2. ovog zakona, odredbe Uredbe I, II i III preuzeo kao zakonodavac, kao da ih je on donio (istina na neuobičajen način), pa se smatra da je zakonodavac regulisao pravo na prijevremenu starosnu penziju, koja se ostvaruje po osnovu tog zakona i Uredbi, i potvrdio kao zakonodavno tijelo. Prema tome, u konkretnom slučaju za ostvarivanje navedenih prava relevantne su Zakonom preuzete odredbe Uredbe III, koja u članu

7. stav 1. upućuje na primjenu opšteg propisa Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (koji članom 104. propisuje način i postupak isplate penzije).

Podnosilac zahtjeva smatra da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalni propis i u pogledu utvrđivanja osnova za penziju, kao i datuma od kada mu ta penzija pripada.

Naime, iz obrazloženja prvostepenog rješenja proizilazi da je tužitelju penzijski osnov utvrđen na osnovu prosjeka plaća iz perioda od 1997. do 2001. godine u smislu člana 4. stav 2. Uredbe o sticanju prava na starosnu penziju po povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske Federacije BiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/06, 58/07, 89/07 i 31/08) i iznosi

641,296862 KM, a prema ukupnom penzijskom stažu koji do dana prestanka službe iznosi 26 godina, penzija je određena u visini 67,00 % penzijskog osnova u smislu čl. 4. stav 1. Uredbe i iznosi 429,6688 KM mjesečno, a što je vidljivo iz priloga rješenja „obračun za utvrđivanje najpovoljnijeg penzijskog osnova“. Međutim, penzijski osnov tužitelju se nije mogao utvrditi primjenom

odredbe člana 4. stav 3. Uredbe, jer je tužitelju pravo na starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima priznato na osnovu člana 1. stav 2. alineja 1. Uredbe, a ne primjenom odredbe člana

1. stav 2. alineja 3. Uredbe. Odredba člana 1. stav 2. alineja 3. Uredbe odnosi se isključivo na dobitnike ratnih priznanja i odlikovanja iz člana 5. stav 3. Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, generale, brigadire i vojne starješine koji su ratu obavljali dužnost komandanta u jedinicama ranga bataljona istog ili višeg ranga, načelnika štaba i zamjenika komandanta u jedinicama ranga brigade istog ili višeg ranga i ako su navedene dužnosti obavljali najmanje 12 mjeseci (neovisno da li je to bilo u kontinuitetu), bez vremenskog ograničenja iz alineje 1. stav 2. ovog člana. Prema dokazima u spisu predmeta tužitelj nije dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, nema čin iz rata, a niti je obavljao ni jednu zapovjednu dužnost utvrđenu članom 1. stav 2. alineja 3. Uredbe, a i sam tužitelj u tužbi tvrdi da je bio pripadnik bivše Vojske Federacije F BiH – kapetan. Stoga sud smatra da se tužitelju penzijski osnov mogao utvrditi isključivo primjenom odredbe člana 4.

stav 2. Uredbe, a kako je to pravilno utvrdio prvostepeni organ u rješenju od 09.08.2012. godine, a potvrdio tuženi u osporenom rješenju.

Također, tužitelj neosnovano tužbom i zahtjevom tvrdi da mu je pravo na isplatu penzije trebalo utvrditi počev od 01.06.2011. godine. Tačno je da je članom 6. Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 42/11) propisano da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01.06.2011. godine za korisnike iz člana 2. ovog zakona. Članom 2. Zakona je propisano da se korisnicima

prava na povoljnije penzionisanje, koji su to pravo ostvarili na način i pod uvjetima propisanim

Uredbama (navedenim u tom članu) potvrđuje ostvareno pravo na starosnu penziju ostvarenu po tim propisima i to pravo nastavljaju i dalje koristiti. Kako tužitelju u vrijeme stupanja na snagu Zakona nije bilo priznato pravo na starosnu penziju ni po jednoj Uredbi navedenoj u tom članu, jer u vrijeme stupanja na snagu tog zakona nije bio korisnik prava na povoljnije penzionisanje, to se datum 01.06.2011. godine utvrđen članom 6. Zakona ne odnosi na tužitelja, niti mu se primjenom te odredbe može priznati pravo na penziju počev od tog datuma. Tužitelju je rješenjem prvostepenog organa od 09.08.2012. godine priznato pravo na starosnu penziju počev od 01.01.2012. godine, a što je potvrdio i tuženi u obrazloženju osporenog rješenja, navodeći da je to u skladu članom 3. stav 2. navedenog zakona. Međutim, na tužitelja se ne može primijeniti odredba člana 3. stav 2. Zakona, kako je to naveo tuženi u osporenom rješenju, obzirom da se navedena odredba odnosi, prema stavu 1. istog člana, na pripadnike Vojske Federacije BiH koji su penzionisani 2004. godine odlukama civilnih zapovjednika u skladu sa članom 5. stav 1. Uredbe II, a među te pripadnike Vojske Federacije BiH ne spada tužitelj kome je pravo na penziju priznato primjenom odredbe člana 3a. (kojim je faktički vraćena pravna snaga Uredbe III za koju je Ustavni sud Federacije BiH utvrdio da nije u skladu sa Ustavom

Federacije BiH presudom broj: U-40/10 od 05.04.2011. godine) stupanjem na snagu Zakona 04.05.2012. godine, pa je tuženi tužitelju kod utvrđivanja početka isplate penzije utvrdio povoljniji datum od onog koji bi mu pripadao primjenom Zakona.

Tuženi je tužitelju priznao pravo na starosnu penziju počev od 01.01.2012. godine, iako mu to pravo pripada, kako je već ranije navedeno, od dana ispunjenja uslova, najranije od 04.05.2012. godine, kada je tužitelj, stupanjem na snagu

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima, uveden u pravo. Međutim ovaj sud primjenjujući pravilo o zabrani reformatio in peius nije presudu preinačio na štetu tužitelja, kao stranke koja se žalila.

Navodi tužitelja izneseni u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke, a kojim je tužitelj pokušao osporiti način na koji mu je određen osnov za utvrđivanje visine penzije, te početak ostvarivanja prava na starosnu penziju tužitelja, nisu mogli dovesti do drugačije odluke ovog suda, niti dovode u pitanje pravilnosti i zakonitosti pobijane presude, pa je imajući u vidu

naprijed izneseno ovaj Sud primjenom člana 46. stav.1 Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 07 0 U 007945 13 Uvp od 12.10.2017. godine)

Član 17. stav 1. tačka 7. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji

Član 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji

ROK PREDVIĐEN ZAKONOM O IZMJENAMA I DOPUNAMA OD 17.11.2007. GODINE JE PREKLUZIVAN, TE SE NAKON TOGA DATUMA NE MOŽE STEĆI PORODIČNA INVALIDNINA VANBRAČNOG DRUGA POGINULOG – UMRLOG BORCA, BEZ OBZIRA ŠTO SU ISPUNJENI SVI DRUGI UVJETI.

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli , broj: 03 0 U 009567 12 U od 09.07.2013. godine, odbijena je tužba tužiteljice podnesena protiv rješenja tuženog, broj: UP-II-03-41-8/12 od 12.06.2012. godine, kojim je odbijena njena žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Općinske službe za društvene djelatnosti, branilačko-invalidsku zaštitu i opću upravu Općine Sapna, broj: 05-41-3-2149/11 od 20.12.2011. godine, a kojim rješenjem je odbijen zahtjev tužiteljice za priznavanje prava na porodičnu invalidninu iza poginulog vanbračnog muža .

Zahtjevom za vanredno preispitivanje navedene presude prvostepenog suda podnesenim u zakonom propisanom roku tužiteljica pobija prvostepenu presudu ističući da je prvostepeni sud donio presudu bez održavanja ročišta i upuštajući se u utvrđeno činjenično stanje u upravnom postupku čime je povrijedio odredbu člana 33. Zakona o upravnom sporovima F BiH, kao i odredbu člana 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Tako prihvatanje činjenice da je poginuli bio u bračnoj zajednici u toku trajanja vanbračne zajednice je bez uticaja, jer je presudom Općinskog suda u Kalesiji utvrđena vanbračna zajednica u periodu od septembra 1991. godine do pogibije vanbračnog druga N.R. dana 11.05.1994. godine. Predlaže da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno rješavanje.

Tuženi je u odgovoru na podneseni zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. tog zakona navedenih u zahtjevu, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude vidi se da je prvostepeni sud tužbu tužiteljice odbio, a kojom tužbom tužiteljica osporava zakonitost rješenja tuženog od 12.06.2012. godine, kojim je odbijena njena žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja od 20.12.2011. godine, kojim je odbijen njen zahtjev za priznavanje prava na ličnu

ninvalidninu, a sve to imajući u vidu činjenicu da je tužiteljica podnijela zahtjev za priznavanje statusa i prava na porodičnu penziju dana 15.12.2011. godine, a da je odredbama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine F BiH", broj: 33/04,56/05 i 70/07) i to člana 17. stav 1. tačka 7. određen rok do 17.11.2007. godine do kada je lice – vanbračni drug neoženjenog poginulog branioca sa kojim je imao zajedničko dijete i sa kojim je živio u zajedničkom domaćinstvu,

morao taj status dokazati.

U toku upravnog postupka je utvrđeno da je poginuli N.R. bio pripadnik Oružanih snaga R BiH od 08.04.1992. godine pa do 11.05.1994. godine, kada je poginuo, a presudom Općinskog suda u Kalesiji broj: 29 0 P 001399 08 P od 28.11.2008. godine je utvrđeno da je tužiteljica od septembra 1991. godine do pogibije N.R. 11.05.1994. godine, živjela sa istim u vanbračnoj zajednici, te da je u toku trajanja te zajednice se rodio i sin tužiteljice i poginulog,

N.H. Tužbu kod Općinskog suda Kalesija za utvrđivanje ovoga statusa tužiteljica je podnijela dana 15.12.2011. godine. Sin N.H. je rješenjem od 15.09.2011. godine, kao sin poginulog borca, dobio pravo na porodičnu invalidninu od 352,66 KM. Također je utvrđeno da je poginuli N.R. dana 18.12.1987. godine sa D.F. zaključio brak koji je prestao njegovom smrću, a da se D.F., dana 12.06.1998. godine, preudala za M.O.

Ovaj sud nije ispitivao činjenično stanje, jer je to decidno po odredbi člana 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima nedopušteno, a na osnovu činjeničnoga stanja utvrđenog u upravnom postupku proizlazi da je prvostepeni sud na osnovu potpunog i pravilnog utvrđenog činjeničnoga stanja pravilno primijenio materijalno pravo, a da pri tome nije napravljena povreda pravila postupka, kada je utvrdio da ovo pravo tužiteljici ne pripada.

Na prvom mjestu treba istaći da prvostepeni sud nije utvrđivao činjenično stanje nego svoju odluku bazira upravo na činjeničnom stanju utvrđenom u toku upravnog postupka. Sa druge strane, u tužbi tužiteljica tj. njen punomoćnik nije predložio održavanje ročišta, pa prema odredbi člana 28. stav 2. Zakona o upravnim sporovima Federacije Bosne i Hercegovine prvostepeni sud i nije bio dužan da u ovoj upravnoj stvari održava javnu raspravu.

Odredbom člana 17. stav 1. tačka 7. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji ("Službene novine F BiH", broj: 33/04) je određeno koje lice se smatra članom porodice poginulog branioca, pa je u ovom prvobitnom i osnovnom tekstu zakona stajala odredba da je to i vanbračni drug neoženjenog poginulog branioca sa kojim je imao dijete i sa kojim je živio

u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana prije njegove smrti, ako je taj status dokazao u roku od 12 mjeseci od dana smrti tog lica.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine F BiH", broj: 72/07) se članom 4. (izmjena i dopuna) mijenja odredba člana 17. stav 1. tačka 7. jer se riječi "u roku od 12 mjeseci od dana smrti toga lica" zamjenjuju riječima "do 17.11.2007. godine".

Prema tome, zakonodavac je shvatio da bi bilo diskriminirajuće obavezivati ovakva lica na dokazivanje statusa vanbračne zajednice u periodu od 12 mjeseci od smrti toga lica, jer bi to u konkretnom slučaju bila ratna 1994. godina, odnosno 1995. godina, jer je N.R. poginuo 1994. godine, smatrajući pri tome da je datum određen kao 17.11.2007. godine sasvim dovoljan za ovakav postupak.

Kako je tužiteljica podnijela zahtjev za priznavanje prava na porodičnu invalidninu tek dana 15.12.2011. godine, to su pravilnom primjenom materijalnog prava, a da pri tome nisu napravili povredu pravila postupka, upravni organi, kao i prvostepeni sud, pravilno ovaj zahtjev odbili, jer se radi o zakonskom prekluzivnom roku tj. gubitku toga prava nakon propisanog roka od 17.11.2007. godine.

Tačan je navod tužiteljice da ispunjava, kao vanbračni drug, sve druge kumulativne uvjete predviđene zakonom za priznavanje ovoga prava, ali je to uradila nakon zakonom predviđenog roka (podnijela zahtjev za priznavanje prava na porodičnu invalidninu kao vanbračna supruga poginulog borca).

Irelevantna za ovaj spor je i činjenica da je ona taj status regulisala tek presudom od 28.11.2008. godine (presuda Općinskog suda u Kalesiji broj: 29 0 P 001399 08 P), jer tužiteljica umjesto da odmah, po ispunjenju uvjeta, podnese zahtjev, isti podnosi tek 15.12.2011. godine, a što znači nakon proteka četiri godine, a tu činjenicu tužiteljica ničim niti obrazlaže, niti opravdava.

Rokovi, pa i prekluzivni rokovi, služe načelu pravne sigurnosti, pa je sigurno da se isti moraju strogo poštovati, a navod tužiteljice istaknut u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke da je povrijeđen član 6. Stav 1. Evropske konvencije je neosnovan. Naime, ova odredba određuje da svako, čija su prava i slobode priznate u ovoj Konvenciji povrijeđeni, imat će djelotvorna pravna sredstva pred nacionalnim organima, uprkos tome što su tu povredu počinila lica koja su djelovala u svojstvu službenog lica. Na prvom mjestu, tužiteljica je imala djelotvorna pravna sredstva, te joj nitko od službenih lica nije uskratio ta prava, niti učinio bilo kakvu povredu tih prava. Tužiteljica je imala pravo na žalbu, tužbu i vanredno preispitivanje sudske odluke i nitko joj nikada nije to pravo uskratio.

Posebno treba istaći da činjenica da je poginuli u momentu zaključenja vanbračne zajednice bio u braku sa drugom osobom je za sam spor, obzirom na gore istaknuto, irrelevantna. Insistiranje punomoćnika tužiteljice na odredbama Porodičnog zakona oko ravnopravnosti

bračnog i vanbračnog druga nisu dovedeni u pitanje odlukama upravnih organa, niti prvostepenoga suda, jer u konkretnom slučaju tužiteljica je izgubila pravo na porodičnu invalidninu samo iz razloga što je podnijela zahtjev nakon proteka zakonskog roka za njegovo podnošenje.

Tužiteljica je imala mogućnost za podnošenja ovakvih zahtjeva za priznavanje prava na porodičnu invalidninu da bi ispunila rok, a u tom postupku dokazati da će predati tužbu sudu, pa bi se taj upravni postupak i prekinuo do rješavanja toga – tada prethodnog pravnog pitanja.

Radi svega izloženog, podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude prvostepenog suda ta se presuda potpuno neosnovano pobija kao nezakonita iz navedenih

razloga od strane tužiteljice, pa je ovaj sud njen zahtjev primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima presudom odbio kao neosnovan.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 03 0 U 009567 13 Uvp od 03.08.2017. godine)

Član 65. stav 3. Zakona o upravnom postupku

NAPLATA NAKNADE ZA EKSPROPRISANE NEKRETNINE JE OSUGURANA IZVAN UPRAVNOG POSTUPKA I UPRAVNOG SPORA, PA TAKAV ZAHTJEV U UPRAVNOM POSTUPKU TREBA ODBACITI.

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 014730 12 U od 20.05.2014. godine je odbijena tužba tužitelja kojom je osporavao zakonitost rješenja tuženog broj: 05-31- 3-2159/2011 od 12.01.2012. godine. Ovim rješenjem je odbijena, kao neosnovana, žalba tužitelja izjavljena protiv zaključka prvostepenog upravnog organa – Općinskog načelnika Službe za upravu za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina Općine Centar Sarajevo

broj: 05-31-147/04 od 11.10.2011. godine. Ovim zaključkom odbačen je zahtjev tužitelja za isplatu naknade za izuzete nekretnine, kao neblagovremen.

Naime, rješenjima nadležnih upravnih organa broj: 07/A-475-78/81 od 25.03.1982. godine i 14.04.1982. godine, kao i rješenjem broj: 05/B-475-78/81 od 27.03.1986. godine, izuzete su nekretnine tužitelja na osnovu odredbi Zakona o građevinskom zemljištu u društvenoj svojini („Službeni list SRBiH“, broj: 13/74). Kako nije došlo do sporazuma stranaka oko visine naknade, to je Osnovni sud I u Sarajevu svojim rješenjima broj: R-34/85 od 03.07.1987. godine, R-26/88 od 13.01.1988. godine i R-916/88 od 18.05.1989. godine, u vanparničnom postupku odlučio o visini naknade za predmetne izuzete nekretnine. Sva ova rješenja iz vanparničnog sudskog postupka su pravomoćna i izvršna.

Prema članu 23. Zakona o građevinskom zemljištu u društvenoj svojini ranijem vlasniku ili korisniku izuzetog građevinskog zemljišta pripada naknada po odredbama Zakona o eksproprijaciji, a prema odredbama Zakona o eksproprijaciji kako bivše Jugoslavije iz 1947. godine do donošenja saveznog zakona o eksproprijaciji od prvog Zakona o eksproprijaciji iz 1986. godine (prečišćeni tekst „Službeni list SR BiH“, broj: 12/87) do sadašnjeg Zakona o eksproprijaciji F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 70/07 i 36/10) je regulisan postupak na istovjetan način, a to je da se naknada za ekspropisane nekretnine određuje sporazumno između stranaka (danas član 60. stav 1. Zakona o eksproprijaciji), a ako se ne postigne sporazum o naknadi u roku od dva mjeseca od dana pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji, opštinska služba će dostaviti, bez odlaganja, pravomoćno rješenje o eksproprijaciji nadležnom sudu, a koji će po službenoj dužnosti u vanparničnom postupku odlučiti o visini naknade za ekspropisane tj. izuzete nekretnine (danas članovi 62. i 64. Zakona o eksproprijaciji F BiH).

Tako je i urađeno u konkretnoj pravnoj stvari, jer su nakon neuspješnog pokušaja sporazuma o naknadi između tužitelja i općinske službe dostavljena rješenja o izuzimanju

nekretnina iz 1982. godine (dva) i 1986. godine Osnovnom sudu I u Sarajevu da u vanparničnom postupku donese rješenja o visini naknade za izuzete nekretnine. Osnovni sud I u Sarajevu to i čini, te donosi tri rješenja i to 1987., 1988. i 1989. godine i određuje visinu naknade i ta rješenja su pravomoćna i izvršna.

Onog trenutka kada je općinska služba dostavila rješenja o izuzimanju nekretnina nadležnom sudu da u vanparničnom postupku riješi visinu naknade je „prestao“ upravni postupak, a započeo sudski postupak. Iz tog razloga upravni organi i nisu više nadležni za izvršenje odluka, nego je to izvršenje nadležnost, kao i svih drugih odluka iz sudske nadležnosti, a to je redovni sudski izvršni postupak tj. izvršenje se provodi po propisima koji važe za sudsko izvršenje.

Iz toga razloga primjena odredbi iz POGLAVLJA XVII Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine o izvršenju rješenja i zaključaka (od člana 267. do 290.) je pogrešna i čini povredu pravila postupka koju čini kako prvostepeni sud, tako i tuženi, a i

prvostepeni upravni organ, kada se upuštaju u razmatranje ovog poglavlja, pa je iz toga razloga ovaj sud i odluku prvostepenog suda preinačio, a potom udovoljio tužbenom zahtjevu, te poništio i prvostepeni zaključak i osporeno rješenje.

Kako prvostepeni upravni organ uopće nije nadležan za rješavanje ove pravne stvari, jer se radi o izvršenju sudske odluke, to je sudska zaštita osigurana izvan upravnog spora i upravnoga postupka, pa je bilo potrebno zahtjeve tužitelja (tri zahtjeva) odbaciti primjenom člana 65. stav 3. Zakona o upravnom postupku, jer se radi o zahtjevu čije rješavanje spada u nadležnog suda u redovnom sudskom izvršnom postupku po zahtjevu tj. prijedlogu za dozvolu izvršenja sudske odluke – vanparničnih rješenja o visini naknade.

Prema tome, kako je presuda prvostepenog suda donesena uz povredu pravila federalnog zakona o postupku koja je bila od uticaja na rješenje stvari, to je ovaj sud na osnovu člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio i pobijanu presudu preinačio, te u sporu pune jurisdikcije, tužbu uvažio i

poništio osporeno rješenje tuženog i prvostepeni zaključak, a potom zahtjeve tužitelja odbacio, jer je sudska zaštita obezbijedena bez upravnog postupka i upravnog spora.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 09 0 U 014730 14 Uvp od 31.10.2017. godine)

Član 264. stav 1. tačka 5 Zakona o upravnom postupku Član 63. stav 6. Zakona o građevinskom zemljištu

ODREDBAMA ZAKONA O GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU NIJE PREDVIĐENA IZRIČITA ODREDBA O DODJELI GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA BEZ NAKNADE, PA SE TAKAV AKT I NE MOŽE OGLASITI NIŠTAVIM.

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 U 005201 12 U od 23.11.2012. godine je odbijena tužba tužiteljice, kojom je osporavala zakonitost rješenja tuženog broj: 01/1-31-2366/12 od 28.09.2012. godine. Ovim rješenjem je tužiteljici od strane Općinskog vijeća Općine Kiseljak djelimično poništeno rješenje o dodjeli građevinskog zemljišta, a koje se odnosi na oslobođenje od plaćanja naknade (rješenje broj: 01-31-820/99 od 10.04.1999. godine), te utvrđeno (stavom 2. istoga rješenja) da će se visina naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište utvrditi naknadno, a nakon pravomoćnosti toga rješenja.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi, putem svoga punomoćnika, je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Rješenjem broj: 01-41-820/99 od 10.04.1999. godine dodijeljeno je tužiteljici na korištenje neizgrađeno građevinsko zemljište označeno kao k.č. br. 924/2 zv. „Karaula“ u površini od 1298 m², a upisano u katastarsko-knjižni uložak broj 1473 KO Podastinje (stav 1. dispozitiva) i riješeno da se predmetno zemljište dodjeljuje bez naknade (stav 2. dispozitiva) i

da će se na osnovu ovoga rješenja izvršiti uknjižba u korist tužiteljice (stav 3. dispozitiva).

Osporenim rješenjem Općinskog vijeća Općine Kiseljak od 28.09.2012. godine na osnovu člana 63. stav 6. i 7. Zakona o građevinskom zemljištu F BiH i člana 265. stav 2. Zakona o upravnom postupku, djelimično se poništava rješenje o dodjeli zemljišta iz 1999. godine u pogledu naknade, stav 2. dispozitiva rješenja iz 1999. godine i utvrđuje da će se posebnim dopunskim rješenjem donijeti odluka o visini naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište.

Na prvom mjestu treba istaći da je i prema odredbama i to članova 62. i 63. važećeg Zakona o građevinskom zemljištu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj:25/03 i 67/05), kao i odredbama i to člana 52. ranijeg Zakona o građevinskom zemljištu („Službeni list SR BiH“, broj: 34/86,1/90i 29/90 i „Službeni list RBiH“, broj: 3/93 i 13/94) određena obaveza plaćanja naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište, s tim što je odredbama člana 63. stav 6. i 7. važećeg Zakona regulisano da se niko ne može osloboditi obaveze plaćanja naknade utvrđene ovim zakonom, te da se ovim stavljaju van snage sve odluke, uredbe i drugi propisi koji su u suprotnosti sa ovim zakonom (što podrazumijeva da je odluka o dodjeli zemljišta u dijelu koji se odnosi na oslobađanje plaćanja naknade stavljena van snage po sili zakona), kao i da će općina pokrenuti postupak za izmirenje duga u skladu sa važećim zakonima. Prema tome, prigovor tužiteljice istaknut u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke o retroaktivnoj primjeni zakona je neosnovan.

No međutim, drugi prigovor tužiteljice u pogledu primjene pravnog instituta kojim se djelimično poništava rješenje iz 1999. godine je osnovan. Naime, pozivanje tužiteljice na članove 260. i 261. Zakona o upravnom postupku, a to su odredbe o vanrednom pravnom sredstvu poništavanja i ukidanja rješenja po pravu nadzora, ne stoji, jer se baš nitko ne poziva niti na te odredbe, niti na te članove zakona.

U osporenom rješenju tuženi se poziva na odredbu člana 265. stav 2. Zakona o upravnom postupku. Član 265. stav 2. utvrđuje da se, uz ispunjenje uvjeta iz člana 264. istoga zakona, prethodno rješenje može oglasiti ništavnim u cijelosti ili djelimično, a šta nije ni sporno u konkretnom pravnom slučaju.

Član 264 . stav 1. tačka od 1. do 5. Zakona o upravnom postupku predviđa da se neka odluka može oglasiti ništavom u slijedećim slučajevima: kada je rješenje doneseno u stvari iz sudske nadležnosti; koje bi svojim izvršenjem moglo prouzrokovati neko krivično djelo; čije je izvršenje nemoguće; koje je donio organ bez prethodne saglasnosti stranke i koje sadrži nepravilnosti koje su po izričitoj zakonskoj odredbi predviđene kao razlog ništavosti.

Koji razlog od ovih je u konkretnom slučaju primijenjen nije navedeno u osporenom rješenju, niti prvostepenoj odluci suda, ali iz odgovora na tužbu i odgovora na podneseni zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke proizilazi da je to tačka 5., jer je Zakonom o građevinskom zemljištu u Federaciji Bosne i Hercegovine predviđeno da je naknada obavezna

kod dodjeljivanja građevinskog zemljišta (član 63. stav 6. istog zakona). No, niti ovim članom Zakona o građevinskom zemljištu u Federaciji Bosne i Hercegovine, niti bilo kojim drugim članom zakona, kao i prethodnog Zakona o građevinskom zemljištu, nije predviđena izričita odredba o ništavosti takvih rješenje o dodjeli građevinskog zemljišta, pa prema tome nema ni primjene ove odredbe zakona kod primjene instituta oglašavanja ništavosti u cijelosti ili djelimično odluke o dodjeli građevinskog zemljišta bez naknade.

Prigovori tuženog istaknuti u odgovoru na tužbu i u odgovoru na podneseni zahtjev u pogledu mišljenja Federalnog ministarstva pravde, kao i sudske odluke Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 U 001745 09 U (slučaj „Centrotrans“), obzirom na gore istaknuto, su irelevantni za samo rješenje ovoga spora. Naime, mišljenje Ministarstva pravde Federacije BiH nema obavezujući karakter za rješavanje ovoga spora, a odluka nižega suda iz 2010. godine, koja nije bila na preispitivanju pred ovim sudom, ne može predstavljati sudski presedan.

federalnog zakona o postupku koja je bila od uticaja na rješenje stvari, to je ovaj sud na osnovu člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio i pobijanu presudu preinačio, te u sporu pune jurisdikcije tužbu uvažio i poništio osporeno rješenje tuženog i to bez vraćanja predmeta na ponovno rješavanje, jer je cijeli postupak započet po službenoj dužnosti, a ne po zahtjevu stranke.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 06 0 U 005201 13 Uvp od 05.10.2017. godine)

PRAVNA SHVATANJA UPRAVNOG ODJELJENJA OD 11.09.2017. GODINE VRHOVNI SUD FEDERACIJE BiH JE NADLEŽAN ZA RJEŠAVANJE PODNESENIH

ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE U SLIJEDEĆIM

SITUACIJAMA:

a. -KADA SE ZAHTJEVOM ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE POBIJA ODLUKA PRVOSTEPENOG SUDA U KOJOJ ODLUCI SE NAVODI NEKI FEDERALNI

MATERIJALNI PROPIS, A ZAHTJEVOM SE POBIJA ODLUKA „ZBOG POVREDA MATERIJALNIH FEDERALNIH PROPISA“.

b. -KADA SE ZAHTJEVOM ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE POBIJA PRVOSTEPENA ODLUKA SUDA U KOJOJ SE ODLUCI NAVODI NEKI

MATERIJALNI FEDERALNI PROPIS, A ZAHTJEVOM SE UOPŠTE NE POBIJA ODLUKA ZBOG MATERIJALNIH FEDERALNIH PROPISA.

c. -KADA SE ZAHTJEVOM ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE POBIJA PRVOSTEPENA ODLUKA SUDA U KOJOJ SE UOPŠTE NE NAVODI MATERIJALNI FEDERALNI PROPIS, A ZAHTJEVOM SE POBIJA ODLUKA ZBOG POVREDA MATERIJALNIH FEDERALNIH PROPISA.

d. -KADA SE ZAHTJEVOM ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE POBIJA PRVOSTEPENA ODLUKA SUDA, A NI U ODLUCI SUDA, NI U ZAHTJEVU SE NE NAVODI FEDERALNI MATERIJALNI PROPIS, A IZ PREDMETNOG SPISA JE OČIGLEDNO DA SE RADI O UPRAVNOJ STVARI BAZIRANOJ NA FEDERALNIM MATERIJALNIM PROPISIMA.

PRAVNO SHVATANJE UPRAVNOG ODJELJENJA OD 24.10.2017. GODINE

KADA ZAHTJEV ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE PODNOSI FIZIČKO ILI PRAVNO LICE (KOJE NIJE ADVOKAT) POTREBNO GA JE POZVATI DA DOSTAVI DOKAZ O POLOŽENOM PRAVOSUDNOM ISPITU U SVIM SITUACIJAMA.

PRAVNO SHVATANJE UPRAVNOG ODJELJENJA OD 05.07.2017. GODINE

U SLUČAJU ODUSTANKA TUŽITELJA OD PODNESENOG ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE POTREBNO JE PRVO UTVRDITI ODUSTANAK, A POTOM ZAHTJEV ODBACITI.

ODLUKA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE SE PRIMJENJUJE OD DANA KADA SE ODLUKA OBJAVI U „SLUŽBENIM NOVINAMA FBiH“, UKOLIKO NIJE SAMOM ODLUKOM ODREĐEN DATUM OD KADA ĆE SE PRIMJENJIVATI, ODNOSNO STUPITI NA SNAGU.

Član 25. a u vezi sa članom 22. st 2. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga F BiH

Član 5. Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga BiH

STOJI OBAVEZA POREZNOG OBVEZNIKA ZA TROŠKOVE REKLAME NA PODRUČJU DRUGE SUSJEDNE DRŽAVE, JER REKLAMA, MA KAKVA BILA, NE MOŽE SE VRŠITI ISKLJUČIVO NA PODRUČJU JEDNE DRŽAVE, JER SU SREDSTVA PROPAGANDE TAKVA DA SE PROTEŽU NA VIŠE ZEMALJA I PODRUČJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 01 0 U 001037 15 Uvp od 07.07.2016. godine)

Član 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

U SPORU PUNE JURISDIKCIJE STOJI PRAVO TUŽITELJA NA NAKNADU TROŠKOVA SPORA, JER JE MERITORNO RIJEŠENA UPRAVNA STVAR I UDOVOLJENO ZAHTJEVU TUŽITELJA U CIJELOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 015050 12 Uvp od 23.06.2016. godine)

Član 8. stav 1. i 2. u vezi sa član 4. ZUS-a

IZVJEŠĆE O PERIODIČNOM LIJEČNIČKOM PREGLEDU PREDSTAVLJA AKT STRUČNOG ORGANA, KOJIM NIJE ODLUČIVANO O PRAVU TUŽITELJA, PA ISTI NE PREDSTAVLJA UPRAVNI AKT.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 07 0 U 007316 13 Uvp od 07.07.2016. godine)

Član 259. stav 1. Zakona o upravnom postupku

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU ZAKONITOSTI JE DOZVOLJEN SAMO U SITUACIJI KADA SE NE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR, JER JE ISTI IZRIČITO ISKLJUČEN ZAKONOM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 06 0 I 007802 15 Uvp od 07.07.2016. godine)

Član 8. stav 1. i član 25. stav 1. tačka 2. ZUS-a

ODLUKA O IMENOVANJU I RAZRJEŠENJU ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA NEKOG PRAVNOG LICA NIJE UPRAVNI AKT, PA SE PROTIV TAKVOG AKTA I NE MOŽE VODITI UPRAVNI SPOR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 016274 12 Uvp od 14.07.2016. godine)

Član 24. stav 2. ZUS-a

POZIVANJEM TUŽITELJA DA U OSTAVLJENOM ROKU UREDI TUŽBU SE RADI O SUDSKOM, A NE ZAKONSKOM ROKU SA PREKLUZIVNIM POSLJEDICAMA, PA SE NE MOŽE TUŽBA IZ TOG RAZLOGA ODBACITI, JER JE NAKON PROTEKA TOG ROKA DOSTAVLJEN UREDAN ZAHTJEV I TO PRIJE DONOŠENJA ODLUKE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 01 0 U 006965 12 Uvp od 15.09.2016. godine)

Član 36. stav 1. i 2. i član 39. Zakona o upravnim sporovima

U PRESUDI SE MORAJU OCIJENITI SVI NAVODI TUŽBE I DATI JASNI RAZLOZI ZBOG KOJIH SUD NALAZI DA SU NAVODI TUŽBE OSNOVANI ILI NEOSNOVANI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 01 0 U 006309 14 Uvp od 10.06.2016. godine)

Član 61. stav 1. i 2. Zakona o građevinskom zemljištu

UPRAVNI SPOR SE MOŽE VODITI SAMO PROTIV UPRAVNOG AKTA, TE AKO JE OSPORENO RJEŠENJE DONIJETO OD STRANE OPĆINSKOG VIJEĆA, KOJIM SE ODBIJA ZAHTJEV STRANKE ZA DODJELJIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA, NE RADI SE O UPRAVNOM AKTU, NEGO AKTU RASPOLAGANJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 04 0 U 004154 12 Uvp od 11.02.2016. godine)

Član 41. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

ODLUKA SUDA U FORMI OBAVIJESTI, A KOJOM SE OKONČAVA SUDSKI POSTUPAK, IMA SE SMATRATI ODLUKOM PO ODREDBI ČLANA 41. STAV 1. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA, KOJOM JE PO PODNESENOJ TUŽBI PRAVOSNAŽNO NEGATIVNO ODLUČENO, PA JE PROTIV TAKVE ODLUKE DOZVOLJENO IZJAVLJIVANJE ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 07 0 U 009627 14 Uvp od 11.11.2016. godine)

Član 223. stav 4. Zakona o upravnom postupku

KADA PRVOSTEPENI ORGAN DONESE ODLUKU NA OSNOVU FEDERALNOG ZAKONA, O ŽALBI NA TU ODLUKU STVARNO JE NADLEŽAN ISKLJUČIVO FEDERALNI ORGAN UPRAVE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 06 0 U 004534 12 Uvp 2 od 19.10.2016. godine)

Član 33. stav 1. i član 27. stav 4. Zakona o upravnim sporovima Član 382a stav 4. Zakona o parničnom postupku

KADA SE NE MOŽE RIJEŠITI UPRAVNA STVAR BEZ UPRAVNOG SPISA, A KOJI U TOM ČASU NIJE MOGUĆE PRIBAVITI, ISPUNJENI SU USLOVI ZA ZASTOJ POSTUPKA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 70 0 U 004350 13 U od 03.11.2016. godine)

Član 43. stav 3. Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH Član 19. stav 2. Zakona o parničnom postupku

SUD SE NE MOŽE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI PROGLASITI MJESNO NENADLEŽNIM U UPRAVNOM SPORU ZA KOJI JE PROPISANA ISKLJUČIVA MJESNA NADLEŽNOST DRUGOG SUDA POSLIJE DOSTAVLJANJA ODGOVORA NA TUŽBU, JER JE ODREDBOM ČLANA 19. STAV 2. ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU TA MOGUĆNOST PROPISANA SAMO DO PODNOŠENJA ODGOVORA NA TUŽBU.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 03 0 U 015736 16 R od 17.11.2016. godine)

Član 2. stav 1., član 14., član 25. stav 1. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima

TUŽILAC, KAO PRAVNI SLJEDNIK RANIJEG DRUŠTVA, KOJE JE U UPRAVNOM POSTUPKU OBAVEZANO NA PLAĆANJE POREZNIH OBAVEZA, IMA AKTIVNU LEGITIMACIJU ZA PODNOŠENJE TUŽBE KOJOM SE POKREĆE UPRAVNI SPOR POD ISTIM UVJETIMA KAO POJEDINAC ILI BILO KOJA PRAVNA OSOBA, ALI I DA UČESTVUJE U UPRAVNOM SPORU KOJI SE VODI IZMEĐU DRUGIH STRANAKA RADI ZAŠTITE SVOJIH PRAVA ILI PRAVNIH INTERESA, JER MU JE KAO PRAVNOM SLJEDNIKU POVRIJEĐENO NJEGOVO PRAVO I NEPOSREDNI LIČNI INTERES ZASNOVAN NA ZAKONU, PA SUD NE MOŽE TUŽBU ZAINTERESOVANOG LICA ODBACITI PRIMJENOM ČLANA 25. STAV 1. TAČKA 3. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 01 0 U 006219 15 Uvp od 13.10.2016. godine)

Član 14. Zakona o komunalnim djelatnostima

Član IV.C.11. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine

ODLUKA O KOMUNALNOJ NAKNADI, KOJA JE DONESENA NA OSNOVU ČLANA 14. REPUBLIČKOG ZAKONA O KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA, OSTAJE NA SNAZI SVE DOK USTAVNI SUD FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, U POSTUPKU OCJENJIVANJA USTAVNOSTI POKRENUTOM NA ZAHTJEV OVLAŠTENOG PODNOSIOCA, NE DONESE PRESUDU DA ODLUKA NIJE U SKLADU SA USTAVOM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 06 0 U 004744 12 Uvp od 04.02.2016. godine)

Član 8. stav 1. , 65. tačka 3. i 4. i član 252 stav 2. Zakona o upravnom postupku

AKO JE UPRAVNA STVAR OKONČANA RJEŠENJEM ORGANA KOJI NIJE ORGAN UPRAVE, TO RJEŠENJE NEMA KARAKTER UPRAVNOG AKTA, PA PRVOSTEPENI ORGAN TREBA DONIJETI ZAKLJUČAK KOJIM SE PODNESAK (PRIJEDLOG ZA OBNOVU POSTUPKA) ODBACUJE ZBOG NENADLEŽNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 010258 14 Uvp od 17.03.2016. godine)

PRAVNA SHVATANJA UPRAVNOG ODELJENJA OD 11.03.2016. GODINE :

I.-NIJE DOZVOLJENO tzv. PRIDRUŽIVANJE PRAVOBRANILAŠTVA PODNESENOM ZAHTJEVU ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE.

II.-KANTONALNI SUDOVI SU NADLEŽNI ZA RJEŠAVANJE PODNESENIH ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE KADA SE PORED KANTONALNIH PROPISA U ZAHTJEVU OSPORAVA I PRIGOVARA POVREDAMA NEKOG LJUDSKOG PRAVA PREDVIĐENOG EVROPSKOM KONVENCIJOM.

PRAVNO SHVATANJE UPRAVNOG ODELJENJA OD 22.11.2016. GODINE:

PREDSJEDNIK VIJEĆA MOŽE NAKON VIJEĆANJA A PRILIKOM PREGLEDA ODLUKE, A PRIJE POTPISIVANJA, PONOVO ZAKAZATI VIJEĆE U ISTOM SAZIVU RADI PREISPITIVANJA ODLUKE KOJA JE BILA PREDMET VIJEĆANJA.

Član 25 stav 1. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima F BiH Član 55. Zakona o upravnim sporovima F BiH

ODREDBE ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU KOJE SE PRIMJENJUJU SHODNO ODREDBI ČLANA 55. ZAKONA O UPRAVNOM SPORU SE IMAJU PRIMJENJIVATI SAMO UKOLIKO ZAKON O UPRAVNIM SPOROVIMA NE SADRŽI ODREDBE O POSTUPKU ZA TU KONKRETNU PRAVNU STVAR.

PA UKOLIKO SUD UTVRDI DA NEKI AKT NIJE UPRAVNI AKT PRIMJENOM ČLANA 25. STAV 1. TAČKA 2. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA, TREBA TUŽBU ODBACITI, A NE OGLASITI SE STVARNO I MJESNO NENADLEŽNIM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 10 0 U 002673 14 Uvp od 15.01.2015. godine i Pravno shvatanje na Sjednici Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine od 03.02.2015. godine)

Član 41. stav 2. i 3. Zakona o upravnim sporovima

ZA ODLUČIVANJE DA LI ĆE RJEŠAVANJE PO PODNESENOM ZAHTJEVU ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE BITI STVARNO NADLEŽAN KANTONALNI ILI VRHOVNI SUD FEDERACIJE BIH, KAO KRITERIJ UZIMA SE DA LI JE PRAVOSNAŽNOM ODLUKOM PRVOSTEPENOG SUDA POVRIJEĐEN FEDERALNI MATERIJALNI ZAKON ILI DRUGI FEDERALNI MATERIJALNI PROPIS, ILI JE PRVOSTEPENA ODLUKA DONESENA PRIMJENOM KANTONALNOG MATERIJALNOG ZAKONA I DRUGOG KANTONALNOG MATERIJALNOG PROPISA U KOJEM BI SLUČAJU BIO NADLEŽAN KANTONALNI SUD.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 011329 14 Uvp od 27.11.2014. godine i Pravno shvatanje na Sjednici Upravnog odeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine od 03.02.2015. godine)

Član 60. stav 1. i 2. i član 46. Uredbe o šumama Član 27. Zakona o šumama F BiH

KOD PRIMJENE ZAKONA O ŠUMAMA I UREDBE O ŠUMAMA, NEOVISNO OD ČINJENICE O KOJEM SE KONTROLISANOM PERIODU RADI, ISKLJUČIVO SE PRIMJENJUJE ODREDBA ČLANA 60. STAV 1. ILI 2. UREDBE O ŠUMAMA.

KOJI ĆE SE ZAKON ILI UREDBA PRIMIJENITI ZAVISI OD ČINJENICE KADA JE ZAPOČET POSTUPAK, TJ. DA LI JE ZAPOČET UPRAVNI POSTUPAK (INSPEKCIJSKI NADZOR) PRIJE PRESTANKA ZAKONA O ŠUMAMA ILI NAKON PRESTANKA PRIMJENE ZAKONA O ŠUMAMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj:09 0 U 014531 15 Uvp od 12.11.2015. godine i Pravno shvatanje sa sjednice Upravnog odeljenja Vrhovnoga suda Federacije BiH od 13.10.2015. godine)

Član 41. stav1., 2. i 3. Zakona o upravnim sprovima F BiH

ZAHTJEV ZA VANREDNO PRESIPITIVANJE SUDSKE ODLUKE PROTIV ODLUKE KANTONALNOG SUDA KOJOM JE ODLUČENO O PODNESENOM ZAHTJEVU ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE NIJE DOZVOLJEN, JER JE VEĆ RJEŠENO O ISTOM VANREDNOM PRAVNOM SREDSTVU.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 08 0 U 001282 13 Uvp 4 od 08.10.2015. godine)

Član 21. i 24. stav 1. Zakona o upravnim sporovima F BiH Član 334. Zakona o parničnom postupku F BiH

NE MOŽE SE SMATRATI DA TUŽBA SADRŽI NEDOSTATKE KOJI SPREČAVAJU RAD SUDA, AKO JE TUŽBA DOSTAVLJENA U JEDNOM PRIMJERKU, JER JE ODREDBOM ČLANA 21. STAV 1. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA PROPISANO ŠTA ISTA MORA DA SADRŽI, PA NEMA SUPSIDIJARNE PRIMJENE ODREDBE ČLANA 334. ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01 0 U 005448 13 Uvp od 20.08.2015. godine)

Član 264. stav 1. tačka 3. i 5. Zakona o upravnom postupku F BiH Član 103. Zakona o obligaciono pravnim odnosima

Član 8. stav 2. Zakona o privatizaciji preduzeća Član 4. stav 1. Zakona o prometu nepokretnosti

U POGLEDU PRIMJENE INSTITUTA OGLAŠAVANJA NIŠTAVIM NEKOGA AKTA PO ODREDBAMA ČLANA 264. STAV 1. TAČKA 3. I 5. ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU F BIH, NE MOGU SE PRIMIJENITI ODGOVARAJUĆE ODREDBE IZ ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA, PA JE IZ TOGA RAZLOGA MOGUĆE NEKO RJEŠENJE OGLASITI NIŠTAVIM I DIJELIMIČNO, A NE U CIJELOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH , broj: 03 0 U 012442 15 Uvp od 08.10.2015. godine)

Član 12. Zakona o upravnom postupku

Član 9 stav 1. Zakona o upravnim sprovima F BiH

KADA JE PO ŽALBI STRANKE PONIŠTENO PRVOSTEPENO RJEŠENJE I PREDMET VRAĆEN NA PONOVO ODLUČIVANJE PRVOSTEPENOM UPRAVNOM ORGANU, PRVOSTEPENI SUD NE MOŽE TUŽBU ODBACITI ZBOG NEDOSTAKA PRAVNOG INTERESA ZASNOVANOG NA ZAKONU, NEGO MORA CIJENITI DA LI JE DRUGOSTEPENI ORGAN PRI DONOŠENJU RJEŠENJA POSTUPAO U SKLADU SA ZAKONOM I DA LI JE U SKLADU SA PROPISIMA IMAO DOVOLJNO RAZLOGA ZA PONIŠTENJE TOGA AKTA ILI NE, PA O TOME MORA DONIJETI MERITORNU ODLUKU KOJOM ĆE TUŽBU ODBITI ILI UVAŽITI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 10 0 U 002155 13 Uvp od 28.05.2015. godine).

Član 41. i 44. stav 1. Zakona o upravnim sporovima

PROTIV ODLUKE VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NIJE

DOZVOLJENO PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA VANREDNO PREISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 005546 11 Uvp 2 od 10.05.2012. godine)

Član 8. Zakona o upravnim sporovima F BiH

ODLUKA INSPEKTORA RADA KOJIM SE UPOZORAVA TUŽITELJ DA REGULIŠE RADNO PRAVNI STATUS UPOSLENIKA NE PREDSTAVLJA UPRAVNI AKT U SMISLU ČLANA 8. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA F BIH.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 09 0 U 014109 13 Uvp od 30.09.2015. godine)

Član 56. stav 1. Zakona o premjeru i katastru zemljišta

NEMA UVJETA ZA ISPRAVKU GREŠKE U KATASTARSKIM OPERATIMA AKO JE PO STAVLJENOM PRIGOVORU POSTUPLJENO I NOVO STANJE PROVEDENO U KATASTARSKIM OPERATIMA, A OD STUPANJA NA SNAGU NOVOG KATASTARSKOG OPERATA NIJE BILO NIKAKVIH PROMJENA NA NEKRETNINI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 01 0 U 005919 13 Uvp od 30.09.2015. godine)

PRAVNA SHVATANJA SA SJEDNICE UPRAVNOG ODELJENJA OD 22.09.2015.

GODINE:

A.-PRIMJENA ČLANA 17. STAV 2. ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA F BiH ODREĐUJE RJEŠAVANJE ODGODE IZVRŠENJA U ROKU OD 3 DANA OD DANA PRIJEMA TAKVOGA ZAHTJEVA, PA U TIM PREDMETIMA NEMA POTREBE ZA DOSTAVLJANJE ZAHTJEVA ZA ODGODOM NA ODGOVOR.

B.-PRAVNI STAV VRHOVNOG SUDA F BiH SARAJEVO IZRAŽEN U NEKOM PREDMETU JE OBAVEZUJUĆI ZA NIŽE SUDOVE U SVIM PREDMETIMA.

C.-SVRSISHODNO JE DA SE U PREDMETIMA RIJEŠI GLAVNA STVAR (AKO JE TO PROCESNO MOGUĆE), JER SE TIME RJEŠAVA I SAMA ODGODA IZVRŠENJA, JER TADA ODGODA, U SVIM VARIJANTAMA, POSTAJE BEZPREDMETNA.

D.-VANREDNA PRAVNA SREDSTVA UPRAVO SU I PREDVIĐENA U SVIM PROCESNIM ZAKONIMA, PA I U ZUS-u, DA BI SE MOGLI ISPRAVITI NEKI NEDOSTACI POČINJENI U TOKU POSTUPKA.

E.-KOMISIJE, NADZORNI ODBORI I DRUGI KOLEKTIVNI ORGANI, KAO STRANKA U POSTUPKU, U PRAVILU SU SAMOSTALNI U POSTUPKU, PA ČLANOVI TOGA KOLEKTIVNOG ORGANA SE NE MOGU SMATRATI ZAINTERESOVANIM LICIMA PO ODREDBAMA ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA.

F.-ČLAN 55. ZUS-a O SUPSIDIJARNOJ PRIMJENI ODREDBI ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU SE PRIMJENJUJE SAMO U SLUČAJEVIMA KADA NEKA MATERIJANJE NIJE UOPŠTE REGULISANA ODREDBAMA ZUS-a, PA ODREDBE OKO MJERA OSIGURANJA, TUŽBE, ODGOVORA NA TUŽBU SE NE MOGU PRIMJENJIVATI PO ODREDBAMA ZPP-a, JER JE TA MATERIJANJE U CIJELOSTI REGULISANA ZUS-om.

G.-KAKO JE USTAVOM BiH I USTAVOM F BiH, PA I ODREDBOM ČLANA 3. STAV 2. ZAKONA O SUDOVIMA F BiH PROPISANO DA NITKO NE SMIJE UTICATI NA NEZAVISNOST I

NEPRISTRASNOST SUDIJE KOD ODLUČIVANJA U NEKOM PREDMETU, TO ZNAČI DA SAMA ČINJENICA KO JE STRANKA U POSTUPKU NE MOŽE I NE SMIJE BITI OD UTICAJA NA RJEŠAVANJE, NITI NA BRZINU RJEŠAVANJA TOGA PREDMETA.

H.-KOD DONOŠENJA ODLUKE KOJOM SE TUŽBA UVAŽAVA I PREDMET VRAĆA UPRAVNOM ORGANU NA PONOVO RJEŠAVANJE SE NE VRIJEĐA NAČELO RAVNOPRAVNOSTI STRANAKA, JER STRANKE U PONOVNOM POSTUPKU MOGU I DALJE DA ŠTITE SVOJE PRAVNE INTERESE.

Pravo stranca na međunarodnu zaštitu u BiH

Pitanje dodjeljivanja međunarodne zaštite nalaže državi kod koje se traži međunarodna zaštita aktivnu ulogu kod ispitivanja da li bi lice u zemlji porijekla bilo izloženo nehumanom ponašanju i da se u toku postupka pravilno i jasno utvrde sve činjenice, okolnosti i provedu dokazi koji su značajni za donošenje odluke.

Rješenjem Ministarstva sigurnosti BiH, Sektora za azil broj: UP-1-07/1-41-1-26- 4/14 od 17.07.2014. godine, odbijen je kao neosnovan zahtjev tužitelja za međunarodnu zaštitu u BiH, te mu je naloženo da napusti teritoriju Bosne i Hercegovine u roku od 15 dana po pravosnažnosti rješenja. Nakon što je ispitao zakonitost osporenog rješenja u granicama zahtjeva iz tužbe i odredaba člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH («Službeni glasnik» broj: 19/02 do 74/10), sud je utvrdio da je zaključak tuženog preuranjen, jer se temelji na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, iz razloga što tuženi nije pravilno obavio poseban ispitni postupak, odnosno nije utvrdio sve odlučne činjenice i okolnosti, kao i dokaze, koje su uslov za odobravanje međunarodne zaštite.

U konkretnom slučaju, kako to proizilazi iz podataka u spisu i intervjuu tužitelja koji je dao u postupku donošenja rješenja, tužitelj je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnio iz razloga što ne želi da se vrati u zemlju porijekla stoga što se boji da će biti izložen mučenju i nehumanom ponašanju jer bi bio izložen seksualnom zlostavljanju u zemlji porijekla, a što je i osnovni razlog odlaska iz zemlje porijekla. Dakle, tužitelj se nije našao izvan zemlje čije državljanstvo ima zbog opravdanog

straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti nekoj društvenoj grupi, nego se našao iz razloga što ima strah da bi bio izložen seksualnom nasilju, obzirom da je silovan od strane dvojice vladinih policijskih službenika. Tačno je da je Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njenog Protokola iz 1967. godine kao i relevantnih regionalnih instrumenata, propisano uspostavljanje postupka određivanje statusa izbjeglica na individualnoj osnovi i koje treba smatrati izbjeglicama na osnovu kriterija ove konvencije. Međutim, ako se radi o licu koje potiče iz zemlje porijekla koja je označena kao zemlja u kojoj su prisutni progoni, seksualna uznemiravanja i druge vrste torture u tom slučaju međunarodna zaštita se obezbjeđuje kroz primjenu proširene definicije izbjeglice ili kroz primjenu dopunskog vida zaštite. Odredbom člana 1. A

(2) Konvencije iz 1951. godine određuje se termin „izbjeglica“ koji se odnosi na svaku osobu koja „zbog osnovanog straha od progona iz razloga rase, religije,

nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja

nalazi izvan zemlje državljanstva i ne može zbog straha ili se ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, ili osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje prethodnog stalnog boravka, a koja se ne može ili se zbog straha ne želi vratiti u tu državu“. Ova definicija se odnosi na period mira, kao i period oružanog sukoba bez obzira da li je on međunarodnog karaktera ili ne. Iako Konvencija iz 1951. godine ne pominje one koji su prisiljeni da napuste zemlju porijekla ili stalnog boravka u kontekstu izloženosti određenom vidu nasilja, proizilazi da takve osobe ispunjavaju

uslove za izbjeglički status, ako imaju osnovan strah od progona iz razloga Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Prema ocijeni ovog vijeća zaključci tuženog u pogledu ličnog straha tužitelja su paušalni i suprotni izvještajima stranih nevladinih organizacija, a posebno stavova UNHCR-a, na okolnosti kredibilnosti podnosoca zahtjeva za međunarodnu zaštitu kao žrtve seksualnog ili drugog oblika nasilja, koji je preživio u zemlji porijekla. Prema izvještajima o stanju poštivanja ljudskih prava u Kongu-Izvještaj UN povjerenika o stanju ljudskih prava u Republici Kongo proizilazi da je statistika alarmantna da je tokom četiri godine, službeno zabilježeno više od 3.600 slučajeva silovanja u Demokratskoj Republici Kongo. Većina ih je bila žena, 1.000 djece i 81 muškarac, a temeljem prikupljenih informacija, za polovicu slučajeva seksualnog nasilja utvrđeno je da su odgovorne naoružane skupine i državni agenti. Izvještaj otkriva da je silovanje počinjeno tijekom naoružanih napada kojima je cilj bio preuzeti kontrolu nad teritorijima bogatima resursima, a koji izvještaj po ocijeni ovog vijeća, nije u suprotnosti sa iskazom tužitelja datim u toku saslušanja. Nadalje iz Rezolucije Europskog parlamenta o prioritetima EU-a za 25. sjednicu Vijeća UN-a za ljudska prava proizilazi da je potrebna potpora UN u Demokratskoj Republici Kongo koju razdiru sukobi, UN izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nedavnih masovnih raseljavanja stanovnika u regiji Katanga te oštro osuđuje napade pobunjeničkih snaga na istoku zemlje na civilno stanovništvo, uključujući žene i djecu i oštro osuđuje sustavnu upotrebu silovanja kao oružja u ratu. Stoga je, i po ocijeni ovog vijeća, osnovan strah tužitelja da bi se povratkom u zemlju

porijekla, mogao susresti sa kršenjem ljudskih prava, koji bi se mogli okarakterisati kao progon.

Polazeći od navedenog tuženi u upravnom postupku, koji je prethodio donošenju upravnog akta nije postupio po pravilima postupka, jer iz podataka u spisu i obrazloženja osporenog rješenja ovo vijeće nije moglo ispitati pravilnost i zakonitost konačnog upravnog akta, kojim je konačno odbijen zahtjev tužitelja za međunarodnu zaštitu. Naime, zaključak tuženog da su tužiteljeve izjave o njegovom subjektivnom strahu kontradiktorne, sa različitom percepcijom istih stvari i situacija, i da su dovedene u vezu sa stanjem u zemlji porijekla, po ocijeni ovog vijeća, ne mogu biti osnov za zaključak da tužitelj ne ispunjava uslove da mu se da međunarodna zaštita u BiH. Ovo prije svega iz razloga što što je tuženi u toku postupka propustio cijeniti izvještaje relevantnih međunarodnih organizacija o stanju ljudskih prava u zemlji porijekla tužitelja i po potrebi obaviti vještačenje po vještaku medicinske struke, a sve na okolnosti opravdanog ili neopravdanog straha tražitelja međunarodne zaštite utvrditi načinio bitne povrede upravnog postupka i to osnovnih načela, zbog perticipiranja tužitelja kao osobe koja je bila izložena seksualnom nasilju u zemlji porijekla. U obrazloženju osporenog rješenja u tom pravcu nema razloga, niti postoji ocjena tuženog o opravdanom strahu tužitelja. Obzirom na izloženo, odluka tuženog kojom je odbijen zahtjev tužitelja za odobravanje međunarodne zaštite temelji se na nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju, odnosno u postupku nisu utvrđene sve činjenice relevantne za primjenu odredbe člana 105. citiranog zakona, pa je ovaj sud tužbu tužitelja uvažio i osporeno rješenje poništio.

Ovo vijeće posebno ukazuje da je član 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima prvenstveno namenjen zaštiti fizičkog integriteta ličnosti. Sud za ljudska prava je interpretirao odredbe tog člana tako da štite i od nanošenja bola i drugih radnji koje uzrokuju teške duševne patnje. Shodno navedenom ova odredba Konvencije zahtjeva ne samo da se država uzdrži od primjene mučenja ili nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili samog kažnjavanja (odnosno njene negativne obaveze), već nameće državi pozitivne obaveze sprečavanja trećih lica u postupanju protivnom odredbama člana 3. Evropske konvencije. Jedan od problema u vezi člana 3. je nepostojanje opštih standarda prema kojima bi se odmjeravalo neko postupanje ili kažnjavanje, a stavovi društva prema zlostavljanju se mijenjaju sa vremenom. Prema tome, svaki predmet treba ispitati u zavisnosti od specifičnih činjenica i okolnosti pa stoga tumačenje člana 3., u vezi sa članom 1. Konvencije, zahtjeva od država da preduzmu pozitivne mere, naročito u vezi ugroženih osoba.

Postojanje pravnog interesa za pokretanje upravnog spora

U upravnom sporu rješava se o zakonitosti osporenog rješenja, pa u slučaju da je isto doneseno po žalbi određenog lica ili ustanove, onda je to lice svakako legitimisano da pokrene upravni spor, jer je osporenim rješenjem rješavano o njegovom pravu ili interesu.

Pobijanim rješenjem vijeća za upravne sporove odbačena je tužba tužioca podnesena protiv rješenja tužene Kancelarije za razmatranje žalbi BiH, broj: UP2- 01-07.1-754-8/13 od 26.06.2013. godine. Tim rješenjem tužene usvojena je žalba tužioca „GANGES“ d.o.o. Doboj, kojom je poništeno Obavještenje o izboru najpovoljnijeg ponuđača, broj: V-5.7158/13 od 11.04.2013. godine, Odluka po prigovoru, broj: V-5-17642-3/13 od 24.04.2013. godine i Tenderska dokumentacija, kao i obavještenje o nabavci objavljeno u „Službenom glasniku“ broj: 17/12 od 06.003.2012. godine u djelu koji se odnosi na Lotove 4 i 5 javne nabavke rezervnih dijelova za pneumatski dio lokomotiva.

Pozivajući se na odredbe člana 2 i člana 25 stav 1 tačka 3 Zakona o upravnim sporovima BiH, vijeće za upravne sporove je zaključilo da osporenim rješenjem tužene nije povrijeđeno pravo tužioca ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu u smislu odredbe člana 2 stav 1 tačka 1 navedenog Zakona, a ovo iz razloga što je osporenim konačnim upravnim aktom tuženog uvažena žalba tužioca, poništene odluke ugovornog organa, kao i cjelokupan postupak koji se odnosi na LOT 4 i LOT 5, za nabavku rezervnih dijelova za pneumatski dio lokomotiva, pa s tim u vezi tužiocu ne pripada pravo pokretanja upravnog spora protiv odluke kojom nije povrijeđeno neko njegovo pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Prema shvatanju apelacionog vijeća, ovakav stav vijeća za upravne sporove zasnovan je na pogrešnoj primjeni odredbe člana 2 stav 1 tačka 1) Zakona o

upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02 do 74/10).

Pravo pokretanja upravnog spora u smislu člana 2 stav 1 tačka 1) navedenog zakona ima, između ostalih, i građanin ili pravno lice ako je konačnim upravnim aktom povrijeđeno neko njegovo pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Po shvatanju apelacionog vijeća, nesumnjivo da ponuđač u postupku javnih nabavki ima interes da se postupak javne nabavke okonča izborom najboljeg ponuđača, pa s obzirom da je tužena odlučujući o žalbi tužioca – ponuđača, osporenim rješenjem uvažila žalbu tužioca i poništila odluku o izboru ponuđača

„Global export“ d.o.o. Doboj, ali i mimo zahtjeva tužioca poništila i tendersku dokumentaciju i obavještenje o nabavci, takvim postupanjem tužene nije prestao pravni interes tužioca da sud u upravnom sporu ocijeni zakonitost konačnog rješenja tužene, odnosno ocijeni da li su se u konkretnom slučaju stekli zakonski razlozi za poništenje kompletne tenderske dokumentacije i obavještenja o nabavci, s obzirom da se navedenom odlukom tužene tužilac definitivno onemogućava da ostvari svoje pravne interese u konkretnom postupku javnih nabavki. Svaka konačna odluka tužene kojom je konačno odlučeno o pravu tužioca mora biti preispitana od strane suda u upravnom sporu. Ako to ne bi tako bilo, besmislen bi bio sav žalbeni postupak koji je tužilac vodio, tim prije što je i tužena nakon više odlučivanja u postupku po žalbi, tek posljednim (osporenim) rješenjem poništila i tendersku dokumentaciju i obavještenje o javnoj nabavci. Ovakav neposredni lični interes tužioca (ponuđača) daje mu pravo na pokretanje upravnog spora u smislu člana 2 stav 1 tačka 1) Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, protiv konačnih odluka Kancelarije za razmatranje žalbi BiH. Samo za slučaj da je na prvi pogled jasno da se upravnim aktom ne dira

u pravo tužioca ili njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu, može se tužba odbaciti po članu 2 stav 1 tačka 1) Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine. Naime, zakonom se traži da nepostojanje aktivne legitimacije bude očividno. Otuda apelaciono upravno vijeće smatra da aktivna legitimacija u smislu odredbe člana 14, kao procesno pravni uslov, jeste samo u tome da je osporenim upravnim aktom rješavano o pravu, obavezi ili pravnom interesu pravnog subjekta koji podnosi tužbu. Aktivno je legitimisano u upravnom sporu svako lice o čijem je pravu rješavano u upravnom postupku. U upravnom sporu rješava se o zakonitosti osporenog rješenja, pa u slučaju da je isto doneseno po žalbi određenog lica ili ustanove, onda je to lice svakako legitimisano da pokrene upravni spor jer je osporenim rješenjem rješavano o njegovom pravu ili interesu. U konkretnom slučaju taj interes je neposredan, lični i zasnovan na zakonu.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, broj: S1 3 U 013506 15 Uvp od

27.05.2015. godine)

Procesna situacija u kojoj se pokrenuti upravni spor nastavlja po pravilima parničnog postupka

Kada vijeće za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine, u postupku ispitivanja postojanja procesnopравnih uslova za meritorno odlučivanje po tužbi tužitelja, zaključi da osporeni konačni akt – rješenje Odbora za žalbe policijskih službenika Bosne i Hercegovine nije konačni upravni akt protiv kojeg se može voditi upravni spor, nego da je tim aktom odlučeno o pravima iz radnog odnosa u smislu odredbi Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, o kojim se, u smislu odredaba Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, raspravlja pred Sudom Bosne i Hercegovine u parničnom postupku, tada nema osnova da se tužba odbaci, nego se ista mora proslijediti sudiji pojedincu prvostepenog parničnog postupka unutar istog Upravnog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

Rješenjem vijeća za upravne sporove odbačena je tužiteljeva tužba kojom se traži poništenje rješenja tužene broj UP-2-04-4-07-1-163/14 od 16.01.2013. godine, primjenom odredbe člana 25. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odnosno što akt koji se tužbom osporava nije konačni upravni akt protiv kojeg se može voditi upravni spor. U obrazloženju pobijanog rješenja vijeće za upravne sporove dalje ističe da se upravni spor shodno odredbi člana 10. Zakona o upravnim sporovima ne može voditi protiv konačnih upravnih akata donesenih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana izvan upravnog spora.

Osnovano tužitelj ukazuje da vijeće za upravne sporove Suda Bosne i Hercegovine nije moglo odbaciti tužbu kao nedopuštenu iz razloga što se na taj način tužitelju onemogućava pristup sudu te na taj način krši odredba člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava, nego je tužbu trebalo uputiti na daljnji postupak sudiji u prvostepenom parničnom postupku Upravnog odjeljenja istog Suda. Organizacija rada Suda Bosne i Hercegovine je spicifična u odnosu na ostale redovne sudove u entitetima i propisana je odredbom člana 10. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine, gdje je u stavu 2. tačka 2. istog člana propisano da Sud pored krivičnog i apelacionog odijeljenja ima i upravno odijeljenje u kojem pored vijeća za upravne sporove, u prvostepenom parničnom postupku sudi sudija pojedinac Upravnog odijeljenja (član 18. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH).

I prema shvatanju apelacionog vijeća akt tužene koji se pobija tužbom nije konačni upravni akt u smislu odredbe člana 8. u vezi člana 4. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor u smislu odredbe člana 2. navedenog zakona. U konkretnom slučaju akt čije se preispitivanje traži ne odnosi se na status državnog službenika da bi se o njemu moglo rješavati u upravnom sporu. Akt koji tužitelj tužbom osporava je rješenje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine Odbora za žalbe policijskih službenika BiH broj UP-2-04-4-07-1-163/14 od 16.01.2013. godine kojim je odbijena kao neosnovana žalba policijskog službenika Granične policije BiH, R.G., izjavljena na

rješenje Disciplinske komisije o izricanju disciplinske sankcije broj DP-15/14 od 08.04.2014. godine.

Pravilan je zaključak vijeća za upravne sporove Suda da rješenje čije se preispitivanje traži nije akt protiv kojeg se može voditi upravni spor nego se radi o aktu tuženog kojim je odlučeno o radnopravnom statusu tužitelja na koji se primjenjuje Zakon o policijskim službenicima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 7/12), kao i Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine shodno odredbi člana 95. Zakona o policijskim službenicima. Stoga radnopravni sporovi policijskih službenika po svojoj pravnoj prirodi su građansko-pravni sporovi koji se rješavaju u građanskom parničnom postupku, jer se akti kojima prestaje radni odnos ili se povrijeđuje neko radno pravo ne smatraju konačnim upravnim aktima protiv kojih se može voditi upravni spor u smislu odredbe člana 8. i 9. Zakona o upravnim sporovima, jer policijski službenici nisu državni službenici u smislu člana 2. stav 1. tačka 3 navedenog zakona koji imaju pravo pokretanja upravnog spora iz razloga što odredba člana 6. stav 5. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH isključuje mogućnost primjene navedenog zakona na policijske službenike, među koje spada i tužitelj.

Međutim, kada vijeće za upravne sporove ovog Suda u postupku ispitivanja postojanja procesnopravnih uslova za meritorno odlučivanje po tužbi tužitelja zaključi da osporeni konačni akt-rješenje Odbora za žalbe policijskih službenika BiH ne spada u domen upravnog rješavanja nego da se radi o pravima iz radnog odnosa u smislu Zakona o policijskim službenicima, a u vezi sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH o kojim se raspravlja pred Sudom BiH u parničnom postupku, tada nema razloga da se tužba odbaci nego se ista mora proslijediti sudiji pojedincu prvostepenog parničnog postupka unutar istog Upravnog odijeljenja. Svako drugo postupanje vijeća za upravne sporove bi onemogućilo tužitelju pristup sudu propisan odredbom člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava. Podnesena tužba sadrži sve elemente koje propisuje odredba člana 20. Zakona o parničnom postupku, pa i iz tog razloga nije bilo mjesta za odbacivanje tužbe.

S obzirom na izloženo, vijeće Apelacionog odijeljenja Suda Bosne i Hercegovine je uvažilo zahtjev za preispitivanje sudske odluke kao osnovan na način da je ukinulo osporeno rješenje vijeća za upravne sporove, te predmet dostavilo sudiji u prvostepenom parničnom postupka Upravnog odjela Suda Bosne i Hercegovine na odlučivanje koje je nadležno da provede parnični postupak i odluči o osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja.

(Presuda vijeća Apelacionog odijeljenja Suda BiH, broj: S1 3 U 016490 14 Uvp od

04.12.2014. godine).

Protiv odluke donesene u postupku zaštite sloboda i prava građana zagwarantovanih ustavom nije dozvoljen vanredni pravni lijek

Protiv odluke vijeća Upravnog odijeljenja Suda Bosne i Hercegovine donesene u postupku zaštite sloboda i prava građana zagwarantovanih Ustavom Bosne i Hercegovine nisu dozvoljeni ni redovni ni vanredni pravni lijekovi, pa ni zahtjev za preispitivanje sudske odluke.

Rješenjem vijeća Upravnog odijeljenja Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 U 016915 14 Uvp od 23.09.2014. godine, odbačen je zahtjev za zaštitu sloboda i prava zagwarantovanih Ustavom Bosne i Hercegovine, povrijeđenih konačnim pojedinačnim aktom Kancelarije za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine, broj: 01-07-8-273-4/14 od 29.07.2014. godine i radnjom službenog lica u Kancelariji za razmatranje žalbi, iz razloga što je u konkretnom slučaju osigurana druga sudska zaštita (zaštita zbog povrede prava iz radnog odnosa).

Protiv navedenog rješenja podnosilac zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zagwarantovanih Ustavom Bosne i Hercegovine je podnio zahtjev za preispitivanje sudske odluke (rješenja) zbog povrede zakona Bosne i Hercegovine i povrede pravila postupka koji je prethodio donošenju pobijanog rješenja.

Odredbom člana 49. stav 1. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH,, broj 19/02, 88/07, 83/88 i 74/10) propisano je da se protiv konačne odluke Upravnog odjeljenja Suda BiH i konačne odluke najvišeg suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donesene u upravnom sporu može podnijeti zahtjev za preispitivanje sudske odluke. Iz ove zakonske odredbe slijedi da se zahtjev za preispitivanje sudske odluke može podnijeti samo ako je odluka donesena u upravnom sporu.

U konkretnom slučaju, pobijana odluka nije donesena u upravnom sporu, nego u posebnom postupku čije su odredbe sadržane u Poglavlju VIII navedenog zakona – postupak zaštite sloboda i prava građana zagaranovanih ustavom, pri čemu ovo vijeće ukazuje da o navedenim zahtjevima, u skladu sa propisom člana 68 tog zakona, odlučuje vijeće Upravnog odjeljenja Suda, a na postupak po navedenim zahtjevima, shodno se primjenjuju odredbe Poglavlja IV. Postupak, član 19 – 40 ovog zakona. Kako su vanredni pravni lijekovi, među kojima i zahtjev za preispitivanje sudske odluke, propisani u Poglavlju V, član 40 do 60 navedenog zakona, to znači da protiv odluke donesene u postupku zaštite sloboda i prava građana zagaranovanih ustavom nije dozvoljen nikakav vanredni pravni lijek, pa ni zahtjev za preispitivanje sudske odluke.

(Rješenje vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, broj: S1 3 U 016915 14 Uvp od 23.09.2014. godine)